

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

T143518

ปัญหาพิเศษ

รูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัด

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Rubber Products Sale Model 11 Provinces in Northeast Thailand

พสธร ปัญญาวงศ์งาม

PHASATHORN PANYAWONG-NGAM

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 143518

วัน,เดือน,ปี 10 ต.ค. 2559

b. 18799610
i. ....

หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

ภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2559

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปัญหาพิเศษ

รูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร

11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Rubber Products Sale Model 11 Provinces in Northeast Thailand

นักศึกษา

นายพสธร ปัญญาวงศ์งาม

รหัสประจำตัว

55040605

ปริญญา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชา

พัฒนาการเกษตร

พ.ศ.

2559

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

ดร.นริสา ทรงไตรย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตยางพารา 626 คนและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกที่จะใช้รูปแบบของผลผลิตเป็นแบบยางก้อนถ้วย เนื่องจากใช้ระยะเวลาในการทำน้อย เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกที่จะจำหน่ายผลผลิตที่กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่ตนเป็นสมาชิก ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อการขายผลผลิตของเกษตรกรโดยแบ่งเป็นด้านดังนี้ 1.ด้านผู้ซื้อผลผลิต 2.ด้านเกษตรกร 3.ด้านช่องทางการขาย 4.ด้านราคา เป็นต้น ได้ผลปรากฏว่า ด้านผู้ซื้อผลผลิตมีประเด็นปัญหา คือ เกษตรกรถูกกดราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเองอยู่ ด้านเกษตรกรมีประเด็นปัญหา ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ ด้านช่องทางการขายมีประเด็นปัญหา เกษตรกรมีโอกาสขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ด้านราคามีโดยประเด็นปัญหา ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าดีกว่ากลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง และกลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษเล่มนี้สำเร็จด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ดร.นริสา ทรงไตรย์ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะ ตลอดจนช่วยแก้ปัญหา ทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณ กรรมการสอบหัวข้อและโครงร่างปัญหาพิเศษที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตลอดจนข้อชี้แนะจนในที่สุดทำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงได้ ขอขอบพระคุณครุอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ให้การสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายต้องขอบคุณครอบครัวและเพื่อนๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาจนกระทั่งสู่ความสำเร็จในวันนี้

พสธร ปัญญาวงศ์งาม

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	i
บทคัดย่อ	ii
สารบัญ	iii
สารบัญตาราง	v
สารบัญภาพ	vi
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา	2
1.5 นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ข้อมูลพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4
2.2 สถานการณ์ยางพาราปี 2557 และแนวโน้มปี 2558	7
2.3 ตลาดยางพารา	10
2.4 วิธีการดำเนินการซื้อ-ขายยางพาราในตลาด สกย	12
2.5 การวิเคราะห์ความผันผวนของราคายางพารา	20
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
2.7 กรอบแนวความคิดในการศึกษา	32
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.2 เครื่องมือในการศึกษา	29
3.3 ขั้นตอนการศึกษา	30
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	32
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
3.6 ระยะเวลาที่ทำการวิจัย	33
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล	
4.1 ด้านสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา	34
4.2 ผลผลิตยางพารา (กิโลกรัม/ปี)	43
4.3 ด้านแหล่งจำหน่ายผลผลิต	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4 ด้านผู้ซื้อผลผลิต	52
4.5 ด้านเกษตรกร	52
4.6 ด้านช่องทางการขาย	52
4.7 ด้านราคา	52
4.8 วิจัยผลกระทบการวิจัย	59
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	60
5.2 ข้อเสนอแนะ	63
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	65
ประวัติผู้วิจัย	78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 การเลือกเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่ผ่านการอบรม 3 หลักสูตรจาก ในปี พ.ศ. 2557	29
3.2 แผนการดำเนินงานและขั้นตอนการวิจัย	33
4.1 ลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวน ยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	40
4.2 ข้อมูล ผลผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	47
4.3 ตารางแสดงแหล่งจำหน่ายผลผลิต	51
4.4 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อ การขาย	53
4.5 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อ การขาย	54
4.6 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อ การขาย	56
4.7 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อ การขาย	58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กราฟแสดงราคาขายแฉ่นดิบชั้น3	9
2 กระบวนการซื้อขายน้ำยางสดของทำนน้ำยางหรือป่อน้ำยางเอกชน	15
3 กระบวนการซื้อขายน้ำยางสดของโรงงานแปรรูปหรือผู้ส่งออก	16
4 ค่าความผันผวนของราคาเฉลี่ยรายเดือนของแฉ่นดิบชั้น3และน้ำยางสด ในช่วงปี 2542 – 2552	19
5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของราคาขายแฉ่นดิบชั้น3กับราคาน้ำมันดิบ ในตลาดโลก	20
6 ตารางแสดงราคาผลผลิตยางพาราในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2558	20
7 กราฟแสดงราคาผลผลิตยาง ในวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2558	21
8 กรอบแนวความคิดในการศึกษา	26

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ (Introduction)

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2444 ที่ประเทศไทยเริ่มมีการปลูกยางพาราเป็นครั้งแรก และมีการขยายพื้นที่ปลูก อย่างแพร่หลายจนเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ และครองความเป็นผู้นำในการผลิตและส่งออกยาง ธรรมชาติของโลกมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534

ปัจจุบันไทยยังเป็นผู้นำในการผลิตและส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดในโลก ด้วยปริมาณการผลิต 3.16 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 32.91 ของปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของโลก ซึ่งมีปริมาณ 9.602 ล้านตัน ส่งออก 2.73 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 39.61 ของปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของโลก ซึ่งมีปริมาณ 6.882 ล้านตัน มีพื้นที่ปลูกยาง 16.89 ล้านไร่ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกยางมากที่สุด รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกรวมภาคกลาง และภาคเหนือตามลำดับ การส่งออกยางธรรมชาติของไทย ส่วนใหญ่ส่งออกในรูปของวัตถุดิบ ได้แก่ ยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้น และยางชนิดอื่นๆ ผลิตภัณฑ์ยาง ไม้ยางพาราแปรรูป และผลิตภัณฑ์ไม้สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง ตลอดจนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องมากมาย ยางพาราจึงมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวสวนยางกว่า 1 ล้านครอบครัว ซึ่งเป็นเกษตรกรรายย่อยและเป็นสวนยางขนาดเล็กถึงร้อยละ 95 ของสวนยางทั่วประเทศ การปลูกยางนอกจากเป็นการสร้างรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางแล้ว ยังเป็นการสร้างสวนป่าเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มพื้นที่สีเขียวช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น และมีการกระจายตัวของฝนดีขึ้น นอกจากนี้การปลูกยาง ยังมีความเสี่ยงน้อยกว่าการปลูกพืชชนิดอื่น เนื่องจากมีอายุการให้ผลผลิต 25-30 ปี ก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรง และทางอ้อม ส่งผลให้เกษตรกรชาวสวนยางมีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง (ศักยภาพการทำสวนยางของเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2553) ผลผลิตยางพาราไทยปี 2557 อยู่ที่ระดับ 4.0 ล้านตัน นับเป็นครั้งแรกในรอบหลายปีที่ ไทยมีผลผลิตยางลดลง โดยลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.2 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่แห้งแล้ง สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง และการประท้วง ประกอบกับราคายางอยู่ในช่วงขาลงไม่จูงใจเกษตรกรกรีดยาง ประกอบกับ ปี 2557 ไทยมีปริมาณการส่งออกยางแปรรูป และยางคอมพาวด์ทั้งหมด 4.2 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.6 ขณะที่มูลค่าการส่งออกทั้งหมด 315,159.2 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 22.3 เนื่องจากราคายางปี 2557 ลดลงมาก นอกจากนี้ยังเป็นผลจาก 1) มาเลเซียนำเข้าน้ำยางข้นจากไทยเพื่อผลิตถุงมือยางลดลงจากผลของราคาน้ำมันที่ลดลงต่อเนื่อง ทำให้มีการใช้ยางสังเคราะห์ในการผลิตถุงมือยางมากขึ้น ประกอบกับ 2) การชะลอการนำเข้ายางจากจีนเนื่องจากต้นปีนี้มีเงินมีปริมาณยางในสต็อกอยู่ในระดับสูงกว่า 3 แสนตัน และในช่วงราคายางพาราในจีนต่ำกว่าไทย ทำให้ผู้ประกอบการไทยตัดสินใจไม่ขายเป็นจำนวนมาก (สถานการณ์ยางพาราปี 2557 และแนวโน้มปี 2558, 2557) จากการประเมินต้นทุนยางพาราแผ่นดิบของเกษตรกรชาวสวนยางทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2555 พบว่ามีต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบเฉลี่ย 65.74 บาท/กิโลกรัม เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนการผลิตยางพาราแผ่นดิบพบว่า สัดส่วนของต้นทุนค่าแรงงานผลิตตลอดช่วงอายุยาง 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 65 โดยประมาณของต้นทุนทั้งหมด สัดส่วนของต้นทุนค่าปุ๋ยบำรุงประมาณร้อยละ 15 และสัดส่วนของต้นทุนค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าที่ดิน และอื่นๆ อีกประมาณร้อยละ 20 ของต้นทุนทั้งหมด

และพบว่าต้นทุนการกรีดยางพารา เก็บน้ำยาง และทำยางแผ่นดิบมีสัดส่วนร้อยละสูงที่สุดที่ร้อยละ 60.45 ซึ่งจากโครงสร้างต้นทุนการผลิตยางพาราแผ่นดิบดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าหากรัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแรงงานชาวสวนยางพาราก็น่าจะสามารถลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรได้อย่างถูกต้อง ส่วนนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่ได้เสนอแก่เกษตรกรชาวสวนยางพาราโดยช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยที่ได้ประกาศไปนั้นเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีแต่เป็นเพียงการแก้ปัญหาระยะสั้นไม่ตรงจุด เพราะโครงสร้างต้นทุนปัจจัยการผลิตมีเพียง 10-15 % เท่านั้น (แนวทางการแก้ไขยาง, 2556) ในปัจจุบันราคายางพาราที่ตกต่ำในขณะนี้ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา และ นำไปสู่ความเดือดร้อนของเกษตรกร

จากเหตุผลข้างต้น แม้ว่าภาครัฐได้ให้การส่งเสริมในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อรวบรวมผลผลิตยางมาขายที่จุดรวบรวม โดยให้พ่อค้าคนกลางหรือตัวแทนโรงงานเข้ามาประมูล และเสนอราคา อย่างไรก็ตามเกษตรกรยังคงไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการขายยางทั้งด้านราคา น้ำหนัก และมาตรฐานคุณภาพยาง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่าเป็นอย่างไรในปัจจุบัน

1.2 วัตถุประสงค์ (Objective of the Study)

เพื่อศึกษารูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Significance of the Study)

เพื่อทราบถึงรูปแบบการและกระบวนการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.4 ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา (Scope and Limitation)

พื้นที่ดำเนินการของโครงการได้แก่พื้นที่ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอำนาจเจริญ

1.5 นิยามคำศัพท์ปฏิบัติการ (Operation Definition of Terms)

น้ำยางสด หมายถึง น้ำยางธรรมชาติ หรือน้ำยางที่ได้จากต้นยางธรรมชาติมีเนื้อยางแห้งโดยเฉลี่ยร้อยละ 35 ส่วนประกอบอื่นๆ มีน้ำเป็นส่วนใหญ่ของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

ยางแผ่น หมายถึง น้ำยางสดที่ผ่านกรรมวิธีต่างๆ เช่น การผสมสารเคมี การรีด การนวด การผึ่งให้แห้งของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอำนาจเจริญ

การผลิตยางพารา หมายถึง การนำผลผลิต และปัจจัยในการผลิตมาแปลงสภาพโดยผ่านกระบวนการผลิตตามลำดับขั้นตอน ให้ได้เป็น ยางแผ่น ยางก้อนถ้วย หรือน้ำยางสดของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

ผลผลิตยางพารา หมายถึง น้ำยางสด ยางก้อนถ้วย ยางแผ่นของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

ยางก้อนถ้วย หมายถึง การแปรรูปน้ำยางเพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตยางแท่งของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอำนาจเจริญ

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรชาวสวนยางที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง(สกย.) ในพื้นที่ 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

รูปแบบการขายผลผลิตยางพารา หมายถึง วิธีการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกรด้วยตนเอง หรือขายผ่านกลุ่มที่เป็นสมาชิกของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Review of Related Literature)

ในการศึกษาเรื่องรูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. สถานการณ์ยางพาราปี 2557 และแนวโน้มปี 2558
3. ตลาดยางพารา
4. วิธีการดำเนินการซื้อ-ขาย ยางพาราในตลาด สกย.
5. การวิเคราะห์ความผันผวนของราคายางพารา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิด

2.1 ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีพื้นที่ประมาณ 105.5 ล้านไร่ หรือประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศมีอาณาเขตทิศเหนือ และทิศตะวันออกจดประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศใต้จดประเทศกัมพูชา ทิศตะวันออกจดภาคเหนือ และภาคกลางของประเทศไทย พื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 20 จังหวัด โดยแบ่งออกเป็น อีสานตอนบน 10 จังหวัดคือ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มุกดาหาร มหาสารคาม เลย สกลนคร อุดรธานี หนองบัวลำภู และหนองคาย ส่วนอีสานตอนล่าง มี 10 จังหวัด คือ จังหวัดร้อยเอ็ด ยโสธร อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ บึงกาฬ และนครราชสีมา มีพื้นที่ทั้งหมด 170,226 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2554)

2.6.1 ขอบเขตของภาค

ทิศเหนือ ติดกับประเทศลาว ดินแดนที่อยู่เหนือสุดคือ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย มีแม่น้ำโขงเป็นพรมแดนธรรมชาติ

ทิศตะวันออก ติดกับประเทศลาว ดินแดนที่อยู่ตะวันออกสุดคือ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีแม่น้ำโขงเป็นพรมแดนธรรมชาติ

ทิศตะวันตก ติดกับภาคกลาง ดินแดนที่อยู่ตะวันตกสุดคือ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย มีเทือกเขาเพชรบูรณ์และดงพญาเย็นเป็นพรมแดนกันเขตแดน

ทิศใต้ ติดกับประเทศกัมพูชาและภาคตะวันออก ดินแดนที่อยู่ใต้สุดคือ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา มีภูเขาพนมดงรัก และสันกำแพงเป็นพรมแดนกันเขตแดน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.2 ลักษณะภูมิประเทศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูงเกิดจากการยกตัวขอแผ่นดิน 2 ด้าน คือด้านตะวันตก และด้านใต้ของภาคทำให้มีความลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงแบ่งเป็น 2 เขตใหญ่ ได้แก่

1) บริเวณแอ่งที่ราบ

- แอ่งที่ราบโคราช เกิดขึ้นบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมูล และชี ลักษณะเป็นที่ราบสูงสลับกับเนินเขา

- แอ่งสกลนคร อยู่ทางตอนเหนือของภาคตั้งแต่แนวเขาภูพานไปจนถึงแม่น้ำโขง มีแม่น้ำสงคราม และห้วยน้ำก่ำไหลผ่าน

2) บริเวณเขตภูเขา

- ภูเขาทางด้านตะวันตกของภาค วางตัวแนวเหนือ-ใต้ ได้แก่ ภูเขาเพชรบูรณ์ และภูเขาตองพญาเย็น

- ภูเขาทางตอนใต้ของภาค ได้แก่ ภูเขาสนักำแพง ภูเขาพนมดงรัก

- ภูเขาที่แบ่งระหว่างแอ่งโคราช และแอ่งสกลนคร ได้แก่ทิวเขาภูพาน

2.6.3 แม่น้ำที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) แม่น้ำมูล มีความยาวประมาณ 641 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำสายสำคัญของอีสานตอนล่าง ต้นน้ำอยู่ที่ทิวเขาสนักำแพง แล้วไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่จังหวัดอุบลราชธานี

2) แม่น้ำชี มีความยาวประมาณ 765 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในประเทศไทย มีต้นกำเนิดที่ทิวเขาเพชรบูรณ์ และไหลไปรวมกับแม่น้ำมูลที่จังหวัดอุบลราชธานี

2.6.4 ลักษณะภูมิอากาศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิอากาศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีลักษณะแบบทุ่งหญ้าสะวันนา (Aw) คือมีอากาศร้อนชื้นสลับกับฤดูแล้ง มีฝนตกปานกลาง

- ฤดูหนาว ช่วงเดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์ อากาศหนาวเย็นเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดที่มีอุณหภูมิต่ำสุด ได้แก่จังหวัดเลย

- ฤดูร้อน ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคม อากาศจะร้อน และแห้งแล้งมาก เพราะอยู่ไกลจากทะเล จังหวัดที่มีอุณหภูมิสูงสุดคือ อุตรธานี

2.6.5 ทรัพยากรธรรมชาติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.6.5.1. ทรัพยากรดิน ดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นดินทราย และขาดธาตุอาหาร ใต้ดินมีเกลือหินทำให้ดินเค็ม และแห้งไม่เหมาะในการเพาะปลูกพืช และทำนา

2.6.5.2 ทรัพยากรน้ำ เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นดินปนทรายไม่สามารถอุ้มน้ำได้ จึงทำให้ขาดแคลนน้ำเป็นสำคัญ จึงต้องอาศัยการชลประทานเข้ามาช่วยมีการสร้างเขื่อนหรืออ่าง

- ฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากจากพายุดีเปรสชัน จังหวัดที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดคือ นครพนม และจังหวัดที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือ นครราชสีมาเก็บน้ำขนาดใหญ่เพื่อเก็บกักน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.5.3 เชื้อนสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่

- เชื้อนสิรินธร อยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี
- เชื้อนจุฬารัตน์ อยู่ในจังหวัดชัยภูมิ
- เชื้อนอุบลรัตน์ อยู่ในจังหวัดขอนแก่น
- เชื้อนลำปาว อยู่ในจังหวัดกาฬสินธุ์
- เชื้อนลำตะคอง อยู่ในจังหวัดนครราชสีมา
- เชื้อนลำพระเพลิง อยู่ในจังหวัดนครราชสีมา

2.6.6 สภาพพื้นที่และภูมิอากาศ

พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพาราควรสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 200 เมตร ซึ่งยางพาราจะเจริญเติบโตเป็นปกติคือ สามารถรีดยางได้เมื่ออายุประมาณ 6 ปีเมื่อความสูงเพิ่มขึ้นทุกๆ 100 เมตรจะทำให้ต้นยางเจริญเติบโตช้ากว่าปกติ 6 เดือน แต่ในปัจจุบันพบว่าสามารถปลูกยางได้จนถึงระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 600 เมตร และควรเป็นพื้นที่ราบหรือมีความลาดเทเล็กน้อยไม่ควรเกิน 35 องศา การปลูกยางในพื้นที่ที่มีความลาดเทสูงจะเกิดการชะลอทางผิวหน้าดินสูงจนอาจเกิดแผ่นดินถล่มได้ง่ายหากมีปริมาณฝนตกหนักมาก ติดต่อกันหลายวัน อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพาราเฉลี่ยตลอดปี 28 องศาเซลเซียส และไม่ควรถูกปลูกในแหล่งปลูกที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส เพราะจะทำให้ต้นยางชะงักการเจริญเติบโตดังนั้นการปลูกยางบนที่สูงจึงมีผลต่อกาเจริญเติบโตของต้นยางทั้งนี้เนื่องจากที่ระดับความสูงเพิ่มขึ้นทุกๆ 100 เมตร จะทำให้อุณหภูมิลดลง 0.5 องศาเซลเซียส ยางพาราเจริญเติบโตได้ดีในแหล่งที่มีฝนตกสม่ำเสมอตลอดปี และมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 2,000 มิลลิเมตรต่อปี แหล่งปลูกยางพาราของประเทศไทยทั้งภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,400 มิลลิเมตรต่อปี อย่างไรก็ตามในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนต่ำกว่านี้คือ มีปริมาณน้ำฝน 1,200 - 1,400 มิลลิเมตรต่อปี เช่นในพื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือก็สามารถปลูกยางพาราได้แต่ทั้งนี้ต้องมีจำนวนวันฝนตก 120 - 150 วันต่อปี

2.6.7 ลักษณะดิน

ดินที่เหมาะสมต่อการปลูกยางพาราควรมีคุณสมบัติทางกายภาพและทางเคมีเหมาะสม ซึ่งคุณสมบัติทางกายภาพได้แก่ ความลึกของหน้าดินปกติต้นยางจะต้องการดินที่มีหน้าดินลึกไม่น้อยกว่า 1 เมตร โดยไม่มีชั้นของหินแข็งหรือดินดานขัดขวางการเจริญเติบโตของรากมีการระบายน้ำดีไม่มีน้ำขัง และระดับน้ำใต้ดินลึกกว่า 1 เมตร ลักษณะโครงสร้างของดินควรเป็นดินที่มีลักษณะเป็นก้อนเหลี่ยมมุมมน มีความร่วนเหนียวพอเหมาะ อุ่มน้ำได้ดีเนื้อดินควรเป็นดินเหนียว ร่วนเหนียว ร่วน หรือร่วนปนทราย กล่าวคือ ควรมีอนุภาคดินเหนียวอย่างน้อยประมาณร้อยละ 35 เพื่อให้ดินสามารถเก็บความชื้นและดูดซับธาตุอาหารได้ดีและมี อนุภาคดินทรายประมาณร้อยละ 30 เพื่อให้ดินมีการระบายอากาศดี ดินที่มีเนื้อดินเหมาะสมต่อการปลูกยาง ความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5-5.5 และไม่เป็นที่ดินเกลือ (ภูมิศาสตร์ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2558)

2.2 สถานการณ์ยางพาราปี 2557 และแนวโน้มปี 2558

2.2.1 ผลผลิตยาง

ผลผลิตยางพาราไทยปี 2557 อยู่ที่ระดับ 4.0 ล้านตัน นับเป็นครั้งแรกในรอบหลายปีที่ ไทยมีผลผลิตยางลดลง โดยลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.2 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่แห้งแล้ง สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง และการประท้วง ประกอบกับราคายางอยู่ในช่วงขาลงไม่จูงใจเกษตรกรกรีดยาง อย่างไรก็ตามในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาราคายางที่อยู่ในระดับสูง และนโยบายเพิ่มผลผลิตยางทำให้มีการขยายพื้นที่ปลูกและเปิดกรีดเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ผลผลิตปี 2557 เพิ่มขึ้นจากปี 2547 ประมาณ 1 ล้านตันหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.3 ขณะเดียวกัน หลายประเทศขยายพื้นที่ปลูกยางพาราเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะจีนมีการขยายพื้นที่ปลูกในประเทศ ราวปีละ 2.6 แสนไร่ และจีนได้ขยายการลงทุนปลูกยางในประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (CLMV) ทำให้พื้นที่ปลูกยางใน CLMV เพิ่มขึ้นปีละประมาณ 1 ล้านไร่ ส่งผลให้ผลผลิตยาง ของโลกเพิ่มขึ้นมากในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ทำให้ผลผลิตยางพาราโลกปี 2557 ลดลงร้อยละ 2.9 จากปีก่อนมาอยู่ที่ระดับ 11.7 ล้านตัน เนื่องจากการ ลดลงของผลผลิตในหลายประเทศโดยเฉพาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สถานการณ์ยางพาราปี 2557 และแนวโน้มปี 2558, 2557)

2.2.2 การส่งออกและการใช้ในประเทศ

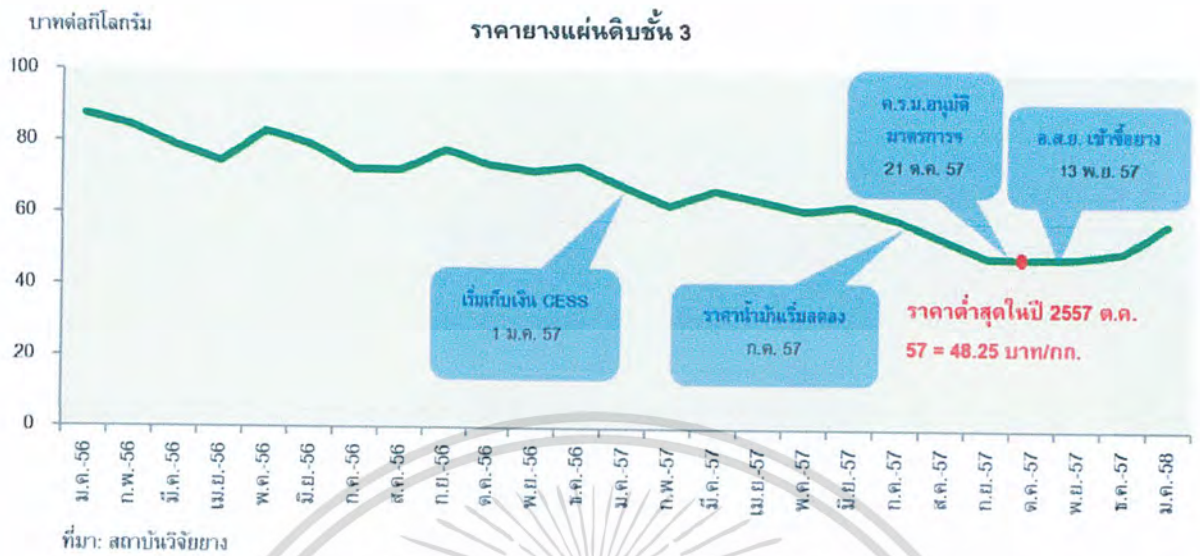
ยางพาราไทยที่ผลิตเป็นการผลิตเพื่อส่งออกโดยส่งออกไปจีนมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.5 ส่วนใหญ่ส่งออกรายแท่งเพื่อผลิตยางล้อ รองลงมาคือ มาเลเซีย ร้อยละ 11.5 ส่งออกน้ำยางขึ้นเพื่อผลิตถุงมือยาง และส่งออกปฏีปุ่น ร้อยละ 7.7 ซึ่งเป็นตลาดส่งออกรายแผ่นรมควันที่สำคัญของ ไทยผลผลิตยางพาราไทยปี 2557 อยู่ที่ระดับ 4.0 ล้านตัน นับเป็นครั้งแรกในรอบหลายปีที่ ไทยมีผลผลิตยางลดลง โดยลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.2 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่แห้งแล้ง สถานการณ์ ความไม่สงบทางการเมือง และการประท้วง ประกอบกับราคายางอยู่ในช่วงขาลงไม่จูงใจเกษตรกรกรีดยางประกอบกับปี 2557 ไทยมีปริมาณการส่งออกยางแปรรูป และยางคอมพาวนด์ทั้งหมด 4.2 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.6 ขณะที่มูลค่าการส่งออกทั้งหมด 315,159.2 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 22.3 เนื่องจากราคายางปี 2557 ลดลงมาก นอกจากนี้ยังเป็นผลจาก 1) มาเลเซียนำเข้าน้ำยาง ขึ้นจากไทยเพื่อผลิตถุงมือยางลดลงจากผลของราคาน้ำมันที่ลดลงต่อเนื่อง ทำให้มีการใช้ยางสังเคราะห์ ในการผลิตถุงมือยางมากขึ้น ประกอบกับ 2) การชะลอการนำเข้ายางจากจีนเนื่องจากต้นปีจีนมีปริมาณยางในสต็อกอยู่ในระดับสูงกว่า 3 แสนตัน และในช่วงราคายางพาราในจีนต่ำกว่าไทย ทำให้ผู้ประกอบการไทยตัดสินใจไม่ขายเป็นจำนวนมากสำหรับการใช้ในประเทศปี 2557 (มกราคม-พฤศจิกายน) ผลผลิตยางถูกใช้ในประเทศ จำนวน 0.5 ล้านตัน โดยนำไปใช้ในอุตสาหกรรมปลายน้ำ หรือผลิตภัณฑ์ยาง เช่น ยางนอก-ยางใน รถยนต์ยางรถบรรทุก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดูมีอย่าง ยางรัดของ เป็นต้น ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.8 ของผลผลิตทั้งหมด (สถานการณ์ ยางพาราปี 2557 และแนวโน้มปี 2558, 2557)

2.2.3 ราคายางพาราในปี 2557

ปี 2557 ราคายางลดลงตั้งแต่หลังปีใหม่ เนื่องจากสิ้นสุดมาตรการงดเก็บเงินสงเคราะห์ (CESS) ยิ่งไปกว่านั้นราคาภายในช่วงครึ่งปีหลังลดลงเป็นอย่างมากจากปัจจัยกดดัน ดังนี้ 1) เศรษฐกิจโลกที่ยังชะลอตัวโดยเฉพาะจีน ยุโรป สหรัฐอเมริกา ทำให้ความต้องการใช้ยางชะลอตัว แม้ว่า IRSG จะ ประมาณความต้องการใช้ยางปี 2557 อยู่ที่ 11.9 ล้านตันซึ่งมากกว่าผลผลิตยางประมาณ 0.23 ล้านตันยังไม่สามารถส่งผลต่อราคายางปรับสูงขึ้นได้ 2) นโยบายการระบายสต็อกยางของไทยช่วง กลางปีไม่ชัดเจน ทำให้ตลาดโลกยังคงกังวลต่อปริมาณ ผลผลิตส่วนเกินจำนวนนี้ 3) สต็อกยางจีนยังอยู่ในระดับสูง โดยจีนประกาศว่ายังมีสต็อกยางอยู่ ทำให้ผู้ผลิตล้อยางไม่มีแผนซื้อ ยางเก็บเข้าสต็อก ประกอบกับการคาดการณ์ว่าราคาจะลดลงอีก 4) ราคาน้ำมันปรับลดลงอย่าง รุนแรงเนื่องจากการผลิต น้ำมันดิบเพิ่มขึ้นจากกลุ่มประเทศอื่น (Non-OPEC) ผลผลิตน้ำมันดิบโลก จึงอยู่ในระดับสูงขณะที่ความ ต้องการใช้ยังคงชะลอตัว 5) ราคาขี้ผึ้งในตลาดล่วงหน้าของโลก ลดลง เนื่องจากนักลงทุนกังวล ปัญหาผลผลิตที่เพิ่มขึ้นในหลายประเทศ ราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มลด ต่ำลง และยังไม่มีการปรับขึ้นค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ ทำให้นักลงทุนเทขายสัญญาซื้อขาย เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากราคาที่ลดลงในเดือนตุลาคม 2557 ราคาขี้ผึ้งลดลงอย่างรุนแรงถึงระดับ 48.25 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้รัฐบาลออกมาตรการแก้ไขปัญหาราคายางทั้งระบบ หนึ่งในมาตรการ ทั้งหมดที่จะช่วยดันราคาขี้ผึ้งให้ สูงขึ้นคือ การจัดตั้งกองทุนมูลภัณฑ์กันชน (Buffer Funds) เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาขี้ผึ้ง โดยให้องค์การสวนยาง (อ.ส.ย.) ประมูลซื้อขี้ผึ้งในตลาดกลาง ยางพารา ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2557 ทำให้ราคาขี้ผึ้งในตลาดกลางยางพารา ปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับมีปัจจัยบวกจาก ปริมาณผลผลิตของเกษตรกรมีน้อยจากภาวะฝนตกหนัก และเกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าราคาขี้ผึ้งปรับตัวสูงขึ้นในช่วงที่มีการแทรกแซงราคา แต่เป็นการขยับขึ้นเพียงเล็กน้อย ดังนั้นราคา ขี้ผึ้งในภาพรวมยังอยู่ในช่วงขาลง โดยทั้งปี 2557 ราคาขี้ผึ้งเฉลี่ย 57.85 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจากปีก่อนถึงร้อยละ 25.3 (สถานการณ์ยางพาราปี 2557 และแนวโน้มปี 2558, 2557)

ภาพที่ 1 กราฟแสดงราคายางแผ่นดิบชั้น 3

ที่มา: สถาบันวิจัยยางพารา (2558)

2.3 ตลาดยางพารา

2.3.1 ตลาดยางในต่างประเทศ

ตลาดเปิดหรือตลาดทางการ (Open or Official Market) ปัจจุบัน ตลาดต่างประเทศที่มีลักษณะเป็น ตลาดเปิดหรือตลาดทางการ คือ ตลาดญี่ปุ่น ได้แก่ โตเกียว (TOCOM) และนาโกย่า (CCOM) ตลาดสิงคโปร์ (SICOM) ตลาดเซี่ยงไฮ้ (SHFE) ตลาดลอนดอน ตลาดนิวยอร์ก และตลาดฮัมบูร์ก แต่ตลาดเปิดที่สำคัญ และมีบทบาทขึ้นนำราคายางในตลาดโลกมีเพียง 2 แห่ง คือตลาดโตเกียว (TOCOM) และตลาดสิงคโปร์ (SICOM) โดยตลาดโตเกียว (TOCOM) ให้บริการซื้อขายเฉพาะยางแผ่นรมควันชั้น 3 ส่วนตลาดสิงคโปร์ (SICOM) ให้บริการซื้อขายยาง 3 ชนิด คือยางแผ่นรมควันชั้น 1 (Ribbed Smoked Sheet : RSS 1) ยางแผ่นรมควันชั้น 3 (Ribbed Smoked Sheet : RSS 3) และยางแท่งชั้น 20 (Technically Specified Rubber : TSR 20) สำหรับสาเหตุที่เรียก ตลาดทางการว่าเป็นตลาดเปิดนั้น เนื่องจากตลาดยางมีการซื้อขายหมุนเวียนต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง โดยเริ่มจาก ตลาดญี่ปุ่น ตลาดเซี่ยงไฮ้ ตลาดสิงคโปร์ ตลาดลอนดอน และตลาดนิวยอร์ก ตามลำดับ การซื้อขายยางผ่าน ตลาดเปิด หรือตลาดทางการจะทำให้ทราบราคาที่มีการซื้อขายจริง เป็นราคาโปร่งใส และสามารถนำไปใช้ในการอ้างอิงได้

ตลาดที่มีการซื้อขายตรง (Direct Trade) เนื่องจากการซื้อขายยางผ่านตลาดเปิด หรือตลาดทางการต้อง เสียค่านายหน้า ขณะเดียวกันคุณภาพยางอาจไม่เป็นไปตามความต้องการของผู้ซื้อ การที่ผู้บริโภครอคงซื้อขาย โดยตรงกับผู้ผลิตยางโดยไม่ผ่านตลาดเปิด หรือตลาดทางการ การซื้อขายลักษณะนี้เรียกว่าการซื้อขายตรง โดย เป็นการตกลงราคาและคุณภาพตามความต้องการของผู้ซื้อ และผู้ขายแต่ละราย ราคายางจึงไม่เป็นที่เปิดเผย ปัจจุบันร้อยละ 80 ของการซื้อขายยางเป็นการซื้อ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขายตรง ส่วนการซื้อขายผ่านตลาดเปิด หรือตลาดทางการเพียงร้อยละ 20 เท่านั้น (ศูนย์ข้อมูลยางพาราไทย, 2558)

2.3.2 ตลาดยางภายในประเทศ

ตลาดยางระดับท้องถิ่น เป็นระบบตลาดที่มีการซื้อขายลักษณะส่งมอบอย่างจริงที่ไม่มีกฎระเบียบซื้อขายที่แน่นอน โดยเกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 ขายยางแผ่นตลาดท้องถิ่นที่มีทั้งระดับหมู่บ้าน / ตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และ โรงงานแปรรูปยางตลาดกลางยางพารา เป็นระบบตลาดที่มีการซื้อขายลักษณะส่งมอบอย่างจริง โดยมีกฎและระเบียบของ ตลาดควบคุม และมีกิจกรรมตามขั้นตอนของกระบวนการตามธุรกิจที่ทุกฝ่ายยอมรับ ช่วยลดปัญหาทางด้านตลาด และสร้างอำนาจการต่อรองในการขายยางแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร บทบาทของตลาดกลางยางพาราทวีความสำคัญขึ้นตามลำดับ เห็นได้จากการอ้างอิงราคาตลาดกลางยางพาราในการซื้อขาย มีความต้องการให้ภาครัฐขยายพื้นที่ให้บริการครอบคลุมแหล่งผลิตยางเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีเฉพาะภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ซึ่งปี 2551 รัฐบาลได้ตอบสนองข้อเรียกร้องโดยจัดตั้งตลาดกลางยางพาราใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นอีก 2 แห่ง คือ ที่จังหวัดบุรีรัมย์ (เปิดดำเนินการ วันที่ 28 ตุลาคม 2551) และหนองคาย (เปิดดำเนินการ วันที่ 17 ธันวาคม 2551) ผลการดำเนินงานตลาดกลางยางพาราทุกแห่ง พบว่าเกษตรกรที่นำยางมาขายได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการนำไปขายตลาดท้องถิ่น ขณะที่ผู้ซื้อยางในตลาดกลางยางพาราก็ได้รับความสะดวกที่ไม่ต้องจัดหาวัตถุดิบเอง สามารถประมวลวัตถุดิบในปริมาณ และคุณภาพที่ต้องการสำหรับปริมาณยางที่เข้าตลาดกลางยางพาราทั้ง 5 ตลาดปี 2552 มีทั้งสิ้น 75,557 ตัน ลดลงจากปี 2551 ที่มีปริมาณยางเข้าตลาดจำนวน 77,094 ตัน ร้อยละ 1.99 ซึ่งเกิดจากการให้บริการข้อมูลข่าวสารของตลาดกลางยางพาราเป็นไปอย่างกว้างขวางรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมีการอ้างอิงราคาตลาดกลางยางพาราในการซื้อขายช่วยในการทำงานของกลไกตลาด ผู้ขายยางรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยเฉพาะข้อมูลการเคลื่อนไหวของราคายางเท่า เทียบกับผู้ซื้อมากขึ้น จึงมีอำนาจต่อรองและมีทางเลือกในการซื้อขาย ผู้ขายไม่จำเป็นต้องนำยางมาขายที่ตลาดกลางยางพาราก็สามารถขายยางที่ร้านค้า หรือตลาดท้องถิ่นได้ในราคาใกล้เคียงกัน (ศูนย์ข้อมูลยางพาราไทย, 2558)

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นกลไกสำหรับเกษตรกร ผู้ผลิต และแปรรูปสินค้าเกษตร บุคคลที่เกี่ยวข้องและนักลงทุนทั่วไปเพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนของ ราคาสินค้าเกษตร เปิดดำเนินการเมื่อเดือนพฤษภาคม 2547 ชนิดสินค้าที่ซื้อขายส่วนใหญ่เป็นยางแผ่นรมควัน ชั้น 3 แต่ยังมีปริมาณยางที่ซื้อขายผ่านตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าน้อย จึงยังไม่มีบทบาทในการขึ้นนำราคายางในตลาดโลก ทั้งนี้เพราะ มีผู้สนใจลงทุนน้อยแม้ว่าไทยจะเป็นผู้นำในการผลิตยางก็ตาม แต่ในอนาคต คาดว่า บทบาทของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าต่อการค้าและราคายางจะมีมากขึ้น (ศูนย์ข้อมูลยางพาราไทย, 2558)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 วิธีการดำเนินการซื้อ-ขาย ยางพาราในตลาด กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

จากการที่ตลาดยางกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง มีผลผลิตยางซื้อขายผ่านตลาดในหลายชนิด ตามที่ตั้งของตลาดในแหล่งผลิตยางที่แตกต่างกัน วิธีการดำเนินการตลาดจึงแตกต่างกันไปตามการซื้อขายผลผลิตยางชนิดนั้นๆ โดยแบ่งเป็น 4 วิธี ดังนี้

1. วิธีประมูลทั่วไป
2. วิธีประมูลแบบ Paper Rubber Market (Spot Market)
3. วิธีตกลงราคา
4. วิธีตลาดข้อตกลง (Forward Market)

โดยวิธีดำเนินการตลาดตามวิธีที่ 1 - 3 เป็นวิธีการซื้อขายยางที่ได้ราคาขายผลผลิตยางจากผู้ซื้อ จึงถือเป็นรูปแบบตลาดประมูลหรือตลาดสดทั่วไป (Spot Market) ซึ่งแตกต่างจากวิธีที่ 4 ที่มีรูปแบบตลาดแบบซื้อขายล่วงหน้า และได้ราคาขายผลผลิตยางจากผู้ผลิตที่เป็นฝ่ายเสนอราคาให้ผู้ซื้อต่อรอง (ลักษณะและรูปแบบการจัดการตลาดของตลาดยาง กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2554)

2.4.1 วิธีประมูลทั่วไป

เป็นวิธีดำเนินการตลาดยางกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางด้วยการประมูลแบบดั้งเดิม โดยนำผลผลิตยางที่ส่วนใหญ่จะเป็นยางแผ่นดิบ และยางก้อนถ้วยมารวบรวมในตลาดเพื่อคัดแยกชั้นและชั่งน้ำหนัก รอผู้ซื้อมาตรวจสอบคุณภาพและให้ราคาซื้อที่ต้องประมูลแข่งขันกัน โดยตลาดอาจจะตั้งราคากลางที่เป็นราคาขั้นต่ำไว้ก่อนไม่ให้ผู้ซื้อถ่วงราคาต่ำจนเกินไป แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ยังคงเป็นผู้ซื้อที่เป็นผู้กำหนดราคาตลาดยางกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ที่ใช้วิธีประมูลทั่วไปนี้ มักจะจัดตั้งอยู่ในที่ตั้งของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่มีความพร้อมด้านสถานที่และด้านการบริหารจัดการ เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง ในการนำผลผลิตที่ส่วนใหญ่จะเป็นยางแผ่นดิบมาขายในตลาด ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง และสะดวกในการนำผลผลิตที่เก็บรักษาไว้ในที่พักอาศัยมาใช้บริการตลาด อย่างไรก็ตาม การที่ตลาดยาง กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ที่ใช้วิธีประมูลทั่วไป จัดตั้งกระจายอยู่ตามแหล่งที่มีการปลูกยางหนาแน่น ทำให้มีจุดรวบรวมยางที่เป็นตลาดย่อยจำนวนมาก ถ้าเทียบต่อหน่วยงาน สกย. ที่ควบคุมดูแล ปัญหาการดูแลรับผิดชอบไม่ทั่วถึง จึงเกิดขึ้น จนกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริการของตลาด รวมถึงการรักษาระดับมาตรฐานของการคัดชั้นยาง การชั่งน้ำหนักยางและการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการซื้อขายยางของตลาดได้

2.4.2 วิธีประมูลแบบ Paper Rubber Market (PRM)

เป็นวิธีดำเนินการตลาดยางกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางที่ได้จากการพัฒนาระบบการประมูลทั่วไปให้ทันสมัยขึ้นง่ายต่อการเข้าถึง และใช้บริการของตลาดทั้งผู้ผลิตยางที่เป็นสถาบันเกษตรกรและผู้ซื้อซึ่งเป็นผู้ประกอบการทั้งรายเล็กและรายใหญ่ มีจุดเด่นในการดำเนินการตลาด ดังนี้

2.4.2.1 ผลผลิตยางที่ขายในตลาด PRM จะได้รับการปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพยาง และการคัดชั้นยางที่ได้รับการยอมรับ อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลตั้งแต่กระบวนการผลิต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในโรงอบ/รมยาง (กรณียางแผ่นรมควันหรือยางแผ่นผึ่งแห้ง) โดยพนักงาน สกย. ในสายงานปฏิบัติการ ที่รับผิดชอบสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง ไปจนถึงการรักษาระดับมาตรฐานของการคัดชั้นยาง เมื่อผลผลิตยางเข้าสู่ตลาดโดยพนักงาน สกย. ที่รับผิดชอบงานตลาดยาง สกย. ดังนั้น ผลผลิตยางที่เข้าสู่ การซื้อขายของตลาดยางรูปแบบ PRM จะได้รับการรับประกัน (Guarantee) คุณภาพผลผลิตยางใน ระดับหนึ่ง จนสามารถให้ความเชื่อมั่นต่อผู้ซื้อที่ไม่ต้องเห็นคุณภาพของยางก่อนถึงทำการประมูล ผู้ซื้อจึงสามารถให้ราคาประมูลยางผ่านทางโทรศัพท์หรือโทรสารเข้าสู่ศูนย์กลางของตลาดได้

2.4.2.2 ใช้ระบบการให้ราคาประมูลยางผ่านระบบการสื่อสาร แทนการยื่น ของประมูลเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ซื้อที่ไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง มาตรวจสอบคุณภาพยาง และยื่นซองประมูลราคา อีกทั้งการรวบรวมผลผลิตยางจากจุดรวมยางของแต่ละสถาบันเกษตรกร เข้าด้วยกัน จะทำให้มีปริมาณยางมากขึ้นจนเป็นที่สนใจของผู้ซื้อที่เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่มากมาย ขึ้น ราคาประมูลยางจึงดีขึ้น และได้ผู้ซื้อที่มีฐานะทางการเงินมั่นคง สามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อ การนำผลผลิตเข้าสู่ตลาดของเกษตรกรชาวสวนยางได้มากขึ้น การประมูลราคาโดยวิธีนี้ ยัง สามารถพัฒนาวิธีการยื่นราคาประมูลยางที่เดิมใช้เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านโทรศัพท์หรือโทรสาร เป็น การใช้ e-mail ผ่านระบบ Internet ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาตลาดยาง สกย. ด้วยวิธี PRM เข้าสู่ ระบบตลาดเครือข่ายต่อไปได้

2.4.2.3 สามารถเชื่อมโยงตลาดที่ดำเนินการด้วยวิธี PRM เข้าเป็นระบบ เครือข่ายตลาดได้สะดวก เพราะมีศูนย์กลางของตลาดซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงานของ สกย. ในจังหวัดหรือ อำเภอต่าง ๆ ทำให้การเชื่อมโยงเครือข่ายตลาดเข้าด้วยกันมีความเป็นไปได้สูง เพียงวางนโยบายและ แนวทางให้ผู้จัดการตลาดดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ก็สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายตลาดยาง กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ขึ้นได้และพัฒนาไปสู่การยกระดับตลาดยาง สกย. ในเป้าหมาย สูงสุดต่อไป

2.4.3 วิธีตกลงราคา

เป็นวิธีดำเนินการตลาดยางกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ที่เหมาะสำหรับการซื้อขาย ผลผลิตยางที่เป็นน้ำยางสด ซึ่งผู้ซื้อผู้ขายจะทำการเจรจาตกลงราคาไว้ก่อนอย่างน้อยหนึ่ง วัน เพื่อ ณ วันที่รวบรวมผลผลิตยางจะสามารถแจ้งราคาแก่เกษตรกรชาวสวนยางและจ่ายเงินค่ายาง ได้ ทั้งนี้ ในขั้นตอนอื่นๆของการดำเนินการตลาด ยังคงเหมือนการดำเนินการตลาดด้วยวิธี PRM กล่าวคือ ผลผลิตน้ำยางสดจะถูกรวบรวม ณ จุดรวบรวมยางของสถาบันเกษตรกรตามที่ตั้ง ต่างๆ ตัวเลขปริมาณผลผลิตจากจุดรวบรวม จะถูกส่งไปยังศูนย์กลางตลาดในที่ตั้งตลาดยาง สกย. และส่งต่อให้ผู้ซื้ออย่างซึ่งได้ตกลงราคาไว้ล่วงหน้าแล้ว ก่อนที่ผลผลิตน้ำยางสดของสถาบัน เกษตรกรในจุดรวบรวมต่างๆ จะถูกส่งมอบให้ผู้ซื้อตามปริมาณผลผลิตที่แจ้งไว้ตลาดยาง สกย. ดำเนินการด้วยวิธีนี้จึงมักตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เกษตรกรชาวสวนยางขายผลผลิตเป็นน้ำยางสด โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา เช่น ตลาดยาง สกย.ละงู (สกย.จ.สตูล) เป็นต้น

2.4.4 วิธีตลาดข้อตกลง

เป็นพัฒนาการของตลาดยางกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ในรูปแบบการซื้อขายล่วงหน้า ที่สอดคล้องกับผลผลิตยางซื้อขายในตลาดที่ได้รับการพัฒนาจนบรรจุหีบห่อได้แล้ว และเป็นตลาดรูปแบบ เดียวที่ต่อเชื่อมกับตลาดส่งออกยางไปต่างประเทศได้อย่างลงตัว และอาจกล่าวได้ว่าเป็น ตลาดยางที่ ผลักดันให้สถาบันเกษตรกรสามารถขายผลผลิตของตนเองไปถึงตลาดต่างประเทศได้จนบรรลุความสำเร็จ สูงสุดของการพัฒนาเกษตรกรชาวสวนยางไทย หลังจากสถาบันเกษตรกรในตลาดสามารถพัฒนา ผลผลิตยางของตนเองคือ ยางแผ่นรมควันและยางแผ่นอบแห้ง (ADS ,Air Dried Sheet) ให้มี มาตรฐานคุณภาพผลผลิตในระดับเดียวกันนำมาบรรจุหีบห่อ (Packing) จนเป็นผลผลิตยางแปรรูปขั้น สดสุดท้าย (Finish Product) ที่สามารถบรรจุในตู้ (Containers) ส่งออกทางเรือหรือลำเลียงโดยทางบก ได้แล้ว ผลผลิตยางชนิดนี้ จึงสามารถทำการซื้อขายผ่านวิธีการเจรจาตกลงราคาและเงื่อนไขการตลาด แบบล่วงหน้าได้ โดยทั้งเกษตรกรชาวสวนยางในสถาบันเกษตรกร และผู้นำสถาบันเกษตรกรที่เป็นสมาชิก ผู้ขายยางในตลาดข้อตกลงยางจะต้องเรียนรู้กระบวนการซื้อขายยางแบบล่วงหน้าจนสามารถเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบหรือเงื่อนไขของตลาดได้โดยไม่ผิดพลาด

ตลาดข้อตกลงดำเนินการโดยแบ่งหน้าที่ให้ผู้ผลิตยางมีส่วนในการเปิดราคาขายยางของตนเอง เสนอต่อผู้จัดการตลาดซึ่งจะพิจารณาปรับราคาเสนอขายให้ผู้ซื้อตามความเหมาะสมต่อไปเมื่อผลการ ส่งมอบยางตามคำสั่งซื้อ (Order) แล้วเสร็จกรรมการตลาดยางในส่วนผู้ผลิตก็จะรับหน้าที่การรับโอน เงินค่ายางและการจ่ายโอนค่ายางให้แก่สมาชิกผู้ผลิตต่อไป เรียกได้ว่าเกษตรกรชาวสวนยางได้ขายยาง ให้แก่ตลาดพร้อมกับการทำหน้าที่ดำเนินการตลาดเองส่วนหนึ่ง เพื่อการขายยางได้ราคาตามความ ต้องการและเรียนรู้พัฒนาตนเองในด้านการตลาดยางไปในตัว ในส่วนของพนักงาน สกย. จะทำหน้าที่ หลักในการรักษากติกา กฎระเบียบของตลาดให้ผู้ซื้อและผู้ผลิตปฏิบัติตามรวมถึงการบริหารจัดการ ขั้นตอนการดำเนินการตลาดที่สำคัญ ดังนี้

2.4.4.1 ขั้นตอนการรับคำสั่งซื้อและเจรจาตกลงเงื่อนไข

เป็นการดำเนินงานในส่วนการประสานงานกับผู้ซื้อ เพื่อรับความ ต้องการซื้อขายในเรื่องราคา ยาง ปริมาณยางและระยะเวลาส่งมอบ นำไปสู่การประสานงานผู้ผลิตเพื่อ รับเสนอราคา ยาง จัดสรรปริมาณยางที่มีขายในระยะเวลาที่กำหนดส่งมอบ และเจรจาตกลงในเงื่อนไข อื่นๆ จนสำเร็จและได้มาซึ่งคำสั่งซื้อจากผู้ซื้อ

2.4.4.2 ขั้นตอนการบริหารจัดการยางและส่งมอบยาง

เป็นการควบคุมดูแล และติดตามกระบวนการผลิตยางในโรงอบ/ รมยางของผู้ผลิตให้ดำเนินการส่วนแบ่ง (Quota) ที่ได้รับจัดสรรจนได้ผลผลิตในคุณภาพและการบรรจุ หีบห่อตามมาตรฐานในเงื่อนไขข้อตกลง มีปริมาณยางส่งมอบตามกำหนดครบถ้วนตรงเวลา เตรียมการส่งมอบและดำเนินการส่งมอบหรือการขนส่งผู้ซื้อโดยเรียบร้อย ไม่มีปัญหาอุปสรรค ระหว่างทาง

2.4.4.3 ขั้นตอนการรับโอน-การจ่ายโอนเงินค่ายาง

เป็นการติดตามการจ่ายเงินค่ายางของผู้ซื้อตามเงื่อนไขข้อตกลงที่ทำ ไว้ล่วงหน้าพร้อมการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายการดำเนินการตลาด โดยการรับจ่ายเงินทั้งหมดจะเป็น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่ของตัวแทนผู้ผลิตที่เป็นกรรมการบริหารตลาดร่วมกับพนักงาน สกย. ดำเนินการ รวมถึงการติดตามผลการส่งมอบและการใช้ยางของผู้ซื้อ เพื่อประโยชน์ในการรับคำสั่งซื้อในครั้งต่อไป

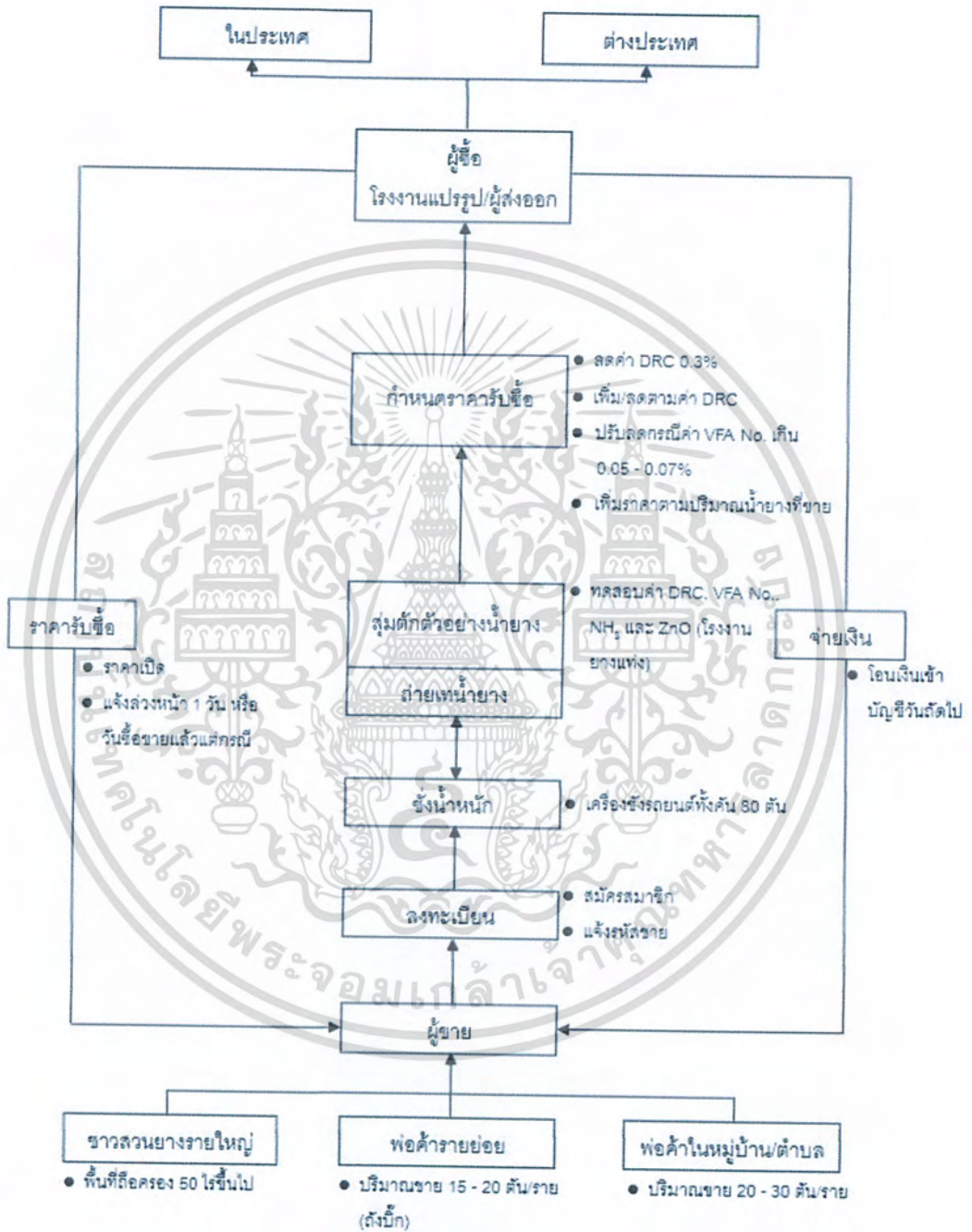
การดำเนินการตลาดยาง สกย. รูปแบบตลาดข้อตกลง จะเน้นการเชื่อมความสัมพันธ์ของผู้ซื้อและผู้ผลิตโดยตรงและสม่ำเสมอ เพื่อประโยชน์ของการซื้อขายยางในตลาดเป็นไปโดยถ้อยทีถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน ในหลักการการสมประโยชน์ร่วมกันและพึงพอาอาศัยกันของทั้งสองฝ่าย ทำให้มีผู้ซื้อบางรายที่เป็นลูกค้าประจำจนนำไปสู่การทำกิจกรรมเสริมความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับผู้ผลิตในตลาด เช่น บริษัทโรงงานฟุตบอลล์ไทยสปอร์ตติ้งกู๊ดส์ จำกัด เป็นผู้ซื้อประจำในตลาดยาง สกย. อ.เมืองนครศรีธรรมราช เป็นระยะเวลา 6 ปี ได้ทำโครงการคืนกำไรผู้ผลิตยางด้วยการบริจาคอุปกรณ์กีฬาให้แก่โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของสถาบันเกษตรกรผู้ส่งยางขายให้บริษัทฯ เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตาม ตลาดยางกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ในรูปแบบตลาดข้อตกลงเป็นการจัดตลาดที่ค่อนข้างยุ่งยาก ต้องอาศัยความพร้อมของผู้ผลิต ผู้ซื้อและพนักงาน สกย. ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตลาดร่วมกัน อีกทั้งทุกฝ่ายต้องมีความเข้าใจตรงกันและตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเอื้อประโยชน์ต่อกันปัจจุบันจึงมีตลาดยาง สกย. เมืองนครศรีธรรมราช และตลาดยาง สกย.ท่าศาลา (สกย.จ. นครศรีธรรมราช เขต 1) เพียงสองแห่ง ที่ดำเนินการตลาดรูปแบบข้อตกลง และเคยดำเนินการในตลาดยาง สกย. ควนขนุน (สกย. จ.พัทลุง) มารยะเวลาหนึ่งก่อนเปลี่ยนแปลงรูปแบบตลาดไปในที่สุด ด้วยสาเหตุที่กำหนดรูปแบบของตลาดยาง สกย. มาจากชนิดของผลผลิตยางที่จะเข้าสู่ตลาดนั้นๆเป็นหลัก จึงมีตลาดยาง สกย. ส่วนหนึ่งได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการตลาดไปตามผลผลิตของตนเองตามสภาวะการณ์ เช่น การเปลี่ยนผลผลิตยางแผ่นดิบเป็นน้ำยางสด ก็จะทำให้ตลาดยาง สกย. ดำเนินการตลาดรูปแบบการประมูลเปลี่ยนเป็นตลาดรูปแบบตกลงราคา เป็นต้น หรือตลาดยางกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง หนึ่งแห่งอาจจะมีรูปแบบตลาดสองรูปแบบซ้อนกันอยู่ เพราะมีผลผลิตยางซื้อขายผ่านตลาดสองชนิด เป็นต้น (ลักษณะและรูปแบบการจัดตลาดของตลาดยางกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการซื้อขายน้ำยางสดของโรงงานแปรรูปหรือผู้ส่งออก

ภาพที่ 3 กระบวนการซื้อขายน้ำยางสดของโรงงานแปรรูปหรือผู้ส่งออก

ที่มา: รูปแบบการดำเนินงานตลาดน้ำยางสด สำนักงานตลาดกลางยางพาราหาดใหญ่ (2551)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 การวิเคราะห์ความผันผวนของราคาขางพารา

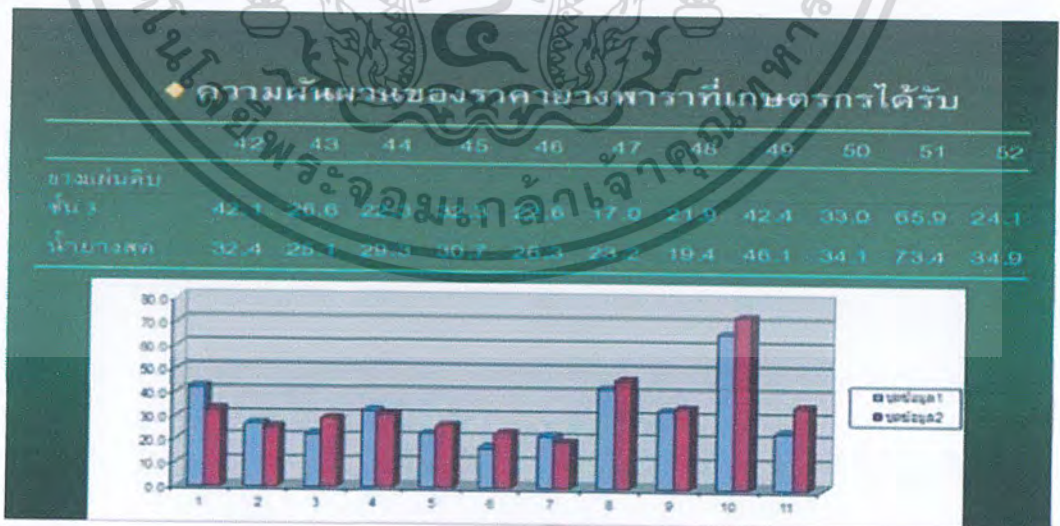
ขางพาราเป็นผลผลิตที่มีความสำคัญอย่างมากต่อเศรษฐกิจของ ประเทศไทย ประเทศไทยมีพื้นที่เพาะ ปลูกขางพาราเพิ่มขึ้นจาก 11.21 ล้าน ไร่ ในปี 2536 เป็น 15.36 ล้านไร่ในปี 2551 และในช่วงเวลาเดียวกันปริมาณ การผลิตขางพาราเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.79 ต่อปี จากประมาณ 1.6 ล้านตัน เป็น 3.1 ล้านตัน ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศผู้ผลิตขางพารามากเป็นอันดับหนึ่งของโลก ซึ่งการผลิตส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อการส่งออกในช่วงปี 2536 – 2551 ปริมาณการส่งออกขางพารารวมทุกประเภทของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.62 ต่อปี จากประมาณ 1.4 ล้านตัน เป็น 2.7 ล้านตัน และมี มูลค่าการส่งออกขางพาราประมาณ 223,628 ล้านบาท ในปี 2551 คิดเป็นร้อยละ 33.77 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าภาคการเกษตรของไทย โดยประเภทของขางพาราที่มีการส่งออกทั้งหมดแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทหลัก คือ ขางแผ่นรมควัน ขางแห้ง และน้ำขางชั้น เมื่อพิจารณาข้อมูลด้านราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ขางแห้ง และน้ำขางชั้น ณ ตลาดกรุงเทพ ในช่วงปี 2551 ซึ่งช่วงไตรมาสสุดท้ายเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ พบว่าราคาขางแผ่นรมควัน ชั้น 3 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 3.75 ในเดือนกุมภาพันธ์ และเป็นร้อยละ 9.9 ในเดือนมิถุนายน ก่อนจะปรับตัวลดลง คิดเป็นร้อยละ -29.22 ในเดือนตุลาคม ราคาขางแห้ง มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน โดย เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 3.57 ในเดือน กุมภาพันธ์ และลดลงเป็นร้อยละ -3.38 ในเดือนมีนาคม และมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 11.42 ในเดือน มิถุนายน ก่อนที่ราคาจะเปลี่ยนแปลงลดลงอย่างต่อเนื่องคิดเป็นร้อยละ -29.11 ในเดือนตุลาคม และราคาน้ำขางชั้นก็เช่นเดียวกันมีเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.89 ในเดือนกุมภาพันธ์ และลดลงเป็นร้อยละ -4.6 ในเดือนมีนาคม และมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 12.91 ในเดือนมิถุนายนก่อนที่ปรับตัวลดลงคิดเป็นร้อยละ -25.15 ในเดือนตุลาคม จะสังเกตได้ว่าราคาขางแผ่นรมควันชั้น 3 ขางแห้ง และน้ำขางชั้นมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงไม่แน่นอนเนื่องจากราคาเกิดจากการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในตลาดไม่สามารถอยู่ที่ได้นาน แต่มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลาโดยเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของอุปสงค์และอุปทานในตลาดโลกราคาเป็นเครื่องมือที่สำคัญทั้งในการผลิตและการตลาดไม่ว่าจะ เป็นในระยะสั้นหรือระยะยาวความผันผวนของราคาจึงกลายเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการวางแผนทั้งการผลิต และการตลาดประกอบกับสถานการณ์เศรษฐกิจโลกในปัจจุบันมีการค้าเสรี มากขึ้น ราคาสินค้าภายในประเทศกับราคาสินค้าในตลาดโลกจึงมีอิทธิพลต่อกันมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรผู้ปลูกขางพาราไม่มีความมั่นใจในราคาที่ตนเองจะได้รับการที่ราคาขางพารามีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจึงส่งผล ทำให้รายได้ของเกษตรกรชาวสวนขางไม่แน่นอนเป็นปัญหาต่อการพัฒนาภาคการเกษตร และรัฐบาลต้องใช้งบประมาณแผ่นดินมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากปัญหาความผันผวนของราคาขางพาราที่เกิดขึ้นจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงความผันผวนของราคาขางพาราที่เกษตรกรได้รับรวมถึงการศึกษาถึงการเคลื่อนไหวและพฤติกรรมการณ์เคลื่อนไหวของราคาขางพาราเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกขางพารา และหน่วยงานของภาครัฐ และเอกชนสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาการผลิต และการตลาดยางพาราในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์หลักของรายงานนี้ได้แก่การนำเสนอผลวิเคราะห์รูปแบบของการเปลี่ยนแปลงราคายางพารา และระบุถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุของความผันผวนของราคายางพาราโดยมีขอบเขตของการศึกษาที่เน้นการวิเคราะห์ราคายางแผ่นดิบชั้น 3 และราคาน้ำยางสดที่เกษตรกรได้รับเป็นสำคัญ โดยใช้ราคาเฉลี่ยรายเดือน ปี 2542 ถึง 2551 และราคาเฉลี่ยเดือนปี 2552 ระหว่าง มกราคม ถึง ตุลาคม ทฤษฎีการเคลื่อนไหวของราคาผลิตผลเกษตรโดยทั่วไป ชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของราคาเกิดจากอุปสงค์และอุปทานซึ่งถูกกระทบโดยปัจจัยหลายประการเมื่อปัจจัยเหล่านี้เปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลให้อุปสงค์ และอุปทานเปลี่ยนแปลงไปด้วย ในที่สุดแล้วราคาก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน การเปลี่ยนแปลงราคาผลิตผลเกษตรตามเวลา มีอยู่ 6 ชนิดด้วยกันคือผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา และหน่วยงานของภาครัฐ และเอกชนสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาการผลิต และการตลาดยางพาราในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์หลักของรายงานนี้ได้แก่การนำเสนอผลวิเคราะห์รูปแบบของการเปลี่ยนแปลงราคายางพารา และระบุถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุของความผันผวนของราคายางพารา โดยมีขอบเขตของการศึกษาที่เน้นการวิเคราะห์ราคายางแผ่นดิบชั้น 3 และราคาน้ำยางสดที่เกษตรกรได้รับเป็นสำคัญ โดยใช้ราคาเฉลี่ยรายเดือน ปี 2542 ถึง 2551 และราคาเฉลี่ยเดือนปี 2552 ระหว่าง มกราคม ถึง ตุลาคม ทฤษฎีการเคลื่อนไหวของราคาผลิตผลเกษตรโดยทั่วไป ชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของราคาเกิดจากอุปสงค์ และอุปทานซึ่งถูกกระทบโดยปัจจัยหลายประการเมื่อปัจจัยเหล่านี้เปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลให้อุปสงค์ และอุปทานเปลี่ยนแปลงไปด้วย ในที่สุดแล้วราคาก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน การเปลี่ยนแปลงราคาผลิตผลเกษตรตามเวลา มีอยู่ 6 ชนิดด้วยกันคือ เฉลี่ยรายเดือนในแต่ละเดือนมีความ แตกต่างกันมากค่าความผันผวนที่คำนวณได้จะมีค่าสูงในส่วนของวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของความผันผวนของราคา ใช้การสร้างรูปกราฟ และโดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation) ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว ในรูปข้อมูลเชิงปริมาณที่เกิดขึ้นเป็นคู่ ค่าสหสัมพันธ์ที่ได้เรียกว่า “ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน” ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลอนุกรมเวลาของราคารายเดือนของยางพารา ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลทางสถิติจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกรม ส่งเสริมการเกษตร กระทรวงพาณิชย์ สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวน ยาง และสมาคมยางพาราไทย นอกจากนี้ยังได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงาน วิจัย ได้แก่บทความทางวิชาการเอกสารงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้นความผันผวนของราคายางพาราและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผันผวน ค่าความผันผวนของราคา เฉลี่ยรายเดือนยางแผ่นดิบชั้น 3 และ น้ำยางสด ในช่วงปี 2542 – 2552 พบว่าทั้งยางแผ่นดิบชั้น 3 และน้ำยางสดมีทิศทางความผันผวนไปในทางเดียวกัน ดังแสดงในภาพที่ 1 โดยในปี 2551 ราคาของแผ่นดิบชั้น 3 (กราฟแท่งสีฟ้า) และน้ำยางสด (กราฟแท่งสีแดง) มีความผันผวนสูงมาก อันเป็นผลมาจากวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ส่ง ผลต่อสภาพเศรษฐกิจของโลกด้วย ส่วนในช่วงปีอื่นๆ ปี 2542 และ 2549 มีความผันผวนของราคาของยางพาราค่อนข้างสูง โดยในช่วงเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ใดๆ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

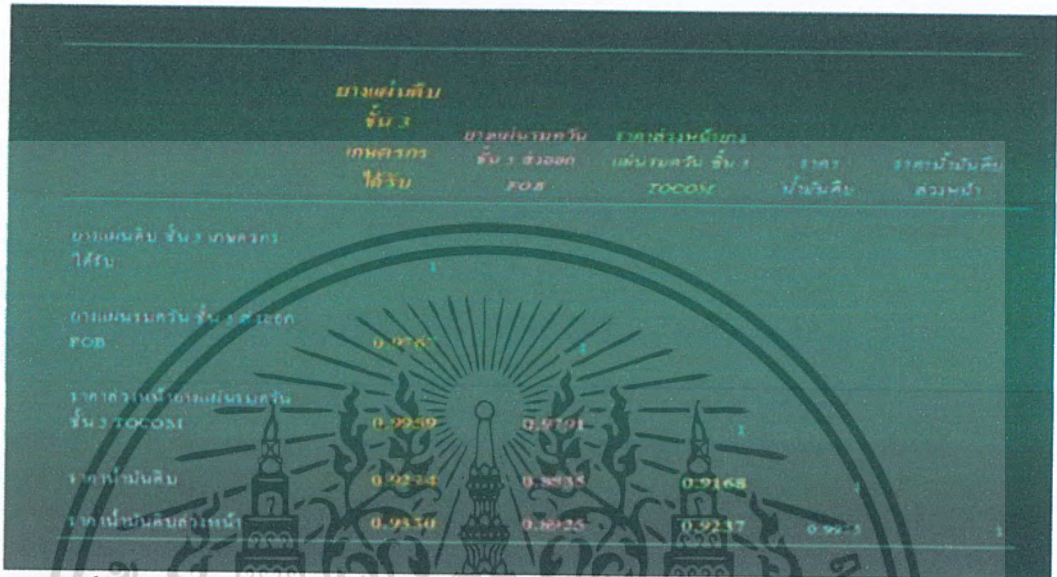
ปี 2549 ราคาขางพารามีการปรับตัวสูงขึ้นมาก แล้วปรับตัวลดลงตามอุปสงค์ของตลาดโลกในช่วงระยะเวลา 6 ปี จากปี 2543 – 2548 ราคาขางพารามีความผันผวนอยู่ในระดับปกติโดยราคาเฉลี่ยรายเดือนค่อยๆ ปรับตัวขึ้นลงจากประมาณ 20 บาทต่อกิโลกรัมเป็น 50 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ความผันผวนของราคาขางพารานั้น ส่วนใหญ่จะเป็นปัจจัยในตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตลาดผู้ซื้อขางพาราหลักที่สำคัญได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา และจีน ดังนั้นสภาวะเศรษฐกิจใน 2 ประเทศนี้จะมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อความผันผวนของราคาขางพาราในตลาดโลกซึ่งย่อมจะส่งผลมาถึงราคาขางพาราในประเทศไทยด้วย เนื่องจากประมาณร้อยละ 90 ของผลผลิตขางพาราของประเทศไทยถูกส่งออกขายยังตลาดโลก และเนื่องจากผลิตภัณฑ์ขางพาราที่ส่งเคราะห์ที่ได้จากน้ำมันดิบเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ทดแทนกันได้กับขางธรรมชาติ ความเคลื่อนไหวของราคาน้ำมันดิบจึงมีอิทธิพลต่อราคาขางพารา ประกอบกับราคาน้ำมันดิบเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงสภาวะทางเศรษฐกิจของโลก เมื่อสภาวะทางเศรษฐกิจของโลกดีราคาน้ำมันดิบก็จะสูงขึ้นและอุปสงค์ในผลิตภัณฑ์ขางพารา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมยานยนต์ก็จะเพิ่มสูงขึ้น ราคาขางพาราก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย ภาพที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของราคาขางแผ่นดิบชั้น 3 ที่เกษตรกรได้รับกับราคาส่งออกขางแผ่นรมควันชั้น 3 ราคาล่วงหน้าในตลาดโลกของขางแผ่นรมควันชั้น 3 และราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ผลการศึกษาพบว่า ราคาขางแผ่นดิบชั้น 3 ที่เกษตรกรได้รับมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับการเปลี่ยนของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก (การวิเคราะห์ความผันผวนของราคาขางพารา, 2552)

ภาพที่ 4 ค่าความผันผวนของราคาเฉลี่ยรายเดือนยางแผ่นดิบชั้น 3 และน้ำยางสดในช่วงปี 2542 – 2552

ที่มา: การวิเคราะห์ความผันผวนของราคาขางพารา (2552)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของราคาขายแผงดับชั้น 3 กับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก
ที่มา: การวิเคราะห์ความผันผวนของราคาขายพารา (2552)

ธันวาคม 2558 [เลือกให้ถูกต้อง]

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

วันที่	ยางแผ่นดิบ								ยางสุก	ยางกึ่งสุก	น้ำยาง
	หัดใหญ่	ตลอด	ชวี	กบด	ขายสุกรัน	รวม	อุปทาน	เฉลี่ย			
3	41.00	42.00	42.00	41.00	42.00	41.00	42.00	41.57	47.07	39.00	39.00
4	42.00	42.00	41.00	41.00	42.00	46.00	42.00	41.43	46.92	40.00	38.00
7	42.00	43.00	42.00	42.00	43.00	41.00	0.00	42.17	47.66	41.00	39.00
6	42.00	41.00	41.00	40.00	43.00	40.00	0.00	41.17	46.66	40.00	41.00
5	41.00	42.00	42.00	41.00	43.00	41.00	0.00	41.67	47.16	39.00	40.00
2	42.00	41.00	43.00	42.00	43.00	42.00	0.00	42.17	47.66	39.00	40.00
1	42.00	42.00	42.00	41.00	43.00	41.00	0.00	41.83	47.33	39.00	41.00

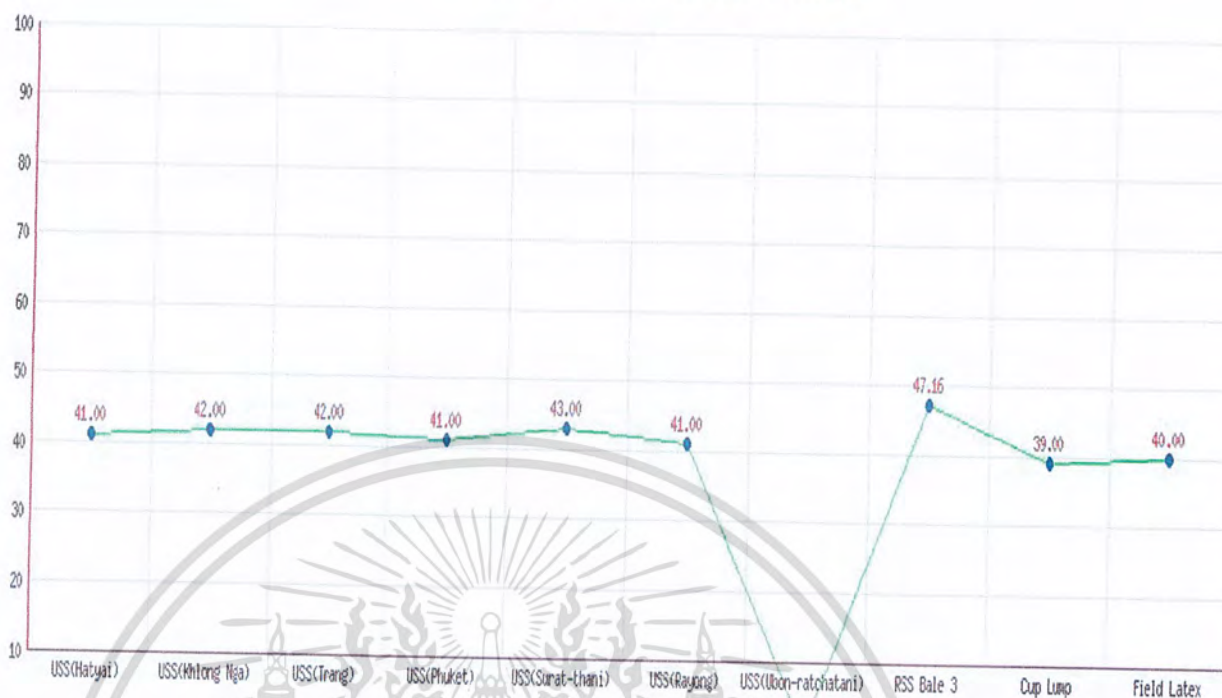
หมายเหตุ : ราคาขงยางดิบของประเทศไทย ที่ปรากฏจะยกมาแสดงได้แก่ 5 ระดับ เป็นราคากึ่งรวมของยางไทย 1 กิโลกรัมจากยางขั้วถ่มระดับ 2-5 มีขั้ว/วัน
ที่มา : สมาคมยางพาราไทย
Update : 09/10/2558

ภาพที่ 6 ตารางแสดงราคาผลผลิตยางพาราในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2558

ที่มา: สมาคมยางพาราไทย (2558)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Local Price 2015-10-05 (X axis =Type , Y axis= Baht/kg.)

ภาพที่ 7 กราฟแสดงราคาผลผลิตยาง ในวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2558

ที่มา: สมาคมยางพาราไทย (2558)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บัญชา สมบูรณ์สุข (2556) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคายางตกต่ำ ได้ข้อสังเกต ดังนี้

มาตรการเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไข

(1) การเจรจาและพูดคุยกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเกษตรกรชาวสวนยางพาราเรื่องราคายางเท่านั้น และให้มีตัวแทนที่แท้จริงทุกฝ่ายโดยไม่มีกำหนดหรือเสนอเงื่อนไขมาก่อนให้ได้ราคาที่ทุกฝ่ายรับได้ผลสรุปอาจจะไม่ใช่ราคาที่รัฐบาลเสนอ (ที่ 80 บาทต่อกิโลกรัม) หรือเกษตรกรอาจไม่ได้ราคาที่กำหนดไว้ (102 หรือ 120 บาทต่อกิโลกรัม) แต่เป็นราคาที่ทุกฝ่ายรับได้ และพอใจแนวทางการประกันราคายางแม้ว่าจะไม่ใช่แนวทางที่ไม่ดีก็ตามแต่สถานการณ์ที่ไม่ปกติเวลานี้รัฐควรนำมาใช้ก่อนด้วยการเจรจาตามข้อ 1 โดยควรกำหนดกรอบเวลาประกันที่ชัดเจนและหลังจากนั้นก็ปล่อยให้เป็นไปตามราคาตลาด

(2) ในระหว่างการประกันราคายางควรกำหนดมาตรการแก้ไขช่วยเหลือ และสร้างความเข้าใจกับเกษตรกรควบคู่ไปด้วยผ่านคณะกรรมการที่มีภาคประชาชนและทุกภาคส่วน เช่นมาตรการที่รัฐประกาศในเรื่องการช่วยเหลือปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย พันธุ์ยาง เป็นต้น ก็สามารถแก้ปัญหาได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) การสนับสนุนและให้ความรู้ในการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในสวนยางโดยการปลูกพืชอื่นๆ

มาตรการระยะกลาง

(1) เน้นนโยบายการเร่งรัดการใช้ยางในประเทศ (การเพิ่มมูลค่า) อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง รวมทั้ง สนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมยางล้อในประเทศเพิ่มขึ้นเพื่อใช้วัตถุดิบภายในประเทศเนื่องจากยางพาราเป็นวัตถุดิบที่ใช้มากที่สุด ในอุตสาหกรรมยางล้อจะส่งผลให้เสถียรภาพราคายางพาราดีขึ้น

(2) การทำความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์การผลิต การตลาด และข้อจำกัดอุปสรรค ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อราคายางพาราในประเทศเป็นสิ่งจำเป็นและต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและเกษตรกรต้อง ปรับตัวเองในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเหตุการณ์

(3) การสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ยางพาราให้ภาคเอกชน เช่น แผ่นยางปูพื้นสำหรับ สนามเด็กเล่น สนามกีฬาฟุตบอล พื้นยางภายในอาคาร ยางทดแทนพองน้ำสังเคราะห์ที่ใช้ในอุตสาหกรรม เพอร์นิเจอร์ เบาะรถยนต์ เบาะพองน้ำ เป็นต้น แต่ภาครัฐอาจจะต้องมีนโยบายและมาตรการสนับสนุน เช่น การลดหย่อนภาษีในระยะแรกของการลงทุน

(4) การสร้างระบบการซื้อขายยางที่ลดการเอาเปรียบชาวสวนยางจากพ่อค้าคนกลาง

มาตรการระยะยาว

(1) กำหนดนโยบายที่เข้มงวดในการควบคุมการขยายพื้นที่ปลูกเพื่อไม่ให้เกิดการขยายพื้นที่ปลูก และมุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพการผลิต (ผลผลิตต่อไร่)

(2) กำหนดนโยบายบริหารจัดการแรงงาน และเพิ่มศักยภาพความสามารถของแรงงานครัวเรือนเพื่อลดการจ้างแรงงาน นำไปสู่การลดต้นทุนการผลิต

(3) การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมจากยางพาราให้มีมูลค่าเพิ่มโดยมุ่งหวัง ผลลัพธ์ที่ชัดเจน รัฐจะต้องสนับสนุนระยะยาวทั้งโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ และการพัฒนาคน รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนอย่างเต็มที่ เนื่องจากมีความเสี่ยงและต้นทุนการตลาดสูง

(4) การเร่งรัดการจัดสรรงบประมาณให้อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคใต้ที่ออกแบบให้สนับสนุนภาคเอกชน เพื่อพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากยางพาราและนำไปสู่เชิงพาณิชย์

ทรงฤทธิ์ ศรีไว และคณะ (2551) ศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของการปลูกยางพารา ในตำบลสามพร้าว ภายใต้วัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ เพื่อศึกษาถึงสภาพการปลูกยางพาราและการใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของทรัพยากรดินในอำเภอสามพร้าว และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงเชิงพลวัตของราคาผลผลิตที่มีต่อความเป็นไปได้ในการปลูกยางพารา โดยการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราจำนวน 11 ราย พื้นที่ในการปลูกทั้งหมด 226 ไร่ และอายุยางที่ปลูกเท่ากับ 2-3 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงยังไม่ให้ผลผลิตเกษตรกรปลูกยางเฉลี่ยครัวเรือนละ 20.55 ไร่ เกษตรกรทุกรายปลูกด้วยยางพาราพันธุ์ RRIM600 ร้อยละ 100 ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่ที่ปลูกยางพารา ในเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษาดำบลสามพร้าวเป็นพื้นที่ปลูกใหม่ทั้ง 11 ราย เพราะเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำจากชลประทาน และไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ เกษตรกรมีแรงจูงใจในการปลูก เพราะราคาผลผลิตยางปรับเพิ่มสูงขึ้นจากราคาตลาดโลก จากการศึกษาสภาพปัญหาของทรัพยากรดินในพื้นที่ศึกษา พบว่ามีดินที่มีข้อจำกัด และมีเป็นอุปสรรคต่อการปลูกยางพารา จากการศึกษาสภาพปัญหาของทรัพยากรดินในปัจจุบันที่ใช้ในการเกษตรกรรมของพื้นที่ตำบลสามพร้าว อำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี พบว่ามีดินที่มีข้อจำกัดเป็นอุปสรรคต่อการปลูกพืช ซึ่งผลปรากฏจากการตรวจสอบชุดดิน ดังนี้ ระดับความเป็นกรด - ด่าง (PH) ที่เหมาะสมคือที่ระหว่าง 6.2 - 7.5 จากการตรวจสอบชุดดินพบว่า PH มีระดับปานกลาง คือมีค่า PH อยู่ระหว่าง 5.0 - 5.5 การตรวจสอบชุดดินพบว่า ระดับของไนเตรต ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน ผลการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกยางพารา พบว่ายางพาราให้ผลผลิตในช่วงปีที่ 8 - 25 โดยกำหนดให้ขายผลผลิตยางพาราได้ราคาเฉลี่ย กิโลกรัมละ 45 บาท มีรายได้ 247,995 บาท ต่อไร่ และยังได้ขายไม้ยางเป็นผลพลอยได้จากการผลิตถึง 21,033 บาทต่อไร่ ซึ่งรายได้จากการผลิตยางพาราคิดเป็นมูลค่าปัจจุบัน (NPV) 5,973.18 บาทต่อไร่ โดยใช้อัตราคิดลดร้อยละ 8 จะมีต้นทุนทั้งหมดตลอดอายุโครงการเท่ากับ 188,166.78 บาทต่อไร่ อัตราผลตอบแทนต่อทุน (B/C) เท่ากับ 1.088 และอัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) เท่ากับร้อยละ 11.066 การเปลี่ยนแปลงเชิงพลวัตของปัจจัยราคาผลผลิตที่มีต่อความเป็นไปได้ในการปลูกยางพาราในพื้นที่ตำบลสามพร้าว จากการศึกษาความเป็นไปได้ในการปลูกยางพาราในเขตพื้นที่ใหม่ตำบลสามพร้าว โดยใช้ราคาคงที่จาก สกย. อุดรธานีที่ 45 บาท แต่เนื่องจากราคาพืชผลย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ จึงได้ทำการวิเคราะห์ความอ่อนไหวที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคา ซึ่งผลการวิเคราะห์ความอ่อนไหวที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของพาราที่ราคาต่ำสุด 37 บาท ยังมีรายได้สุทธิ 203,907 บาท

จารินี วัฒนไทย (2554) ได้ศึกษาตัวแปรปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาวใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้แก่ ราคาของแผ่นดิบ (USS) ในตลาดกลางหาวใหญ่ และดัชนีราคาของแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้ากรุงเทพ (FOB) มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาว เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเมื่อเทียบกับค่าเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาวเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาของแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาวใหญ่ แต่ดัชนีความเชื่อมั่นของอุตสาหกรรมยางของประเทศไทยและราคาน้ำมันสำเร็จรูปดีเซลหมุนเร็วในกรุงเทพมหานครไม่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาวกับราคาของแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาวใหญ่ ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แบบจำลองเออร์เรอร์คอเรกชัน (Error Correction Model : ECM) โดยมีปัจจัยทางเศรษฐกิจทั้ง 5 ปัจจัยเป็นตัวแปรอิสระและราคาของแผ่นรมควันชั้น 3 (RRS3) ในตลาดกลางหาวใหญ่ จังหวัดสงขลาเป็นตัวแปรตาม พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจทั้ง 4 ปัจจัยมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อราคาของแผ่นรมควันชั้น 3 (RRS3) ในตลาดกลางหาวใหญ่ โดยราคาของแผ่นดิบ (USS) ในตลาดกลางหาวใหญ่มีดัชนีราคาของแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้ากรุงเทพ (FOB) ดัชนีความเชื่อมั่นของอุตสาหกรรมยางของประเทศไทย และราคาน้ำมันสำเร็จรูปดีเซลหมุนเร็วในกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะสั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลจากมากไปน้อย จากค่าสัมประสิทธิ์ ความเร็วในการปรับตัวสู่ดุลยภาพระยะยาว ได้แก่ ราคาน้ำมันสำเร็จรูปดีเซลหมุนเร็วใน กรุงเทพมหานคร ดัชนีราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้ากรุงเทพ (FOB) ราคาขายแผ่นดิบ (USS) ในตลาดกลางหาดใหญ่ และดัชนีความเชื่อมั่นของอุตสาหกรรมยางของประเทศไทย ตามลำดับ ส่วนอีก 1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจอย่าง คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเมื่อเทียบกับ ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาไม่มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะสั้นต่อการเปลี่ยนแปลงต่อราคาขาย แผ่นรมควันชั้น 3 (RRS3) ในตลาดกลางหาดใหญ่

นาฎยา ประชุมรัตน์ (2553) ได้ศึกษาการวิเคราะห์การผลิตและการตลาดของน้ำยางสดและ ยางพาราแผ่นดิบของชาวสวนยางพารา ในตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี การทำ สวนยางพาราในปัจจุบันของชาวสวนยางพารา ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น ส่วนใหญ่จะทำการผลิต และจำหน่ายออกเป็น 2 รูปแบบหลัก คือ การผลิตเป็นน้ำยางสด และการ ผลิตเป็นยางพาราแผ่นดิบ ซึ่งจากการศึกษา พบว่าชาวสวนยางจะผลิต และจำหน่ายเป็นน้ำยางสดใน สัดส่วนที่มากกว่าการผลิตยางพาราแผ่นดิบสำหรับการจำหน่าย ยางพาราเกษตรกรมักจะทำจำหน่าย ให้กับพ่อค้าท้องถิ่น หรือพ่อค้ารายย่อยมากกว่าที่จะไปจำหน่ายให้กับพ่อค้ารายใหญ่ ซึ่งจะต้องนำไป จำหน่ายในตัวจังหวัด ทำให้เสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งอีกด้วย สำหรับสภาพปัญหาในการ ผลิตยางพาราที่เกษตรกรต้องประสบ ส่วนใหญ่จะเกิดจากสาเหตุหลักๆ คือ การขาดเงินทุนหมุนเวียน สภาพภูมิอากาศ เช่น ฝนตก ขาดแคลนแรงงานสวน อยู่ห่างไกลจากที่พัก เป็นต้น และสภาพปัญหาที่ เกิดจากการจำหน่ายยางพาราส่วนใหญ่เกิดจากราคายางพาราไม่แน่นอน ผันผวน พ่อค้าคนกลางเอา เปรียบในเรื่องเปอร์เซ็นต์น้ำยาง โกงตาชั่ง ระยะทางในการขนย้ายจากแหล่งผลิตไปยังแหล่งรับซื้อ เกษตรกรไม่สามารถคัดเกรดผลผลิตได้ตามที่ตลาดต้องการ ยางคุณภาพต่ำ เป็นต้น วิธีการตลาดของ ตลาดยางพาราจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยภาพรวม ทั้งที่จำหน่ายเป็นน้ำยางสด และยางพาราแผ่นดิบ พบว่า จะมีผู้ที่เกี่ยวข้องและทำหน้าที่ต่างๆ แตกต่างกันออกไปสำหรับวิธีการตลาดน้ำยางสดนั้น จะเริ่มจากเกษตรกรผลิตและจำหน่ายเป็นน้ำยางสดทันทีโดยจะมีคนกลางรับซื้อน้ำยางสด ซึ่งโดยส่วน ใหญ่จะเป็นพ่อค้าท้องถิ่น พ่อค้ารายย่อย ไปรับซื้อถึงสวนยาง หรือตั้งจุดรับซื้อน้ำยางสด หรืออาจจะม ีการรวมกลุ่มของชาวสวนยาง เพื่อเป็นตัวแทนรับซื้อ และรวบรวมน้ำยางสดไปขายให้กับพ่อค้าราย ใหญ่ โรงงานรับซื้อเอง เพื่อเป็นการป้องกันการถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าท้องถิ่นที่มีกกดราคา เปรียบเทียบน้ำยาง หรือเกษตรกรอาจจะนำน้ำยางสดไปจำหน่ายให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยาง ซึ่ง ชาวสวนยางต้องเป็นสมาชิกของสหกรณ์ การจำหน่ายน้ำยางสดให้กับสหกรณ์จะได้ราคาที่สูงกว่า จำหน่ายให้กับพ่อค้าท้องถิ่น เนื่องจากรัฐบาลจะกำหนดราคารับซื้อที่ให้ราคาที่สูงกว่าราคาที่เอกชน รับซื้อ หลังจากนั้นคนกลางที่รับซื้อน้ำยางสดก็จะส่งต่อไปยังโรงรวมควัน ซึ่งอาจจะเป็นโรงรวมเอกชน หรือโรงรวมสหกรณ์กองทุนสวนยางเพื่อแปรรูปน้ำยางสดเป็นยางแผ่นดิบ และทำเป็นยางแผ่นรมควัน ไปจำหน่ายให้กับโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพารา หรือผู้ส่งออกสำหรับวิถิตลาดยางพาราแผ่นดิบก็ จะมีส่วนที่แตกต่างกับน้ำยางสด โดยที่เกษตรกรจะผลิตและจำหน่ายเป็นยางพาราแผ่นดิบเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังจากเก็บรวบรวมได้จำนวนหนึ่งจะนำไปจำหน่ายให้กับคนกลางระดับท้องถิ่น เช่น พ่อค้าที่ซื้อผ่านตลาดประมูล พ่อค้ารายย่อย พ่อค้าในตัวเมือง หรือกลุ่มชาวสวนยางที่รวมกลุ่มกัน เช่น กลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น คนกลางเหล่านี้อาจจะ นำไปจำหน่ายโดยตรงที่ตลาดกลางยางพารา จ.สุราษฎร์ธานี หรือจำหน่ายให้กับโรงงานเอกชน หลังจากนั้นก็จะมีผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์ยางมารับซื้อยางแผ่นดิบเพื่อแปรรูปให้อยู่ในสภาพที่ผู้ใช้ และผู้ส่งออกต้องการโดยผ่านโรงงานผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง หรือโรงรมควันที่จะแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควันไปจำหน่ายให้กับผู้ส่งออก หรือโรงงานที่ใช้ผลิตภัณฑ์ยาง เช่น ยางรถยนต์ ยางรัดของ ผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรองเท้า เป็นต้น หลังจากแปรรูปโรงงานจะส่งผลิตภัณฑ์ยางไปจำหน่ายทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศประเทศด้วย

ัญญลักษณ์ แสนทวีสุข (2554) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของตลาดกลางยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์ การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานสำนักงานตลาดกลางยางพาราจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งภาคสนามซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ขายยางผ่านระบบเครือข่าย และตลาดกลางยางพาราบุรีรัมย์ จากการศึกษาวิเคราะห์ด้านจุดแข็งได้แก่ มีบุคลากรที่มีความชำนาญ มีความรู้ความสามารถ อาคาร และพื้นที่ใช้งานก็สามารถรองรับกับจำนวนยางที่นำมาขาย มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีเงินทุนหมุนเวียน เจ้าหน้าที่ของสำนักงานตลาดกลางยางพาราจังหวัดบุรีรัมย์ มีทักษะในการผลิตที่ดี ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้คุณภาพมาตรฐานเดียวกัน ด้านจุดอ่อนได้แก่ อัตรากำลังคนไม่ ทำให้ได้น้ำยางที่คุณภาพยังไม่ดีและได้ผลผลิตน้อย ผลิตภัณฑ์ของตลาดมีเพียงแผ่นยางดิบอย่างเดียว ยังไม่หลากหลายเหมือนกับตลาดท้องถิ่น ทำให้เกษตรกรไม่นำยางมาขายให้กับตลาดกลางยางพาราจังหวัดบุรีรัมย์ ตลาดกลางยางพาราบุรีรัมย์ ควรจะเปลี่ยนรูปแบบ และเงินทุนหมุนเวียน ในบางสัปดาห์มีปริมาณน้ำหนักรยางเข้ามามาก เงินหมุนเวียนไม่เพียงพอในการจ่ายให้กับเกษตรกร ทำให้การจ่ายเงินล่าช้าเพราะต้องรอให้ผู้ประมวลโอนเงินเข้ามาให้ ด้านโอกาส ได้แก่ สำนักงานตลาดกลางยางพาราจังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ในแหล่งที่มีการขยายพื้นที่ปลูกยางใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคลังสินค้าขนาดความจุ 1,200 ตัน สามารถสร้างตลาดเครือข่ายเพิ่มขึ้น และให้มีความแตกต่างกับตลาดท้องถิ่นมีมาตรฐานคุณภาพยางคือ สะอาดและไม่มีฟองอากาศแห้งตลอดทั้งแผ่น การถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยผ่านศูนย์เรียนรู้ยางพารา เพื่อให้ผู้นำกลุ่มเกษตรกร และเกษตรกรที่มีศักยภาพในการเป็นผู้นำสามารถเรียนรู้และรับเทคโนโลยีโดยตรงด้านอุปสรรคได้แก่ ด้านที่สำคัญคือพ่อค้าท้องถิ่นเข้มแข็งมีแข่งขันด้านราคาและรับซื้อผลิตภัณฑ์ทุกอย่างที่มาจากยางพารา เกษตรกรบางคนไม่เข้าใจถึงหลักการในการรวมกลุ่มและไม่ให้ความสำคัญในการรวมกลุ่ม เพราะมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถที่จะขายยางได้ราคาที่สูงกว่าและกลุ่มสหกรณ์เกษตรกร ท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง และมีความเชื่อประชานกลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 กรอบแนวความคิดในการศึกษา

ในการศึกษารูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

กรอบแนวความคิดในการวิจัย
Conceptual Framework

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3 วิธีการวิจัย (Research Methodology)

การศึกษาการสังเคราะห์และเสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 - 2556 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เกษตรกรชาวสวนยางพาราที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ในพื้นที่ดำเนินการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 40,511 ราย

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ เกษตรกรชาวสวนยางที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 626 ราย

กำหนดเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของ สกย. ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำจำนวนสมาชิกทั้งหมดมาสุ่มเลือกจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยให้ความคลาดเคลื่อน 0.05 ดังนั้น จำนวนสมาชิกทั้งหมด ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรหาขนาดแบบสัดส่วนจากประชากร 40,511 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการคำนวณสูตร (Taro Yamane)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n	คือ	จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ	จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากรทั้งหมด
	(e) ²	คือ	ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error)

ในที่นี้ได้กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนในกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ ± 0.05 เนื่องจากประชากรอยู่ในตำแหน่งเดียวกัน มีความเหมือนกันในด้านกายภาพ พื้นที่การเพาะปลูก การเข้าถึงปัจจัยการผลิต ตลาดและผลผลิต จึงแทนค่าสูตร จากจำนวนประชากรเกษตรกรชาวสวนยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 40,511 ราย

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{40,511}{1 + 40,511(0.05)^2} = 396.08$$

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้ คือ 396 ราย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่ให้ข้อมูล โดยขอความอนุเคราะห์ข้อมูลรายชื่อเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพารา และพื้นที่การสงเคราะห์แล้ว(อยู่ในระหว่างเปิดกรีตให้ผลผลิต) โดยแต่สวนยางกำลังให้ผลผลิตและมีอายุตั้งแต่เริ่มเปิดกรีตจนถึงอายุยาง 25 ปี และขอความอนุเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับบริบทสวนยางพาราแต่ละรายแล้วทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยมีเงื่อนไข การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่ให้ข้อมูล คัดเลือกเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่ผ่านการอบรม 3 หลักสูตร จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราในปี พ.ศ. 2557 ในด้านการกรีดยางพารา การผสมปุ๋ย และการผลิตยางพารา

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า โดยมียกตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 396 ราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 การเลือกเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่ผ่านการอบรม 3 หลักสูตร จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในปี พ.ศ. 2557

จังหวัด	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. จังหวัดขอนแก่น	35
2. จังหวัดยโสธร	45
3. จังหวัดกาฬสินธุ์	51
4. จังหวัดศรีสะเกษ	72
5. จังหวัดอำนาจเจริญ	35
6. จังหวัดร้อยเอ็ด	38
7. จังหวัดสุรินทร์	75
8. จังหวัดบุรีรัมย์	82
9. จังหวัดมุกดาหาร	39
10. จังหวัดอุบลราชธานี	100
11. จังหวัดนครราชสีมา	54
รวม	626

ที่มา : สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (2557)

3.2 เครื่องมือในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสำรวจสวนยางพารา และการเสวนากลุ่มด้วยแบบสัมภาษณ์

3.2.1 วิธีทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

3.2.1.1 ความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่เรียบร้อยแล้วไปให้

ผู้ทรงคุณวุฒิ ทดสอบความถูกต้องของเครื่องมือหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity Test) ตรวจสอบเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งเงินเวลาสำหรับการทำงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้เห็น แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แล้ว กรุณา

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความถูกต้องเชิงโครงสร้างคำถาม ความสอดคล้องของข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อนำมาทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดสอบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลจริง

3.3.1.2 ความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability Test) โดยนำไปทดสอบเบื้องต้น (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำผลที่ได้มาทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้โดยวิธีของครอนบาช (Cronbach's Reliability Coefficient Alpha) เพื่อทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือ (Alpha Coefficient) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2547)

3.2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลโครงสร้างเศรษฐกิจสังคม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการผลิต การตลาด ผลผลิต และรายได้

ตอนที่ 3 ประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการผลิต และการตลาด (โดยเฉพาะราคา และผลผลิตภาพการผลิตที่ตกต่ำ) การปรับตัวของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิต และเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกรตกต่ำ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแผนการเพิ่มผลผลิตที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ยางพารา และข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลที่เป็นประเด็นสำคัญ

3.2.3 ลักษณะของคำถามมี 2 ลักษณะ คือ คำถามปลายเปิด และคำถามปลายปิด

3.2.3.1 คำถามปลายปิด (Closed-ended Questionnaire) จะเป็นคำถามที่ผู้วิจัยกำหนดคำตอบไว้ล่วงหน้าแล้วให้ผู้ตอบเลือกตอบในประเด็นที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

3.2.3.2 คำถามปลายเปิด (Opened-ended Questionnaire) จะเป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้ตอบด้วยการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

3.3 ขั้นตอนการศึกษา

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 - วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 โดยทำการเก็บข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 626 คน เก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์ได้จำนวนทั้งสิ้น 626 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว เช่น หนังสือ ตำรา บทความ งานเอกสารต่างๆ รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์ และข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องและอ้างอิง

3.3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) ในการสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราชาวสวนยางที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ศึกษา เกษตรกรชาวสวนยางพารา จำนวน 625 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสัมภาษณ์เกษตรกรสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual Interview) และการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม (Group Interview) ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาได้กำหนดขั้นตอน ดังนี้

3.3.2.1 ขั้นเตรียมการ โดยขอความอนุเคราะห์ข้อมูลรายชื่อเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) และพื้นที่การสงเคราะห์แล้ว(อยู่ในระหว่างเปิดกรี๊ดให้ผลผลิต) ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี โดยแต่สวนยางกำลังให้ผลผลิตและมีอายุตั้งแต่เริ่มเปิดกรี๊ดจนถึงอายุยาง 25 ปี และขอความอนุเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับบริบทสวนยางพาราแต่ละรายแล้วทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยมีเงื่อนไข

3.3.2.2 ขั้นการประชุมเตรียมความพร้อมการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการประชุมซักซ้อมความเข้าใจในแผนการปฏิบัติงาน ประชุมศึกษาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลติดต่อประสานงานกับสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) เพื่อตกลงวันเวลาและสถานที่ในการเก็บข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.2.3 ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนที่กำหนดไว้ โดยวิธีสัมภาษณ์ใช้แบบสัมภาษณ์ เกษตรกรในพื้นที่จำนวน 626 ราย ทำการเสวนากลุ่มย่อยประมาณ 3 - 5 ราย เน้นที่เจ้าหน้าที่ที่ดูแลในเขตพื้นที่ในแต่ละจังหวัดและผู้นำหรือประธานกลุ่มผู้ผลิตยางพาราแต่ละกลุ่มในแต่ละจังหวัดเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการตลาดตลอดจนข้อเสนอแนะ

3.3.2.4 ขั้นตอนการรวบรวม วิเคราะห์ และการจัดทำรายงานสรุปผลการศึกษาวิจัย ทำการตรวจสอบข้อมูล และความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล ทุกวันที่เก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และตรวจสอบความถูกต้องความเรียบร้อยแล้วโดยนำไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่ต้องการ จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมายที่ได้จากการประมวลผลข้อมูล สรุปผลการวิจัยและทำรายงานการวิจัย โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive method) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดคะแนนในการประเมินระดับปัญหาและอุปสรรค และเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้ (บัญชา สมบูรณ์สุข, 2558)

คะแนนในการประเมินระดับปัญหาและอุปสรรค

4	หมายถึง	ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา
3	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
2	หมายถึง	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
1	หมายถึง	มีปัญหามาก

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล

3.26 - 4.00	หมายถึง	ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา
2.51 - 3.25	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
1.76 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
1.00 - 1.75	หมายถึง	มีปัญหามาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive method) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปSPSS เพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่ต้องการ

3.6 ระยะเวลาที่ทำการวิจัย (Duration of Research)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ทำการวิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือน ตุลาคม พ.ศ.2558 ซึ่งใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและลงภาคสนามเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 5 เดือน

ตารางที่ 3.2 แผนการดำเนินงานและขั้นตอนการวิจัย

ลำดับกิจกรรม	ปี2558				
	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
1.กำหนดหัวข้อปัญหาพิเศษ	↔				
2.ค้นคว้าและตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	↔				
3.สร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย		↔			
4.ส่งโครงร่างปัญหาพิเศษให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง				↔	
5.เสนอโครงร่างปัญหาพิเศษ				↔	
6.เก็บข้อมูลภาคสนาม				↔	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล (Findings and Results)

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ผู้วิจัยได้นำข้อมูลตัวอย่างที่เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 626 ชุด ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ แล้วมาทำการวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ไว้ 6 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ด้านสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ส่วนที่ 2 ผลผลิตยางพารา(กิโลกรัม/ปี)

ส่วนที่ 3 ด้านแหล่งจำหน่ายผลผลิต

ส่วนที่ 4 ด้านผู้ซื้อผลผลิต

ส่วนที่ 5 ด้านเกษตรกร

ส่วนที่ 6 ด้านช่องทางการขาย

ส่วนที่ 7 ด้านราคา

4.1 ด้านสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ข้อมูลทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพาราประกอบไปด้วย อายุ อาชีพ รายได้จากสวนยาง(ตารางที่ 4.1) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

อายุ

เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานีร้อยละ 36.00 มีอายุ 31 - 40 ปี รองลงมาร้อยละ 21.00, ร้อยละ 19.00 และร้อยละ 15.00 มีอายุ 41 - 50 ปี, มีอายุ 21 - 30 ปี และมีอายุน้อยกว่า 21 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดร้อยละ 9.00 มีอายุมากกว่า 50 ปี

เกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 28.60 มีอายุ 21 - 30 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี รองลงมาร้อยละ 22.90, ร้อยละ 17.10 มีอายุ 41 - 50 ปี, 31 - 40 ปี และมีอายุน้อยกว่า 21 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดร้อยละ 2.90 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี

เกษตรกรจังหวัดขอนแก่นร้อยละ 45.70 มีอายุมากกว่า 50 ปี รองลงมาทั้งสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 22.90 มีอายุ 31 - 40 ปี และมีอายุ 41 - 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดร้อยละ 8.60 มีอายุน้อยกว่า 21 - 30 ปี

เกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ดร้อยละ 31.60 มีอายุ 21 - 30 ปี รองลงมาร้อยละ 26.30 และร้อยละ 15.80 มีอายุ 21 - 30 ปี และมีอายุ 41 - 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 13.20 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรจังหวัดยโสธรร้อยละ 42.20 มีอายุมากกว่า 50 ปี รองลงมาร้อยละ 24.40, ร้อยละ 20.00 และร้อยละ 11.10 มีอายุ 21 - 30 ปี, มีอายุ 31 - 40 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดร้อยละ 2.20 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี

เกษตรกรจังหวัดมุกดาหารร้อยละ 30.80 มีอายุ 31 - 40 ปี รองลงมาร้อยละ 25.60 และมีสองกลุ่มเท่ากันร้อยละ 17.90 มีอายุมากกว่า 50 ปี, มีอายุ 21 - 30 ปี และมีอายุ 41 - 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดร้อยละ 7.70 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี

เกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ร้อยละ 54.70 มีอายุ 41 - 50 ปี รองลงมาร้อยละ 17.30 และมีสองกลุ่มเท่ากันร้อยละ 12.00 มีอายุ 31 - 40 ปี, มีอายุน้อยกว่า 21 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดร้อยละ 4.00 มีอายุ 21 - 30 ปี

เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษร้อยละ 38.90 มีอายุ 31 - 40 ปี รองลงมาร้อยละ 31.90, ร้อยละ 12.50 และร้อยละ 11.10 มีอายุ 41 - 50 ปี, มีอายุ 21 - 30 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดร้อยละ 5.60 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี

เกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ร้อยละ 37.80 มีอายุ 41 - 50 ปี รองลงมาร้อยละ 28.00, ร้อยละ 18.30 มีอายุ 31 - 40 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุดร้อยละ 15.90 มีอายุ 21 - 30 ปี

เกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีสองกลุ่มเท่ากันร้อยละ 33.30 มีอายุ 31 - 40 ปี และมีอายุ 41 - 50 ปี รองลงมาร้อยละ 21.60 และร้อยละ 7.80 มีอายุ 21 - 30 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี และน้อยที่สุดร้อยละ 3.90 มีอายุน้อยกว่า 20 ปี

เกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาร้อยละ 42.60 มีอายุมากกว่า 50 ปี รองลงมาร้อยละ 27.80, ร้อยละ 16.70 และร้อยละ 11.10 มีอายุ 41 - 50 ปี, มีอายุ 31 - 40 ปี และมีอายุ 21 - 30 ปี ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.90 มีอายุน้อยกว่า 21 ปี

อาชีพหลัก

เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานีร้อยละ 63.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 36.00 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุดร้อยละ 1.00 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์

เกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญร้อยละ 65.70 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 25.70, ร้อยละ 5.70 ประกอบอาชีพทำนา และประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ และน้อยที่สุดร้อยละ 2.90 ประกอบอาชีพทำสวน

เกษตรกรจังหวัดขอนแก่นร้อยละ 77.10 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 20.00 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุดร้อยละ 2.90 ประกอบอาชีพทำสวน

เกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ดร้อยละ 68.40 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 28.90 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุดร้อยละ 2.60 ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 77.80 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 22.20 ประกอบอาชีพทำนา

เกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ร้อยละ 59.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 33.30 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.60 ประกอบอาชีพทำไร่ และประกอบอาชีพค้าขาย

เกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 62.70 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 34.70 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.80 ประกอบอาชีพทำสวน

เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 94.40 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา มีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 2.80 ประกอบอาชีพทำสวน และประกอบอาชีพทำนา

เกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 72.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 24.40, ร้อยละ 2.40 ประกอบอาชีพทำนา และประกอบอาชีพทำไร่ ตามลำดับ น้อยที่สุด ร้อยละ 1.20 ประกอบอาชีพทำสวน

เกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 96.10 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 3.90 ประกอบอาชีพทำนา

เกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 88.90 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 9.30 ประกอบอาชีพทำไร่ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.90 ประกอบอาชีพทำนา

อาชีพรอง

เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 39.80 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 38.70, ร้อยละ 12.90, ร้อยละ 5.40 และร้อยละ 2.20 ประกอบอาชีพทำสวน ประกอบอาชีพไร่ ประกอบอาชีพอื่น ๆ และประกอบอาชีพค้าขาย และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.10 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์

เกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 50.00 ประกอบอาชีพทำสวน รองลงมา ร้อยละ 35.70 และร้อยละ 10.70 ประกอบอาชีพทำนา และประกอบอาชีพทำไร่ ตามลำดับ และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.60 ประกอบอาชีพค้าขาย

เกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 68.80 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 21.90 และร้อยละ 6.30 ประกอบอาชีพทำสวน และประกอบอาชีพทำไร่ และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.10 ประกอบอาชีพค้าขาย

เกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 54.10 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 29.70 ประกอบอาชีพทำสวน และน้อยที่สุด ร้อยละ 16.20 ประกอบอาชีพทำไร่

เกษตรกรจังหวัดยโสธร ร้อยละ 56.50 ประกอบอาชีพทำสวน รองลงมา ร้อยละ 26.10 ประกอบอาชีพทำนา และน้อยที่สุด ร้อยละ 17.40 ประกอบอาชีพทำไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรจังหวัดมุกดาหารร้อยละ 55.20 ประกอบอาชีพทำสวน รองลงมาร้อยละ 20.00 และร้อยละ 17.20 ประกอบอาชีพทำนา และประกอบอาชีพทำไร่ ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 3.40 ประกอบอาชีพค้าขาย และประกอบอาชีพอื่น ๆ

เกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ร้อยละ 45.50 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมาร้อยละ 40.90 และร้อยละ 9.10 ประกอบอาชีพทำสวน และประกอบอาชีพทำไร่ ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสามกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 1.50 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ประกอบอาชีพค้าขาย และประกอบอาชีพอื่น ๆ

เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษร้อยละ 80.00 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมาร้อยละ 8.90, ร้อยละ 5.40 และร้อยละ 3.60 ประกอบอาชีพทำไร่ ประกอบอาชีพทำสวน และประกอบอาชีพค้าขาย ตามลำดับ และน้อยที่สุดร้อยละ 1.80 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

เกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ร้อยละ 56.60 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมาร้อยละ 27.60, ร้อยละ 11.80 และร้อยละ 2.60 ประกอบอาชีพทำสวน ประกอบอาชีพทำไร่ และประกอบอาชีพค้าขาย และน้อยที่สุดร้อยละ 1.30 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์

เกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ร้อยละ 52.30 ประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 36.40 และร้อยละ 6.80 ประกอบอาชีพทำไร่ และประกอบอาชีพทำสวน ตามลำดับ และน้อยที่สุดมีสองกลุ่มเท่ากันร้อยละ 2.30 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ และประกอบอาชีพอื่น ๆ

เกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาร้อยละ 56.80 ประกอบอาชีพทำไร่ รองลงมาร้อยละ 13.50, ร้อยละ 13.50, ร้อยละ 10.80 และมีสองกลุ่มเท่ากัน ร้อยละ 8.1 ประกอบอาชีพทำสวน ประกอบอาชีพอื่น ๆ ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา และประกอบอาชีพค้าขาย และน้อยที่สุดร้อยละ 2.70 ประกอบอาชีพทำนา

รายได้ครัวเรือน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 199,751.42 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 167,246.47 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 126,057.23 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 67,859.29 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 160,474.00 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 126,534.00 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 110,773.81 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 50,500.00 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 207,131.43 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 178,411.43 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 132,957.58 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 58,885.71 บาทต่อปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 134,628.57 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 132,171.43 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 86,833.33 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 37,666.67 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 123,421.05 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 105,052.63 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 74,131.58 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 59,000.00 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 212,147.56 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 159,711.11 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 84,234.38 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 95,368.89 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 190,394.87 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 145,333.33 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 86,857.14 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 45,226.67 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 199,354.00 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 185,578.00 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 128,283.11 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 52,375.00 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 262,861.11 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 206,833.33 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 185,444.44 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 10,011.11 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 221,256.10 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 181,609.76 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 181,609.76 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 93,133.33 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 140,274.51 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 124,011.76 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 72,772.92 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 43,370.00 บาทต่อปี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 299,977.78 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 270,525.49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 191,883.33 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆที่มาจากนอก
ภาคเกษตรเฉลี่ย 101,100.00 บาทต่อปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 ลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ลักษณะพื้นฐานทางสังคม	จังหวัด											จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)
	อุบลราชธานี (N = 100)	อำนาจเจริญ (N = 35)	ขอนแก่น (N = 35)	ร้อยเอ็ด (N = 38)	ยโสธร (N = 45)	มุกดาหาร (N = 39)	สุรินทร์ (N = 75)	ศรีสะเกษ (N = 72)	บุรีรัมย์ (N = 82)	กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)	
1. อายุ												
1.1 น้อยกว่า 21 ปี	15	1	0	5	1	3	94	4	0	2	1	
1.2 21 - 30 ปี	19	10	3	12	11	7	3	9	13	11	6	
1.3 31 - 40 ปี	36	6	8	10	9	12	13	28	23	17	9	
1.4 41 - 50 ปี	21	8	8	6	19	7	41	23	31	17	15	
1.5 มากกว่า 50 ปี	9	10	16	5	5	10	9	8	15	4	23	
2. อาชีพหลัก												
2.1 ทำสวนยางพารา	63	23	27	26	35	23	47	68	59	49	48	
2.2 ทำสวน	0	1	1	0	0	0	1	2	1	0	0	
2.3 ทำนา	36	9	7	11	10	13	26	2	20	2	1	
2.4 ทำไร่	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	5	
2.5 เลี้ยงสัตว์	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2.6 ค้าขาย	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
2.7 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
2.8 อื่น ๆ	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของกรมการเกษตรและสหกรณ์ หากมีการนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ถือว่าผิดกฎหมาย และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1(ต่อ) ลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ลักษณะพื้นฐานทางสังคม	N = 626										
	จังหวัด อุบลราชธานี (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)
3.อาชีพรอง	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3
3.1 ทำสวนปาล์มน้ำมัน	36	14	7	11	13	16	27	3	21	3	5
3.2 ทำสวน	37	10	22	20	6	6	30	45	43	23	1
3.3 ทำนา	12	3	2	6	4	5	6	5	9	16	21
3.4 ทำไร่	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
3.5 เลี้ยงสัตว์	2	1	1	0	0	1	1	2	2	0	3
3.6 ค้าขาย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.7 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	5	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
3.8 อื่น ๆ						1	1	0	0	1	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่งานวิจัยได้รับการพิจารณาเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามบิดเบือนหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ) ลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย N = 626

ลักษณะพื้นฐานทางสังคม	จังหวัด อุบลราชธานี (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)
4.1 รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน	160474.00	207131.43	134628.57	123421.05	212147.56	190394.87	199954.00	262861.11	221256.10	140274.51	299977.78
4.2 รายได้จากเกษตรกรทั้งหมด	126534.00	178411.43	132171.43	105052.63	159711.11	145333.33	185578.00	206833.33	181609.76	124011.76	270525.49
4.3 รายได้จากสวนยางพาราทั้งหมด	110773.81	132957.58	86833.33	74131.58	84234.38	86857.14	128283.11	185444.44	161249.86	72772.92	191883.33
4.4 รายได้จากนอกภาคเกษตรทั้งหมด	50500.00	58885.71	37666.67	59000.00	95368.89	45226.67	52375.00	10011.11	93133.33	43370.00	101100.00

ที่มา : จากการศึกษา

4.2 ผลผลิตยางพารา (กิโลกรัม/เดือน)

น้ำยางสด

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าน้ำยางสด มีการผลิตในจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยผลผลิตเฉลี่ยทั้ง 2 จังหวัด ในรูปน้ำยางสดจำนวนเท่ากับ 113 กิโลกรัมต่อวันใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 1,340.67 กิโลกรัม ใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 11,780.67 กิโลกรัม และมีเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC) เท่ากับ 32.43 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่นำน้ำยางสดไปขาย เท่ากับ 33.29 เปอร์เซ็นต์ ดังตารางที่ 4.2

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ มีผลผลิตในรูปน้ำยางเฉลี่ย เท่ากับ 108.93 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 1,243.57 กิโลกรัม ใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 11,272.14 กิโลกรัม และมีเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC) เท่ากับ 32.62 เปอร์เซ็นต์โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่นำน้ำยางสดไปขาย เท่ากับ 33.31 เปอร์เซ็นต์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีผลผลิตในรูปน้ำยางเฉลี่ย เท่ากับ 180.00 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 2,700.00 กิโลกรัม ใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 118,900.00 กิโลกรัม และมีเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (%DRC) เท่ากับ 30.00 เปอร์เซ็นต์โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่นำน้ำยางสดไปขาย เท่ากับ 33.00 เปอร์เซ็นต์

ยางแผ่นดิบ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ายางแผ่นดิบ มีการผลิตใน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยผลผลิตเฉลี่ยทั้ง 5 จังหวัด ในรูปแบบยางแผ่นดิบ 38.70 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 44.11 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 660.86 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 783.31 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 7,591.76 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 8,014.64 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ(นับตั้งแต่วันกรีด) 11.61 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 2.70 ดังตารางที่ 4.2

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี มีผลผลิตเฉลี่ยในรูปแบบยางแผ่นดิบ 27.53 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 33.31 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 425.23 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 570.45 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 5,094.91 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 5,969.09 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ(นับตั้งแต่วันกรีด) 6.86 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 3.00

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีผลผลิตเฉลี่ยในรูปแบบยางแผ่นดิบ 35.00 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 32.00 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 625.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 610.00 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น มิอนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 1975.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 1975.00 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ(นับตั้งแต่วันกรีต) 6.00 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 3.50

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด มีผลผลิตเฉลี่ยในรูปแบบยางแผ่นดิบ 22.50 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 23.50 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 600.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 620.00 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 6,600.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 6,760.00 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ(นับตั้งแต่วันกรีต) 30.00 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 3.00

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ มีผลผลิตเฉลี่ยในรูปแบบยางแผ่นดิบ 48.00 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 56.80 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 800.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 960.00 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 5,280.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 5,856.00 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ(นับตั้งแต่วันกรีต) 12.75 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 1.40

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีผลผลิตเฉลี่ยในรูปแบบยางแผ่นดิบ 48.35 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 54.40 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 794.60 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 790.70 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 10,303.00 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 10,534.30 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ(นับตั้งแต่วันกรีต) 11.65 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 2.70

ยางก้อนถ้วย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 293.36 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.44 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 2.83 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 316.65 กิโลกรัม ดังตารางที่ 4.2

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 6.91 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 237.38 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 8.75 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 1.33 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 123.33 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 10.61 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 409.24 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.80 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 5.80 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 544.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.17 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 213.75 กิโลกรัม กรณีตาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.67 เม็ด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 1.00 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 190.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 8.62 เม็ด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 235.00 กิโลกรัม และ ไม่มีกรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดยโสธร มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.88 เม็ด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 391.25 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.25 เม็ด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 2.50 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 303.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 8.60 เม็ด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 322.14 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.00 เม็ด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 1.00 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 300.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 5.16 เม็ด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 292.55 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 6.50 เม็ด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 1.00 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 325.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 5.06 เม็ด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 323.21 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 6.00 เม็ด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 1.00 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 400.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 5.55 เม็ด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 235.76 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 5.75 เม็ด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 2.50 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 156.25 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 8.77 เม็ด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 300.50 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 9.00 เม็ด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 1.20 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 392.00 กิโลกรัม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.21 เม็ด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 332.89 กิโลกรัม และ ไม่มีกรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย

4.2.6 ราคายางพารา (บาท/กิโลกรัม)

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยราคาผลผลิตรูปแบบยางแผ่นดิบเฉลี่ยรวม 11 จังหวัด ที่เกษตรกรขายได้เท่ากับ 48.63 บาทต่อกิโลกรัม รูปแบบผลผลิตน้ำยางสดเท่ากับ 45.71 บาทต่อกิโลกรัม และรูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วย อยู่ที่ 24.05 บาทต่อกิโลกรัม ดังตารางที่ 4.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราคาน้ำยางสด

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตน้ำยางสด มีการผลิตในจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น โดยในจังหวัดบุรีรัมย์ราคาเฉลี่ยผลผลิตรูปแบบน้ำยางสดที่เกษตรกรขายได้เท่ากับ 46.54 บาทต่อกิโลกรัม และจังหวัดนครราชสีมาเท่ากับ 35.00 บาทต่อกิโลกรัม

ราคายางแผ่นดิบ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตยางแผ่นดิบ มีการผลิตใน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา โดยราคาผลผลิตเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ในจังหวัดอุบลราชธานีสูงที่สุด เท่ากับ 51.21 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมาคือจังหวัดอำนาจเจริญเท่ากับ 48.00 บาทต่อกิโลกรัม และน้อยที่สุดคือจังหวัดร้อยเอ็ดเท่ากับ 44.50 บาทต่อกิโลกรัม ตามลำดับ

ราคายางก้อนถ้วย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วย มีการผลิตใน 11 จังหวัด โดยราคาผลผลิตเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ในจังหวัดมุกดาหารสูงที่สุด เท่ากับ 27.88 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมาคือจังหวัดยโสธร เท่ากับ 26.79 บาทต่อกิโลกรัม และน้อยที่สุดคือจังหวัดขอนแก่นเท่ากับ 21.33 บาทต่อกิโลกรัม

ตารางที่ 4.2 ข้อมูล ผลผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่เกษตรกร ได้รับ	จังหวัด											รวมเฉลี่ย
	อุบลราชธานี (N = 100)	อำนาจเจริญ (N = 35)	ขอนแก่น (N = 35)	ร้อยเอ็ด (N = 38)	ยโสธร (N = 45)	มุกดาหาร (N = 39)	สุรินทร์ (N = 75)	ศรีสะเกษ (N = 72)	บุรีรัมย์ (N = 82)	กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)	
1. ผลผลิตน้ำยางสด(เฉลี่ย)	-	-	-	-	-	-	-	-	108.93	-	180.00	113.67
1.1 ผลผลิตน้ำยางสด (กิโลกรัมต่อวัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	1,243.57	-	2,700.00	1,340.67
1.2 ใน 1 เดือนได้น้ำยางสด จำนวน (กิโลกรัม)	-	-	-	-	-	-	-	-	11,272.14	-	18,900.00	11,780.67
1.3 ใน 1 ปีได้น้ำยางสด จำนวน (กิโลกรัม)	-	-	-	-	-	-	-	-	32.62	-	30.00	32.43
1.4 เบอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (%DRC)	-	-	-	-	-	-	-	-	33.31	-	33.00	33.29
1.5 โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการ ขายยาง ณ แหล่งที่ทำนําน้ำ ยางสดไปขาย(ร้อยละ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อการค้าโดยไม่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานวิจัยแห่งชาติ
 หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยเป็นอย่างสูงและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2(ต่อ) ข้อมูล ผลผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ข้อมูลการจัดการผลิต ผลผลิต และราคาที่เกี่ยวข้องที่ได้รับ	N = 626											
	จังหวัด อุบลราชธานี (N = 100)	จังหวัด อำนาจเจริญ (N = 35)	จังหวัด ขอนแก่น (N = 35)	จังหวัด ร้อยเอ็ด (N = 38)	จังหวัด ยโสธร (N = 45)	จังหวัด มุกดาหาร (N = 39)	จังหวัด สุรินทร์ (N = 75)	จังหวัด ศรีสะเกษ (N = 72)	จังหวัด บุรีรัมย์ (N = 82)	จังหวัด กาฬสินธุ์ (N = 51)	จังหวัด นครราชสีมา (N = 54)	รวมเฉลี่ย
2. ผลผลิตยางแผ่นดิบ(เฉลี่ย)												
2.1 ผลผลิตยางแผ่นดิบ (แผ่นต่อวัน)	27.53	35.00	-	22.50	-	-	-	-	48.00	-	48.35	38.7
2.2 คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด (กิโลกรัมต่อวัน)	33.13	32.00	-	23.50	-	-	-	-	56.80	-	54.45	44.11
2.3 ใน 1 เดือนได้จำนวน (แผ่น)	425.23	625.00	-	600.00	-	-	-	-	800.00	-	794.60	660.86
2.4 คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด (กิโลกรัมต่อวัน)	570.45	610.00	-	620.00	-	-	-	-	960.00	-	790.70	738.31
2.5 ใน 1 ปีได้จำนวนยางแผ่น (รวม (แผ่น)	5,094.91	1,975.00	-	6600.00	-	-	-	-	5280.00	-	10303.00	7591.76
2.6 คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด (กิโลกรัมต่อวัน)	5,969.09	1975.00	-	6760.00	-	-	-	-	5856.00	-	10534.30	8014.64
2.7 โดยปรกติยางแผ่นดิบที่ ทำขายท่านตากย่างไว้ ประมาณกี่วัน นับตั้งแต่วันที่	6.86	6.00	-	30.00	-	-	-	-	12.75	-	11.60	11.61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่สู่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 ไม่ควรนำข้อมูลนี้ไปใช้เพื่อการค้า หรือเพื่อประโยชน์ทางการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม อีกทั้งห้ามมีเหตุใดเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรณีนำไปใช้

ตารางที่ 4.2(ต่อ) ข้อมูล ผลผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

N = 626

ข้อมูลการจัดการผลิต และ ราคาที่เกี่ยวข้อง	จังหวัด (N = 100)	จังหวัด (N = 35)	จังหวัด (N = 35)	จังหวัด (N = 35)	จังหวัด (N = 38)	จังหวัด (N = 45)	จังหวัด (N = 39)	จังหวัด (N = 75)	จังหวัด (N = 72)	จังหวัด (N = 82)	จังหวัด (N = 51)	จังหวัด (N = 54)	รวมเฉลี่ย
ราคาที่เกี่ยวข้อง	อุปสรรค (N = 100)	อำนาจเจริญ (N = 35)	ขอนแก่น (N = 35)	ร้อยเอ็ด (N = 38)	ยโสธร (N = 45)	มหาสารคาม (N = 39)	สุรินทร์ (N = 75)	ศรีสะเกษ (N = 72)	บุรีรัมย์ (N = 82)	กาฬสินธุ์ (N = 51)	นครราชสีมา (N = 54)		
2.8 ระดับชั้นยางแผ่นที่ทาน ขายอยู่ในขั้น	3.00	3.50	3.00	3.00	-	-	-	-	1.40	-	2.70	-	2.70
3. ผลผลิตยางก้อนถ้วย(เฉลี่ย)	6.91	10.61	7.17	8.62	7.88	8.60	5.16	5.06	5.55	8.77	7.21	-	7.00
3.1 จำนวนยางก้อนถ้วยที่ ท่านขายโดยเฉลี่ยที่มีต่อก่อน เก็บมาขาย(เม็ด)	237.38	409.24	213.75	235.00	391.25	322.14	292.55	323.21	235.76	300.50	332.89	-	293.36
3.2 จำนวนผลผลิตยางก้อน ถ้วยที่ท่านขายได้ต่อครั้งในการ ขาย(กิโลกรัม)	8.75	7.80	7.67	-	7.25	7.00	6.50	6.00	5.75	9.00	-	-	7.44
3.3 กรณีตากยางก้อนถ้วย (1) จำนวนยางก้อนถ้วย ที่ท่านขายโดยเฉลี่ยที่มีต ก่อนเก็บมาขาย(เม็ด)	1.33	5.80	1.00	1.00	2.50	1.00	1.00	11.00	2.50	1.20	-	-	2.83
(2) ก่อนขายท่านได้ตาก ยางก้อนถ้วย(วัน)	123.33	544.00	190.00	303.00	300.00	325.00	400.00	392.00	156.25	392.00	-	-	316.65
(3) จำนวนผลผลิตยาง ก้อนถ้วยที่ได้ต่อครั้ง (กิโลกรัม)													

ที่มา : จากการศึกษา

4.3 ด้านแหล่งจำหน่ายผลผลิต

ข้อมูลด้านแหล่งจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร ประกอบไปด้วย โรงงาน กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิก พ่อค้าคนกลาง จุขชาย้ายาง(ตารางที่ 4.3) โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาแหล่งจำหน่ายผลผลิตยางพาราพบว่า เกษตรกรจำหน่ายที่กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาคือพ่อค้าคนกลาง คิดเป็นร้อยละ 19.6 และน้อยที่สุดคือจำหน่ายที่โรงงานคิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

โรงงาน พบเพียงในจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดบุรีรัมย์เท่านั้นโดยในจังหวัดร้อยเอ็ดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.6 และรองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิก จังหวัดร้อยเอ็ดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 94.7 รองลงมาคือจังหวัดมุกดาหารคิดเป็นร้อยละ 84.6 และน้อยที่สุดคือจังหวัดนครราชสีมาคิดเป็นร้อยละ 18.5 ตามลำดับ

พ่อค้าคนกลาง พบว่า จังหวัดยโสธรมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมาคือจังหวัดอุบลราชธานีคิดเป็นร้อยละ 29.0 และน้อยที่สุดคือจังหวัดมุกดาหาร คิดเป็นร้อยละ 5.1 ตามลำดับ

ร้านรับซื้อในท้องถิ่น พบว่ามี 8 จังหวัดที่เกษตรกรจำหน่ายที่ร้านรับซื้อในท้องถิ่นได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธร จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดนครราชสีมา โดยจังหวัดศรีสะเกษ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.6 รองลงมาคือจังหวัดอุบลราชธานีคิดเป็นร้อยละ 18.0 และน้อยที่สุดคือจังหวัดสุรินทร์ คิดเป็นร้อยละ 2.7 ตามลำดับ

จุคชาย้ายางพบว่า มี 4 จังหวัดที่เกษตรกรจำหน่ายที่จุคชาย้ายางได้แก่จังหวัดจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดนครราชสีมา โดยจังหวัดนครราชสีมา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 16.7 รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์คิดเป็นร้อยละ 4.9 และน้อยที่สุดคือจังหวัดศรีสะเกษ คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

แหล่งจำหน่ายอื่นๆพบว่า มี 4 จังหวัดที่เกษตรกรจำหน่ายในแหล่งอื่นๆได้แก่จังหวัดยโสธร จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจังหวัดยโสธร มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.4 รองลงมาคือจังหวัดกาฬสินธุ์ คิดเป็นร้อยละ 2.0 และน้อยที่สุดคือจังหวัดสุรินทร์คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงแหล่งจำหน่ายผลผลิต

จังหวัด	โรงงาน	กลุ่มรับซื้อ ผลผลิตที่เป็น สมาชิก	พ่อค้าคน กลาง	ร้านรับซื้อใน ท้องถิ่น	จุดขายน้ำ ยาง	อื่นๆ
อุบลราชธานี (n = 100)	0.0	37.0	29.0	18.0	0.0	0.0
อำนาจเจริญ (n = 35)	0.0	62.9	25.7	5.7	0.0	0.0
ขอนแก่น (n = 35)	0.0	65.7	5.7	0.0	0.0	0.0
ร้อยเอ็ด (n = 38)	2.6	94.7	2.6	0.0	0.0	0.0
ยโสธร (n = 45)	0.0	24.4	31.1	11.1	0.0	4.4
มุกดาหาร (n = 39)	0.0	84.6	5.1	0.0	0.0	0.0
สุรินทร์ (n = 75)	0.0	76.0	18.7	2.7	0.0	1.3
ศรีสะเกษ (n = 72)	0.0	38.9	27.8	30.6	1.4	1.4
บุรีรัมย์ (n = 82)	1.2	58.5	14.6	4.9	4.9	0.0
กาฬสินธุ์ (n = 51)	0.0	62.7	15.7	11.8	2.0	2.0
นครราชสีมา (n = 54)	0.0	18.5	22.2	9.3	16.7	0.0
รวมเฉลี่ย (n = 626)	0.3	53.8	19.6	10.2	2.4	0.8

ที่มา : จากการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ด้านผู้ซื้อผลผลิต

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญพบว่าปัญหา ด้านผู้ซื้อผลผลิตอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก(ค่าเฉลี่ย = 2.05) โดยประเด็นปัญหา กตราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเองอยู่ในระดับมีปัญหามาก และประเด็นปัญหาผู้ซื้อบางพื้นที่ฮั่วและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย ผู้ซื้อไม่ซื้อสัต์ยอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ดังตารางที่ 4.4

4.5 ด้านเกษตรกร

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญพบว่าปัญหา ด้านเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.77) โดยประเด็นปัญหา ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขายคุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้ออยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก และประเด็นปัญหา ความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย ปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่งอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่ปัญหา ดังตารางที่ 4.5

4.6 ด้านช่องทางการขาย

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญพบว่าปัญหา ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.59) โดยประเด็นปัญหา เกษตรกรมีโอกาสขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลางอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ประเด็นปัญหา ในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมีผู้เกี่ยวข้องมากจนเกินไปทำให้ราคาที่ขายได้ต่ำเนื่องจากการหักค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดในเรื่องการได้รับเงินช้า อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และประเด็นปัญหา ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือกอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่ปัญหา ดังตารางที่ 4.6

4.7 ด้านราคา

เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญในด้านพบว่าปัญหา ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย(ค่าเฉลี่ย = 2.86) โดยประเด็นปัญหา ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าดีกว่ากลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง และกลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิกได้อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อการขาย

ด้านผู้ซื้อผลิตภัณฑ์	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้าง		มีปัญหาน้อย		S.D.	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	แต่ไม่มาก จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	ปัญหา จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มีและไม่ใช้			
1. ราคาคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุน ของตนเอง	390 (62.3)	59 (9.4)	27 (4.3)	69 (11.0)	1.050	1.59	มีปัญหามาก		
2. ผู้ซื้อบางพื้นที่ซื้อและสมคบกัน แบ่งพื้นที่รับซื้อ	225 (40.7)	84 (13.4)	50 (8.0)	156 (24.9)	1.292	2.20	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		
3. ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย	241 (38.5)	55 (8.8)	69 (11.0)	180 (28.8)	1.332	2.34	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		
4. ผู้ซื้อไม่ซื้อสัตว์	278 (44.4)	76 (12.1)	56 (8.9)	135 (21.6)	1.264	2.09	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		
รวม					1.23	2.05	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		

ที่มา : จากการศึกษา

*หมายเหตุ ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกริด จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อการขาย

ด้านเกษตรกร	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก		มีปัญหาน้อย		ไม่มีและไม่ใช้	S.D.	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)				
1.ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย	227 (36.3)	89 (14.2)	48 (7.7)	181 (28.9)	1.313	2.34	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก			
2.คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ	117 (28.3)	75 (12.0)	50 (8.0)	243 (38.8)	1.330	2.66	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก			
3.ความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย	67 (10.7)	61 (9.7)	56 (8.9)	361 (57.7)	1.084	3.30	ไม่มีและไม่ใช้			ปัญหา
4.ปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่ง	85 (13.6)	37 (12.1)	(8.3)	371 (59.3)	1.333	3.30	ไม่มีและไม่ใช้			ปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานวิจัยในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5(ต่อ) ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อการขาย

ด้านเกษตรกร	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้างแต่ ไม่มาก		มีปัญหาน้อย		S.D.	ค่าเฉลี่ยระดับ ความคิดเห็น	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
5. ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกตราคาจาก ผู้ซื้อ	253 (40.4)	72 (11.5)	50 (8.0)	170 (27.2)	1.320	2.25	มีปัญหาบ้างแต่ ไม่มาก		
รวม					1.01	2.77	มีปัญหาน้อย		

ที่มา : จากการศึกษา

*หมายเหตุ ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เบ็ดกริต จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อการขาย

ด้านช่องทางการขาย	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้าง		มีปัญหาน้อย		S.D.	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	แต่ไม่มาก จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	ปัญหา จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มีและไม่ใช่			
1. ทางเลือกในช่องทางการตลาดใน ปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มี ทางเลือก	232 (37.1)	75 (12.0)	82 (13.1)	156 (24.9)	1.279	ไม่มีและ ไม่ใช่ปัญหา	2.30	ไม่มีและ ไม่ใช่ปัญหา	
2. ในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมี ผู้เกี่ยวข้องมากเกินไปทำให้ราคา ที่ขายได้ต่ำเนื่องจากมีการหัก ค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ	161 (25.7)	85 (13.6)	49 (15.0)	205 (32.7)	1.257	มีปัญหา น้อย	2.63	มีปัญหา น้อย	
3. เกษตรกรมีโอกาสขายผลผลิต ตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้อง ผ่านพ่อค้าคนกลาง	273 (43.6)	51 (8.1)	68 (10.9)	153 (24.4)	1.311	มีปัญหา บ้าง	2.19	มีปัญหา บ้าง แต่ไม่มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6(ต่อ) ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อการขาย

ด้านช่องทางการขาย	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้าง		มีปัญหาน้อย		ไม่มีและไม่ใช้		S.D.	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	ปัญหา จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	ปัญหา จำนวน (ร้อยละ)				
4.การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดใน	91	52	39	363	1.173	3.24	มีปัญหาน้อย				
เรื่องการได้รับเงินเข้า	(14.5)	(8.3)	(6.2)	(58.0)							
รวม					1.255	2.59	มีปัญหาน้อย				

ที่มา : จากการศึกษา

*หมายเหตุ ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกริด จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงความความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อเกษตรกรชาย

ด้านราคา	มีปัญหามาก		มีปัญหาบ้าง		มีปัญหาน้อย		S.D.	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	จำนวน	(ร้อยละ)	แต่ไม่มาก	จำนวน	จำนวน	ปัญหา			
1.ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้า	127	69	58	291	1.262	2.98	มีปัญหา	มีปัญหาน้อย	แปลผล
ดีกว่ากลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาใน	(20.3)	(11.0)	(9.3)	(46.5)			จำนวน	มีปัญหาน้อย	
เรื่องการบริหารจัดการและควบคุม							จำนวน	มีปัญหาน้อย	
ปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง							(ร้อยละ)	มีปัญหาน้อย	
2.กลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีปัญหาที่	191	40	36	278	1.385	2.74	จำนวน	มีปัญหาน้อย	
ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิก	(30.5)	(6.4)	(5.8)	(44.4)			(ร้อยละ)	มีปัญหาน้อย	
ได้									
รวม					1.32	2.86			มีปัญหาน้อย

ที่มา : จากการศึกษา

*หมายเหตุ ค่า Missing คือ เกษตรกรที่ไม่เปิดกริด จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 12.90

4.8 วิจารณ์ผลการวิจัย

จากผลการศึกษารูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าแหล่งจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ เกษตรกรจำหน่ายที่กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิก โดยมีปัญหาที่มีผลต่อการขายขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร ได้แก่ ด้านผู้ซื้อผลผลิต ด้านเกษตรกร ด้านช่องทางการขาย และด้านราคา ซึ่งอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก มีปัญหาน้อย มีปัญหาน้อย และมีปัญหาน้อย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ กนิษฐา วรณชาติ และคณะ (2555) พบว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านการผลิตและการตลาดในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยในด้านการผลิต เกษตรกรมีปัญหาในเรื่องการขาดน้ำในช่วงฤดูแล้ง ส่วนด้านการตลาดเกษตรกรมีปัญหาในเรื่องราคายางพาราไม่แน่นอน ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตและการตลาด เกษตรกรเสนอให้มีโครงการชุดบ่อน้ำเพื่อการเกษตร และเสนอให้รัฐบาลควบคุมราคายางพาราไม่ให้ตกต่ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (Conclusions and Recommendations)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมและวิเคราะห์สถิติด้วย ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานีส่วนใหญ่ร้อยละ 36.00 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 63.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญส่วนใหญ่ร้อยละ 28.60 มีอายุ 21 – 30 ปี ร้อยละ 65.70 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่ร้อยละ 45.70 มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 77.10 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ดส่วนใหญ่ร้อยละ 31.60 มีอายุ 21 – 30 ปี ร้อยละ 68.40 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดยโสธรส่วนใหญ่ร้อยละ 42.20 มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 77.80 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดมุกดาหารส่วนใหญ่ร้อยละ 30.80 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 59.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ส่วนใหญ่ร้อยละ 54.70 มีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 62.70 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่ร้อยละ 38.90 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 94.40 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.80 มีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 72.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 33.30 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 96.10 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่ร้อยละ 42.60 มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 88.90 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

5.1.2 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด เกษตรกรมีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 199,751.42 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (Conclusions and Recommendations)

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมและวิเคราะห์สถิติด้วย ความถี่(Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย(Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานีส่วนใหญ่ร้อยละ 36.00 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 63.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
 ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญส่วนใหญ่ร้อยละ 28.60 มีอายุ 21 – 30 ปี ร้อยละ 65.70 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
 ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่ร้อยละ 45.70 มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 77.10 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
 ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ดส่วนใหญ่ร้อยละ 31.60 มีอายุ 21 – 30 ปี ร้อยละ 68.40 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
 ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดยโสธรส่วนใหญ่ร้อยละ 42.20 มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 77.80 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
 ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดมุกดาหารส่วนใหญ่ร้อยละ 30.80 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 59.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
 ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ส่วนใหญ่ร้อยละ 54.70 มีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 62.70 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
 ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่ร้อยละ 38.90 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 94.40 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
 ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.80 มีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 72.00 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
 ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดกาฬสินธุ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 33.30 มีอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 96.10 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
 ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่ร้อยละ 42.60 มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 88.90 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

5.1.2 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด เกษตรกรมีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 199,751.42 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ได้จากภาคเกษตรเฉลี่ยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนูญาตเห็นไปเซประเษชนทานการคําไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

167,246.47 บาทต่อปี รายได้ที่ได้จากสวนยางพาราเฉลี่ย 126,057.23 บาทต่อปี และเป็นรายได้อื่นๆ ที่มาจากนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 67,859.29 บาทต่อปี

5.1.4 ผลผลิตของเกษตรกร

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัดใช้รูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วยมากที่สุดพบทั้งหมด 11 จังหวัด โดยในจังหวัดศรีสะเกษมากที่สุด รูปแบบผลผลิตน้ำยางสด พบเพียงในจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น โดยในจังหวัดบุรีรัมย์มากที่สุด รูปแบบผลผลิตยางแผ่นดิบ พบว่ายางแผ่นดิบมีการผลิตใน 5 จังหวัด คือ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดนครราชสีมา โดยในจังหวัดนครราชสีมามากที่สุด มีสาเหตุการเลือกรูปแบบผลผลิตยางพารา คือ ใช้ระยะเวลาในการทำงานน้อย (ร้อยละ 65.2) จำนวนผลผลิตเฉลี่ย ในรูปน้ำยางสดจำนวนเท่ากับ 113 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 1340.67 กิโลกรัม ใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 11780.67 กิโลกรัม และมีเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC) เท่ากับ 32.43 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่ทํานำน้ำยางสดไปขาย เท่ากับ 33.29 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตยางแผ่นดิบโดยเฉลี่ย ในรูปแบบยางแผ่นดิบ 38.7 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 44.11 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 660.86 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 783.31 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 7591.76 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 8014.64 กิโลกรัมต่อปี โดยปกติยางแผ่นดิบตากย่างไว้ประมาณ (นับตั้งแต่วันกรีต) 11.61 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 2.70 รูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วยมีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 293.36 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.44 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 2.83 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 316.65 กิโลกรัม ค่าเฉลี่ยราคาผลผลิตรูปแบบยางแผ่นดิบเฉลี่ยรวม 11 จังหวัด เกษตรกรขายได้ เท่ากับ 48.63 บาทต่อกิโลกรัม รูปแบบผลผลิตน้ำยางสด เท่ากับ 45.71 บาทต่อกิโลกรัม และรูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วยอยู่ที่ 24.05 บาทต่อกิโลกรัม

5.1.5 แหล่งจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัด เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตที่กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิกมากคิดเป็นร้อยละ 53.80

5.1.6 ด้านผู้ซื้อผลผลิต

ผลจากการศึกษาพบว่าปัญหา ด้านผู้ซื้อผลผลิตอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก(ค่าเฉลี่ย = 2.05) โดยประเด็นปัญหา กติราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเองอยู่ในระดับมีปัญหา และประเด็นปัญหาผู้ซื้อบางพื้นที่ฮั้วและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย ผู้ซื้อไม่ซื้อสัตย์อยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.7 ด้านเกษตรกร

ผลจากการศึกษาพบว่าปัญหา ด้านเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.77) โดยประเด็นปัญหา ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้ออยู่ในระดับมีปัญหบ้างแต่ไม่มาก และประเด็นปัญหา ความไม่สะดวกในการนำขไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย ปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่งอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่ปัญหา

5.1.8 ด้านช่องทางการขาย

ผลจากการศึกษาพบว่าปัญหา ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.59) โดยประเด็นปัญหา เกษตรกรมีโอกาขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลางอยู่ในระดับมีปัญหบ้างแต่ไม่มาก ประเด็นปัญหา ในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมีผู้เกี่ยวข้องมากจนเกินไปทำให้ราคาที่ขายได้ต่ำเนื่องจากมีการหักค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดในเรื่องการได้รับเงินช้า อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และประเด็นปัญหา ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือกอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่ปัญหา

5.1.9 ด้านราคา

ผลจากการศึกษาพบว่าปัญหา เมื่อพิจารณาประเด็นสำคัญในด้านพบว่าปัญหา ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.86) โดยประเด็นปัญหา ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าดีกว่ากลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง และกลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิกได้อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัยรูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัญหาที่พบ เช่น เกษตรกรถูกกดราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเองจากผู้รับซื้อ และเกษตรกรมีโอกาขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง เป็นต้น จากข้างต้นที่กล่าวมา อยากให้รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือและหาแนวทางปฏิบัติให้ทั้งกับตัวเกษตรกรเองและผู้รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่มั่นคงยั่งยืน

5.2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเรื่อง รูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรคัดเลือกเกษตรกรผู้ที่เปิดกรีดแล้วเท่านั้น เนื่องจากผลที่ได้เมื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์แล้วจะไม่มีค่าความคลาดเคลื่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กนิษฐา วรณชาติ. 2555. การผลิตและการตลาดยางพาราของเกษตรกร อำเภอสังขละบุรี จังหวัดตาก. **จังหวัดตากนคร.**

กฤษณี พิสิษฐภักดี. 2557. สถานการณ์ยางพาราปี 2557 และแนวโน้มปี 2558. **บทความวิชาการ. ธนาคารแห่งประเทศไทย.**

การวิเคราะห์ความผันผวนของราคายางพารา. 2552. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.cai.ku.ac.th/article/0207ptk>. [14 กันยายน 2558].

จารินี วัฒนไทย. 2554. ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดกลางหาวใหญ่ จังหวัดสงขลา. **มหาวิทยารามคำแหง สงขลา.**

ทรงฤทธิ์ ศรีโว. 2551. การศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ในการปลูกยางพารา ระหว่างพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจเดิมกับพื้นที่ปลูกใหม่เขตพื้นที่ตำบลสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. **มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี**

ธัญลักษณ์ แสนทวีสุข. 2554. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของตลาดกลางยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. **มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ.**

นาฎยา ประชุมรัตน์. 2553. การวิเคราะห์การผลิตและการตลาดของน้ำยางสดและยางพาราแผ่นดิบ ของชาวสวนยางพารา ในตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. **มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ.**

บรรพต วิรุณราช. 2553. ศักยภาพการทำสวนยางของเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **บทความวิจัย.**

บัญชา สมบูรณ์สุข ประวัตติ เวทย์ประสิทธิ์ และ ทวีศักดิ์ นิยมบัณฑิต. 2556. แนวทางการแก้ไขปัญหาทางพาราตกต่ำ. **มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา.**

บัญชา สมบูรณ์สุขและคณะ. 2558. แนวคิดการประเมินต้นทุนการผลิตยางพาราไทย. **คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.**

บุญเรียง ขจรศิลป์. 2547. การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10 - 12.

ภูมิศาสตร์ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 2558 [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://sites.google.com>. [1 ธันวาคม 2558].

ลักษณะและรูปแบบการจัดตลาดของตลาดยาง กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. 2554. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://km.rubber.co.th/>. [20 กันยายน 2558].

ศูนย์ข้อมูลยางพาราไทย. 2558. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.rubberwarroom.com>. [20 กันยายน 2558].

สถาบันวิจัยยาง. 2555. ข้อมูลวิชาการยางพารา 2555. กรมวิชาการเกษตรกระทรวงเกษตรและ **สหกรณ์**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมจิตต์ ศิขรินมาศ และคณะ. 2551. การศึกษารูปแบบการดำเนินงานของตลาดน้ำยางสด.
สำนักงานตลาดกลางทาดใหญ่.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

หนังสือตอบรับบทความวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการ

ระดับชาติราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย ครั้งที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์

ชื่อโครงการ : โครงการสำรวจผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรในความดูแลของ

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

สำหรับภาค.....เลขที่สงเคราะห์.....

ที่อยู่ที่ตั้งสวน.....

ชื่อ - สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....(ต้องเจ้าของสวนยางหรือทำสวนยางนี้)

วันที่สัมภาษณ์.....ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ลักษณะพื้นฐานทางสังคม

1. อายุ.....ปี
2. เพศ   ชาย   หญิง
3. ระดับการศึกษา   ประถมศึกษาตอนต้น   ประถมศึกษาตอนปลาย
 มัธยมศึกษาตอนต้น   มัธยมศึกษาตอนปลาย   ปวช./ปวส.
 ปริญญาตรี   สูงกว่าปริญญาตรี   อื่น ๆ (ระบุ).....
4. นับถือศาสนา พุทธ   อิสลาม   คริสต์   อื่น ๆ (ระบุ).....
5. สถานภาพ   โสด   สมรส   หย่า   หม้าย
6. อาชีพหลัก   ทำสวนยางพารา   ทำสวน (ระบุ).....   ทำนา
 ทำไร่ (ระบุ).....   เลี้ยงสัตว์ (ระบุ).....   ค้าขาย
 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ   อื่น ๆ (ระบุ).....
7. อาชีพรอง   ทำสวนปาล์มน้ำมัน   ทำสวน (ระบุ).....   ทำนา
 ทำไร่ (ระบุ).....   เลี้ยงสัตว์ (ระบุ).....   ค้าขาย
 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ   อื่น ๆ (ระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ประสบการณ์การทำเกษตร.....ปี

9. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน

ชาย.....คน

อายุคนที่ 1.....ปี

อายุคนที่ 2.....ปี

อายุคนที่ 3.....ปี

หญิง.....คน

อายุคนที่ 1.....ปี

อายุคนที่ 2.....ปี

อายุคนที่ 3.....ปี

10. การเป็นสมาชิกกลุ่ม ( ) กลุ่มสวนยาง สกย.

( ) กลุ่มออมทรัพย์

( ) สหกรณ์.....

( ) กลุ่มขายผลผลิต.....

( ) กลุ่มอื่นๆ (ระบุ) .....

( ) ไม่เป็น

ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

11. แรงงาน

11.1 แรงงานในครัวเรือน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

11.1.1 ทำงานในภาคเกษตร.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

11.1.2 ทำงานนอกภาคเกษตร.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

11.2 แรงงานจ้าง.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

11.2.1 ประเภทของแรงงาน

( ) แรงงานจ้างประจำ อัตราค่าจ้าง.....บาท/.....

กิจกรรมที่จ้างประจำ ได้แก่

1..... 2..... 3.....

( ) แรงงานจ้างชั่วคราว อัตราค่าจ้าง.....บาท/.....

กิจกรรมที่จ้างชั่วคราว ได้แก่

1..... 2..... 3.....

( ) แรงงานจ้างกรีตการแบ่งสรรผลประโยชน์ระหว่างเจ้าของสวน : ลูกจ้าง = ...

11.3 คนในครอบครัวของท่านไปรับจ้างกรีตยางให้กับคนอื่นหรือไม่ ( ) ไม่มี ( ) มี.....คน

11.4 คนในครอบครัวของท่านไปรับจ้างทำเกษตรให้กับคนอื่นหรือไม่ ( ) ไม่มี ( ) มี.....คน

11.5 ท่านคิดว่าจำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตเพียงพอหรือไม่ ( ) เพียงพอ ( ) ไม่เพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11.6 สาเหตุที่จำนวนแรงงานไม่เพียงพอ

- ( ) จำนวนแรงงานในครัวเรือนมีน้อย   ( ) บุตรหลานต้องไปเรียนหนังสือ
 ( ) เป็นผู้สูงอายุ   ( ) การอพยพของแรงงานไปสู่ภาคการผลิตอื่น
 ( ) อื่น ๆ (ระบุ) .....

11.7 ปัจจัยที่ตัดสินใจเลือกแรงงานจ้างกรีต

ประเด็น	เหตุผล
( ) ฝีมือการกรีตยาง	
( ) เงื่อนไขการแบ่งสรรผลประโยชน์	
( ) ความซื่อสัตย์และขยันทำงาน	
( ) จำนวนแรงงานกรีต	
( ) เป็นคนรู้จักหรือญาติพี่น้อง	
( ) อายุต้นยาง	
( ) สภาพพื้นที่สวนยาง	
( ) อื่น ๆ (ระบุ)	

12. ลักษณะการถือครองที่ดิน

12.1 จำนวนพื้นที่ทั้งหมด.....ไร่

12.2 จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร.....ไร่

สวนยางพารา.....ไร่   นา.....ไร่   สวนผลไม้.....ไร่

สวนปาล์มน้ำมัน.....ไร่   เลี้ยงสัตว์.....ไร่   อื่น ๆ.....ไร่

12.3 พื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของ.....ไร่ เอกสารสิทธิ์.....

12.4 พื้นที่ทำการเกษตรโดยการเช่า.....ไร่ อัตราค่าเช่า.....

12.5 ท่านคิดว่าขนาดพื้นที่ฟาร์มที่ใช้ในการผลิตที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่

- ( ) เพียงพอ   ( ) ไม่เพียงพอ

13. รายได้ของครัวเรือน.....บาท/ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13.1 รายได้จากฟาร์มทั้งหมด.....บาท/ปี   รายได้จากสวนยางพารา.....บาท/ปี

13.2 รายได้นอกฟาร์ม.....บาท/ปี

14. รายจ่ายของครัวเรือน.....บาท/ปี

14.1 รายจ่ายในฟาร์มทั้งหมด.....บาท/ปี   รายจ่ายในสวนยางพารา.....บาท/ปี

14.2 รายจ่ายนอกฟาร์ม.....บาท/ปี

15. ท่านใช้เงินลงทุนในการทำสวนยางพารามาจากแหล่งใด

สัดส่วนเงินลงทุน		กรณีกู้ยืม	
ของตนเอง (%)	กู้ยืม (%)	แหล่งเงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (%)

16. เงินออมของครัวเรือน.....บาท/ปี

( ) ธนาคาร   ( ) กลุ่มออมทรัพย์/กลุ่มอื่น ๆ.....   ( ) อื่น ๆ.....

17. ท่านมีการกู้เงินหรือไม่

( ) ไม่กู้   ( ) กู้ จาก.....จำนวน.....บาท ดอกเบี้ย.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูล การจัดการผลิต ผลผลิตและราคาที่เกษตรกรได้รับ

18. ต้นทุนการผลิตยางพารา

18.1 การปลูกยางพารา ช่วงอายุ 0 - 1 ปี

ค่าเตรียมพื้นที่.....บาท/ไร่   ค่าปุ๋ย.....บาท/กระสอบ

ค่าแรงงาน.....บาท/ไร่   ค่าวัสดุปลูก.....บาท/ไร่

18.2 การจัดการสวนยางพารา ช่วงอายุ 2 ปี ถึงเปิดกรีต

ค่าปุ๋ย.....บาท/กระสอบ   ค่าการป้องกันกำจัดโรค.....บาท/ไร่

ค่าการกำจัดวัชพืช.....บาท/ไร่

18.3 การกรีตยางพารา ช่วงอายุยางเปิดกรีตจนถึงปัจจุบัน

ค่าแรงงานกรีตและเก็บผลผลิต.....บาท/ไร่

19. ระบบกรีต

19.1 ระบบกรีตที่ท่านใช้ในปัจจุบัน.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงวิชาการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19.2 ในรอบเดือนท่านกรีดยางพาราได้.....วัน ในรอบปี ท่านประมาณการจำนวนวันกรีดยางพาราของท่านได้.....เดือน หรือคิดเป็นวันได้.....วัน

20. ผลผลิตยางพารา

20.1 รูปแบบผลผลิตที่ท่านผลิตได้

( ) น้ำยางสด ( ) ยางแผ่น ( ) ยางก้อนถ้วย ( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

20.2 สาเหตุที่ท่านเลือกรูปแบบผลผลิต

( ) ใช้ระยะเวลาในการทำงานน้อย ( ) ภาวะขาดแคลนแรงงาน

( ) ขั้นตอนการผลิตง่าย ( ) ขาดแคลนอุปกรณ์ผลิตยางแผ่น

( ) ได้รับรายได้ที่เป็นเงินสดเร็วขึ้น ( ) แหล่งรับซื้อเป็นผู้กำหนด

( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

20.3 รายละเอียดเกี่ยวกับผลผลิตยางพาราและราคาที่ได้รับของท่าน

20.3.1 กรณียางแผ่นดิบ

ผลผลิตยางแผ่นดิบ.....แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด.....กิโลกรัมต่อวัน และใน 1 เดือนได้ จำนวน.....แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด.....กิโลกรัมต่อเดือน และใน 1 ปี การเพาะปลูกได้จำนวนแผ่นดิบรวม.....แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด.....กิโลกรัมต่อปี โดยปกติยางแผ่นดิบที่ท่านขายท่านตากยางไว้ประมาณ.....วัน นับตั้งแต่วันกรีดยางและระดับชั้นยางแผ่นที่ท่านขายอยู่ในชั้น..... ราคาเฉลี่ยผลผลิตยางแผ่นดิบที่ท่านได้รับจากการขายยางแผ่นดิบ.....บาท/กิโลกรัม

ท่านคิดว่าราคายางที่ท่านขายได้ต่ำกว่าราคาประกาศหรือไม่.....

20.3.2 กรณีน้ำยางสด

ผลผลิตน้ำยางสด.....กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนได้น้ำยางสดจำนวน.....กิโลกรัม และใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน.....กิโลกรัม เปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (%DRC) ของท่านโดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่ท่านนำน้ำยางสดไปขาย.....% ราคาเฉลี่ยผลผลิตน้ำยางสดที่ท่านได้รับจากการขาย.....บาทต่อกิโลกรัม ท่านคิดว่าราคายางที่ท่านขายได้ต่ำกว่าราคาประกาศ หรือไม่เพราะเหตุใด.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20.3.3 กรณียางก้อนถ้วย

จำนวนยางก้อนถ้วยที่ท่านขายโดยเฉลี่ยที่มีต่อก่อนเก็บมาขาย.....มีด
(1 มีดหมายถึง 1 วันกรีต) จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยที่ท่านขายได้ต่อครั้งในการขาย.....
กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยยางก้อนถ้วยที่ท่านได้รับหลังจากหักค่าขนส่ง ค่าปนเปื้อน และอื่น ๆ ตามผู้ซื้ออ้าง
.....บาท/กิโลกรัม

กรณีมีการตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย จำนวนมีด.....มีด ก่อนขายท่านได้
ตากยางก้อนถ้วย.....วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยที่ท่านขายได้ต่อครั้งในการขาย.....
กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยยางก้อนถ้วยที่ท่านได้รับหลังจากหักค่าขนส่ง ค่าปนเปื้อน และอื่น ๆ ตามผู้ซื้ออ้าง
.....บาท/กิโลกรัม ท่านคิดว่าราคายางก้อนถ้วยที่ท่านได้รับเฉลี่ยในปัจจุบันพอใจหรือไม่เพราะ
เหตุใด.....

20.4 แหล่งจำหน่ายผลผลิตของท่าน

- ( ) โรงงาน ( ) กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิก ( ) พ่อค้าคนกลาง
( ) ร้านรับซื้อในท้องถิ่น ( ) จุดขายน้ำยาง ( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 3 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่ีผลต่อการขายผลผลิตของเกษตรกร ตลอดจนปัญหาและ
อุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยางไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์

21. ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร

21.1 ปัจจัยเหล่านี้ท่านคิดว่าเป็นปัญหาต่อการขายผลผลิตของท่านหรือไม่ให้เหตุผล
ประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตอบ ให้ตอบเป็นหมายเลขดังนี้ 1 มีปัญหามาก(มากกว่า 75 %) 2 มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก (51 – 74 %) 3 มีปัญหาน้อย(25 – 49 %) 4 ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา(0 – 24 %) และทุกกรณีกรุณาให้ เหตุผลประกอบด้วย

ปัจจัย	ปัญหา (ใส่หมายเลข)	เหตุผลประกอบ
1. ผู้ซื้อผลผลิตระบุ.....		
1.1 กดราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเอง		
1.2 ผู้ซื้อบางพื้นที่ฮิวและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ		
1.3 ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย		
1.4 แหล่งรับซื้อที่มีน้อย		
1.5 ผู้ซื้อไม่ซื้อสัปดาห์		
1.6 ไม่ทราบส่วนต่างหรือไม่รู้เท่าทันพ่อค้า		
1.7 อื่น ๆ ระบุ.....		
2. เกษตรกรเอง		
2.1 ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย		
2.2 ความเข้มแข็งกลุ่มมีน้อยทำให้สมาชิกบางคนไม่เข้าร่วมกลุ่มในการขาย		
2.3 คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ		
2.4 ความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย		
2.5 ปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่ง		
2.6 ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 อื่น ๆ ระบุ.....		
----------------------	--	--

ปัจจัย	ปัญหา (ใส่หมายเลข)	เหตุผลประกอบ
3. ช่องทางการขาย		
3.1 ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือก		
3.2 ในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมีผู้เกี่ยวข้องมากจนเกินไปทำให้ราคาซื้อขายได้ต่ำเนื่องจากการหักค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ		
3.3 เกษตรกรมีโอกาสขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง		
3.4 การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดในเรื่องการได้รับเงินเข้า		
3.5 ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าดีกว่าผ่านกลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและการควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง		
3.6 กลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิกได้		
3.7 อื่น ๆ		
4. ปัญหาการจัดการผลผลิตเพื่อการขาย		
4.1 ปัจจุบันท่านมีปัญหาการขนส่งผลผลิตไปขายหรือไม่		
4.2 ท่านมีปัญหาแรงงานในการขายหรือไม่		
4.3 ปัญหาค่าใช้จ่ายในการขายผลผลิตของท่าน		
4.4 อื่น ๆ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21.2 ปัญหาอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ใน 21.1 ที่มีผลต่อการขายผลผลิตของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

21.3 ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยางไม่
เป็นไปตามยุทธศาสตร์

การตอบ ให้ตอบเป็นหมายเลขดังนี้ 1 มีปัญหามาก(มากกว่า 75 %) 2 มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
(51 – 74 %) 3 มีปัญหาน้อย(25 – 49 %) 4 ไม่มีและไม่ใช้ปัญหา(0 – 24 %) และทุกกรณีกรุณาให้
เหตุผลประกอบด้วย

ปัญหา	ปัญหา (ใส่หมายเลข)	เหตุผลประกอบ
1. ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสวนยาง		
1.1 พันธุ์ยางที่ใช้ปลูกให้ผลผลิตน้อย		
1.2 สภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ปลูกต่ำและไม่เหมาะสม		
1.3 ลักษณะพื้นที่ปลูกไม่เหมาะสมต่อการปลูกยาง		
1.4 ใช้สูตรปุ๋ยไม่ตรงกับทางวิชาการกำหนดในช่วงอายุยางแต่ละช่วง		
1.5 ขาดการใส่ปุ๋ยบำรุงให้เป็นไปตามกำหนด		
1.6 การป้องกันกำจัดโรคน้อย		
1.7 มีการกำจัดวัชพืชน้อย		
1.8 ไม่มีการตัดแต่งกิ่ง		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ด้านการกรีดยางพารา		
2.1 ปิดกรีดยางพาราในขณะที่ต้นยางพารา ไม่ได้ขนาดเปิดกรีดยางตามสถาบันวิจัยที่กำหนด		
2.2 หน้ากรีดยางแห้งตาย และเสียหายอัน เนื่องมาจากแรงงานกรีดยางที่หยาบ		
2.3 ใช้ระบบกรีดยางเกินไปทำให้ผลผลิตที่ต่ำ (กรีดยางติดต่อกันมากกว่า 2 วัน)		
2.4 กรีดยางพาราในช่วงไม่เหมาะสมเช่น ฝน ตก ยางผลัดใบ และช่วงแล้งจัด		
2.5 ปัญหาอื่น ๆ		

ปัญหา	ปัญหา (ใส่หมายเลข)	เหตุผลประกอบ
3. ด้านภูมิอากาศที่มีผลต่อการผลิตยางพารา		
3.1 ฤดูกาลไม่แน่นอนทำให้จำนวนวันกรีดยางที่ไม่ แน่นอนและมีแนวโน้มน้อยลง		
3.2 ภาพรวมในปัจจุบันปัญหาเปอร์เซ็นต์เนื้อ ยางแห้ง(%DRC) เฉลี่ยในแต่ละสวนลดลงเมื่อเทียบกับ ในอดีตเป็นผลมาจากสภาพภูมิอากาศ เปลี่ยนแปลง		
3.3 สภาพภูมิอากาศส่งผลต่อปัญหาปริมาณ ผลผลิตของเกษตรกรที่ลดลง		
3.4 ปัญหาอื่น ๆ		

21.4 ปัญหาอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ใน 21.3 ที่มีผลต่อทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่อปีของ
เกษตรกรชาวสวนยางไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์

.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 เสนอแนะแผนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของเกษตรกรที่สอดคล้องและตอบสนอง ยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556

.....
.....
.....
.....
.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๕๖.๐๖ / ๖๐๕

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
อ.จอมบึง จ.ราชบุรี ๗๐๑๕๐

๒๖ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ตอบรับบทความวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ

เรียน คุณพสธร ปิณฑาวงศ์งาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินผลการพิจารณาคุณภาพบทความวิจัย

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง : รูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร ๑๑ จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย ครั้งที่ ๔ "สร้างองค์ความรู้ สู่การพัฒนา นวัตกรรมสังคม" ในวันที่อังคารที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี นั้น

บัดนี้คณะกรรมการคัดกรองบทความวิจัยได้พิจารณาบทความของท่านแล้ว ขอแจ้งให้ทราบว่าผลงานของท่านผ่านการคัดเลือกให้นำเสนอผลงานภาคบรรยาย ในการนี้ขอให้ท่านดำเนินการ ดังนี้

๑. ปรับแก้บทความวิจัยตามข้อเสนอแนะ ถ้าประเด็นใดไม่สามารถแก้ไขได้ให้ชี้แจงเหตุผล และจัดพิมพ์บทความให้ถูกต้องตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยดาวน์โหลด Template แบบฟอร์มได้จากเว็บไซต์ <http://rdmcr.u.mcr.ac.th> และส่งกลับมายังสถาบันวิจัยและพัฒนา ภายในวันจันทร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ หากไม่ได้รับผลงานที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วในเวลาที่กำหนด และไม่ปฏิบัติตามแบบฟอร์มที่แจ้ง สถาบันวิจัยและพัฒนาจะตีพิมพ์เฉพาะบทความที่ส่งมา ไม่ตีพิมพ์บทความวิจัยฉบับเต็ม

๒. ชำระค่าลงทะเบียน จำนวน ๒,๐๐๐ บาท โดยฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์เลขที่ ๗๕๕-๐-๒๐๑๕๓-๐ ชื่อบัญชี สถาบันวิจัยและพัฒนา ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาจอมบึงภายในวันเสาร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ พร้อมส่งหลักฐานการชำระเงินด้วยวีซีดีหรือใบเสร็จรับเงิน ณ จุดลงทะเบียนในวันนำเสนองาน และนำหลักฐานการชำระเงินด้วยวีซีดีหรือใบเสร็จรับเงิน รูดลงทะเบียนในวันนำเสนองาน

๓. เตรียมนำเสนอบทความวิจัยด้วยวาจา (oral presentation) ไม่เกิน ๑๕ นาที และตอบคำถาม ๕ นาที โดยส่งไฟล์ Power Point ๖๐๐๗ สำหรับการนำเสนอ บันทึกแผ่น CD-ROM มายังสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ๕๖ หมู่ ๓ อ.จอมบึง จ.ราชบุรี ๗๐๑๕๐ และส่งทางอีเมลล์ : researchmcr@gmail.com ภายในวันเสาร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาจะแจ้งรายละเอียดกำหนดการนำเสนอให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชฎาพร โพธิ์สุวรรณ)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
โทร ๐๒๒-๒๖๑๗๙๐-๙ ต่อ ๑๒๐๐ - ๒ โทรสาร ๐๒๒ - ๒๖๑๐๗๘

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นายพชร ปัญญาวงศ์งาม
วัน เดือน ปีเกิด	21 มีนาคม พ.ศ. 2537
ที่อยู่	91 หมู่5 ต.ท่ามะกา อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี
ประวัติการศึกษา	มัธยมต้นศึกษาที่โรงเรียนวัดนवलนรดิศ มัธยมปลายศึกษาที่โรงเรียนวัดนवलนรดิศ ปัจจุบันศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร) ภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Rubber Products Sales Model 11 Provinces in Northeast Thailand

พสุธร ปัญญาวงศ์งาม¹ นริสา ทรงไตรย์² อารัง เมฆโหรา³ กิตติพงษ์ ภูระหงษ์⁴
เกศกนก ผ่องสุขใจ⁵ พงศ์วุฒิ ยากลิ้นหอม⁶ สุขญา เต็มงามธนา⁷ อุษณิษา นันทะวงษ์⁸
¹⁻⁸ สาขาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตราย 626 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกที่จะใช้รูปแบบของผลผลิตเป็นแบบยางก้อนถ้วย เนื่องจากใช้ระยะเวลาในการทำน้อย เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกที่จะจำหน่ายผลผลิตที่กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่ตนเป็นสมาชิก ในการศึกษานี้พบว่าปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อการขายผลผลิตของเกษตรกรโดยแบ่งเป็นด้านดังนี้ 1.ด้านผู้ซื้อผลผลิต 2.ด้านเกษตรกร 3.ด้านช่องทางการขาย 4.ด้านราคา เป็นต้น ได้ผลปรากฏว่าด้านผู้ซื้อผลผลิตมีประเด็นปัญหา คือ เกษตรกรถูกกดราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเองอยู่ ด้านเกษตรกรมีประเด็นปัญหา ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขายคุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ ด้านช่องทางการขายมีประเด็นปัญหาเกษตรกรมีโอกาสขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ด้านราคามีโดยประเด็นปัญหาราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าต่ำกว่ากลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง และกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิก

คำสำคัญ : การผลิตรายพารา ผลผลิตยางพารา น้ำยางสด ยางแผ่น ยางก้อนถ้วย รูปแบบการขายผลผลิตยางพารา

ABSTRACT

This research aimed to study a model of rubber product sale of the farmers in 11 provinces in the North-East: Kalasin, Khon Kaen, Nakhon Ratchasima, Buriram, Sisaket, Yasothon, Mukdahan, Surin, Amnat Charoen and Ubon Ratchathani. Interview was a tool for data collection. A sample of 626 farmers and the data analysis was conducted by using SPSS. From the results of the study, they were showed that most favorite type of rubber production was a rubber cup lump, due to short duration for production. Most of the farmers chose to sell the products to the purchasing group in which they were a member. The factors that affected selling could be categorized as follows: 1) the purchasers, 2) the farmers, 3. selling channels, and 4. pricing, etc. The result from purchaser factor was found that the farmers which was usually undersold by the purchasers' excuse of the higher capital cost; from the result of farmers' factor, the problem was

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

found in regard to limited knowledge and limited access of the pricing updates for making decision for selling, low product quality, inconsistent production; from the result of selling channels, the problem was that the farmers had less opportunity to directly sell the product to factories, buying was made by the middlemen instead; from the result of pricing, it was found that the price that the farmers sell to a middleman was higher than the price selling to the purchasing group, therefore, the group had consequently problems on management and quantity control and loss of bargaining power which meant to be unable to negotiate the best price for its members.

Keywords : The production of rubber, Rubber output, Natural rubber latex, Rubber sheet, Rubber Cup, Rubber Products Sale Model

บทนำ

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2444 ที่ประเทศไทยเริ่มมีการปลูกยางพาราเป็นครั้งแรก และมีการขยายพื้นที่ปลูก อย่างแพร่หลายจนเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ และทรงความเป็นผู้นำในการผลิตและส่งออกยาง ธรรมชาติของโลกมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534

ปัจจุบันไทยยังเป็นผู้นำเข้าในการผลิตและส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดของโลก ด้วยปริมาณการผลิต 3.16 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 32.91 ของปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของโลก ซึ่งมี ปริมาณ 9.602 ล้านตัน ส่งออก 2.73 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 39.61 ของปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของโลก ซึ่งมีปริมาณ 6.882 ล้านตัน มีพื้นที่ปลูกยาง 16.89 ล้านไร่ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกยางมากที่สุด รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกรวมภาคกลาง และภาคเหนือ ตามลำดับ การส่งออกยางธรรมชาติของไทย ส่วนใหญ่ส่งออกในรูปแบบของวัตถุดิบ ได้แก่ ยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้น และยางชนิดอื่นๆ ผลิตภัณฑ์ยาง ไม้ยางพาราแปรรูป และผลิตภัณฑ์ไม้สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง ตลอดจนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องมากมาย ยางพาราจึงมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวสวนยางกว่า 1 ล้านครอบครัว ซึ่งเป็น เกษตรกรรายย่อย และเป็นสวนยางขนาดเล็กถึงร้อยละ 95 ของสวนยางทั้งประเทศ การปลูกยางนอกจากเป็นการ สร้างรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางแล้ว ยังเป็นการสร้างสวนป่าเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น และมีการกระจายตัวของฝนดีขึ้น นอกจากนี้การปลูกยาง ยังมีความเสี่ยงน้อยกว่าการปลูกพืชชนิดอื่น เนื่องจากมีอายุการให้ผลผลิต 25-30 ปี ก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรง และทางอ้อม ส่งผลให้เกษตรกรชาวสวนยางมีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง (ศักยภาพการทำสวนยางของเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2553) ผลผลิตยางพาราไทยปี 2557 อยู่ที่ระดับ 4.0 ล้านตัน นับเป็นครั้งแรกในรอบหลายปีที่ ไทยมีผลผลิตยางลดลง โดยลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.2 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่แห้งแล้ง สถานการณ์ ความไม่สงบทางการเมืองและการประท้วง ประกอบกับราคายางอยู่ในช่วงขาลงไม่สนใจเกษตรกรกรีดยาง ประกอบกับ ปี 2557 ไทยมีปริมาณการส่งออกยางแปรรูปและยางคอมพาวนด์ทั้งหมด 4.2 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.6 ขณะที่มูลค่าการส่งออกทั้งหมด 315,159.2 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 22.3 เนื่องจากราคายางปี 2557 ลดลงมาก นอกจากนี้ยังเป็นผลจาก 1) มาเลเซียนำเข้าน้ำยาง ชันจากไทยเพื่อผลิตถุงมือยางลดลงจากผลของราคาน้ำมันที่ลดลงต่อเนื่อง ทำให้มีการใช้ยางสังเคราะห์ ในการผลิตถุงมือยางมากขึ้น ประกอบกับ 2) การชะลอการนำเข้ายางจากจีนเนื่องจากต้นปีนี้จีนมีปริมาณยางในสต็อกอยู่ในระดับสูงกว่า 3 แสนตัน และในช่วงราคายางพาราในจีนต่ำกว่าไทย ทำให้ ผู้ประกอบการไทยตัดสินใจไม่ขายเป็นจำนวนมาก (สถานการณ์ยางพาราปี 2557 และแนวโน้มปี 2558, 2557) จากการประเมินต้นทุนยางพาราแผ่นดินของเกษตรกรชาวสวนยางทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีต้นทุนการผลิตยางแผ่นดินเฉลี่ย 65.74 บาท/กิโลกรัม เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนการผลิตยางพาราแผ่นดินพบว่าสัดส่วนของต้นทุนค่าแรงงานผลิตตลอดช่วงอายุยาง 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 65 โดยประมาณของต้นทุน ทั้งหมด สัดส่วนของต้นทุนค่าปุ๋ยบำรุงประมาณร้อยละ

ไม่ต่ำกว่าครึ่งทีเดียว อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15 และสัดส่วนของต้นทุนค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าที่ดิน และอื่น ๆ อีกประมาณร้อยละ 20 ของต้นทุนทั้งหมด และพบว่า ต้นทุนการกรีดยางพารา เก็บน้ำยาง และทำยางแผ่นดิบมีสัดส่วนร้อยละสูงที่สุดที่ร้อยละ 60.45 ซึ่งจากโครงสร้าง ต้นทุนการผลิตยางพาราแผ่นดิบดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าหากรัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแรงงานชาวสวนยางพาราก็น่าจะสามารถลดต้นทุนการ ผลิตของเกษตรกรได้อย่างถูกต้อง ส่วนนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่ได้เสนอ แก่เกษตรกรชาวสวนยางพาราโดย ช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ที่ได้ประกาศไปนั้น เห็นว่าเป็นเรื่องที่ดี แต่เป็นเพียงการแก้ปัญหา ระยะสั้น ไม่ตรงจุด เพราะโครงสร้างต้นทุนปัจจัยการผลิตมีเพียง 10-15 % เท่านั้น (แนวทางการแก้ไขยาง, 2556) ในปัจจุบันราคายางพาราที่ตกต่ำในขณะนี้ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา และ นำไปสู่ความเดือดร้อนของเกษตรกร

จากเหตุผลข้างต้น แม้ว่าภาครัฐได้ให้การส่งเสริมในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อรวบรวมผลผลิตยางมาขาย ที่จุดรวบรวม โดยให้พ่อค้าคนกลางหรือตัวแทนโรงงานเข้ามาประมูลและเสนอราคา อย่างไรก็ตามเกษตรกรยังคงไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการขายยางทั้งด้านราคา น้ำหนัก และมาตรฐานคุณภาพยาง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา รูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่าเป็นอย่างไรในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ เกษตรกรชาวสวนยางใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี โดยแต่ละสวนยางกำลังให้ผลผลิตและมีอายุยางตั้งแต่เริ่มเปิดกรีดจนถึงอายุยาง 25 ปี และทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยคัดเลือกเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่ผ่านการอบรม 3 หลักสูตร จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราในปี พ.ศ. 2557 ในด้านการกรีดยางพารา การผสมปุ๋ย และการผลิตยางพารา โดยได้จากการคำนวณสูตร Taro Yamane ได้ทั้งสิ้นจำนวน 626 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.2 ขอบเขตเนื้อหา

ประกอบด้วยข้อมูล ข้อมูลพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ข้อมูลด้านการจัดการผลิต ข้อมูลด้านผลผลิตและราคาที่เกษตรกรได้รับ ข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร และข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปีของเกษตรกรไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์พัฒนายางพารา พ.ศ. 2552 – 2556

1.3 ขอบเขตพื้นที่

11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี ใช้ระยะเวลา 5 เดือน ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2558

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสำรวจสวน
ยางพารา และการเสวนากลุ่มด้วยแบบสัมภาษณ์

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 - วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 โดย
ทำการเก็บข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัด
กาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด
จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 626 ราย เก็บรวบรวมโดย
การสัมภาษณ์ได้จำนวนทั้งสิ้น 626 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และตรวจสอบความถูกต้องความเรียบร้อยแล้วโดยนำไป
ประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าทางสถิติที่ต้องการ
จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อมูลแปลความหมายที่ได้จากการประมวลผลข้อมูล สรุปผลการวิจัยและทำรายงาน
การวิจัย โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive method) ได้แก่
ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard Deviation) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อ
คำนวณหาค่าสถิติที่ต้องการ

การประเมินระดับปัญหาและอุปสรรค โดยกำหนดเป็น 4 ระดับ ดังนี้

4	=	ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา
3	=	มีปัญหาน้อย
2	=	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
1	=	มีปัญหามาก

โดยกำหนดเกณฑ์ด้านปัญหาดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.26 – 4.00	ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา
2.51 – 3.25	มีปัญหาน้อย
1.76 – 2.50	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
1.00 – 1.75	มีปัญหามาก

ผลการวิจัย

1) ผลผลิตยางพารา

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทั้ง 11 จังหวัดใช้รูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วยมากที่สุดพบ
ทั้งหมด 11 จังหวัด โดยในจังหวัดศรีสะเกษมากที่สุด รูปแบบผลผลิตนี้ยางสด พบเพียงในจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัด
นครราชสีมาเท่านั้น โดยในจังหวัดบุรีรัมย์มากที่สุด รูปแบบผลผลิตยางแผ่นดิบ พบว่ายางแผ่นดิบมีการผลิตใน
5 จังหวัด คือ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดนครราชสีมา
โดยในจังหวัดนครราชสีมาที่สุด มีสาเหตุการเลือกรูปแบบผลผลิตยางพารา คือ ใช้ระยะเวลาในการทำงานน้อย
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขอ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ร้อยละ 65.2) จำนวนผลผลิตเฉลี่ย ในรูปน้ำยางสดจำนวนเท่ากับ 113 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 1340.67 กิโลกรัม ใน 1 ปี การเพาะปลูกได้น้ำยางสดจำนวน 11780.67 กิโลกรัม และมีเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง(%DRC) เท่ากับ 32.43 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยที่ได้รับในการขายยาง ณ แหล่งที่พำนักน้ำยางสดไปขาย เท่ากับ 33.29 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตยางแผ่นดิบโดยเฉลี่ย ในรูปแบบยางแผ่นดิบ 38.7 แผ่นต่อวัน คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 44.11 กิโลกรัมต่อวัน ใน 1 เดือนการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 660.86 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 783.31 กิโลกรัมต่อเดือน ใน 1 ปีการเพาะปลูกได้จำนวนยางแผ่นดิบรวม 7591.76 แผ่น คิดเป็นกิโลกรัมทั้งหมด 8014.64 กิโลกรัมต่อปี โดยปรกติยางแผ่นดิบตากยางไว้ประมาณ(นับตั้งแต่วันกรีต) 11.61 วัน ระดับชั้นยางแผ่นที่ขายอยู่ในชั้น 2.70 รูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วยมีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7 มีด จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 293.36 กิโลกรัม กรณีตากยางก้อนถ้วยก่อนแล้วขาย มีจำนวนยางก้อนถ้วยโดยเฉลี่ยก่อนเก็บมาขาย 7.44 มีด ก่อนขายได้ตากยางก้อนถ้วย 2.83 วัน จำนวนผลผลิตยางก้อนถ้วยต่อครั้งในการขาย 316.65 กิโลกรัม ค่าเฉลี่ยราคาผลผลิตรูปแบบยางแผ่นดิบเฉลี่ยรวม 11 จังหวัด เกษตรกรขายได้เท่ากับ 48.63 บาทต่อกิโลกรัม รูปแบบผลผลิตน้ำยางสดเท่ากับ 45.71 บาทต่อกิโลกรัม และรูปแบบผลผลิตยางก้อนถ้วย อยู่ที่ 24.05 บาทต่อกิโลกรัมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ พวงชมพู และคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะการผลิตและการตลาดยางก้อนถ้วยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนผลการศึกษาพบว่าผลผลิตยางก้อนถ้วยเฉลี่ยอยู่ที่ 7,869.30 กิโลกรัมต่อคนต่อปี และต้นทุนการผลิตยางก้อนถ้วย เฉลี่ยอยู่ที่ 9,032.40 บาทต่อคนต่อปี เกษตรกรมีการจำหน่ายผลผลิตยางพาราอยู่ 2 วิธี วิธีแรกการนำจำหน่ายด้วยตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 23.8 ของครัวเรือนทั้งหมด ส่วนการจำหน่ายในวิธีที่ 2 คือการรวมกลุ่มจำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 76.2 การรวมกลุ่มมีทั้งในรูปแบบกลุ่มยางพาราและสหกรณ์กองทุนสวนยาง โดยกลุ่มยางพาราทั้ง 5 กลุ่ม เกิดจากการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ผลิตรายก่อนด้วยซึ่งยึดกฎกติกาที่กลุ่มตั้งขึ้นมาโดยไม่มีผลทางกฎหมาย เช่น กลุ่มน้ำโสมยางพารา กลุ่มยางพารา บ่อทอง เป็นต้น ส่วนสหกรณ์กองทุนสวนยางทั้ง 6 สหกรณ์เป็นการจัดตั้งโดยเป็นนิติบุคคลทางกฎหมายซึ่งกฎกติกาที่มีผลตาม กฎหมายและมีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายได้แก่ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านชัยพรหนองยาว จำกัด สหกรณ์กองทุน สวนยางนาตง จำกัด เป็นต้น แต่ละกลุ่มยางพาราและสหกรณ์กองทุนสวนยางมีการจัดการที่แตกต่างกันบ้างในเรื่องของ ปริมาณเงินค่าสมัครหุ้นและปริมาณเงินที่ปันผลคืนให้กับสมาชิกการให้กู้ยืมเงิน หรือการจัดการในด้านอื่นๆ แต่ในเรื่องวิธีการ ผลิตและการตลาดจะไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเกษตรกรจะนำผลผลิตยางก้อนถ้วยมาที่ลานประมูลก่อนหรือหลังประมูลยางขึ้นอยู่กับการตกลงระหว่างพ่อค้าและกลุ่มยางพาราและสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในการประมูลถ้าพ่อค้าคนใดให้ราคาประมูล สูงที่สุดก็เป็นผู้ได้รับซื้อยางก้อนถ้วยไปจากนั้นพ่อค้าจะนำผลผลิตทั้งหมดที่ได้ไปส่งต่อยังโรงงานยางก้อนถ้วยในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในส่วนของปัญหาที่พบมากที่สุดคือในเรื่องของราคายางก้อนถ้วยที่มีความผันผวน ซึ่งเป็นปัญหาที่มีผลกระทบมากที่สุดของเกษตรกร ส่วนปัญหาอื่นๆ มีผลกระทบที่ไม่รุนแรงมากนักเหมือนปัญหาการผลิต ดังนั้นหน่วยงานของรัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือด้านของราคายางก้อนถ้วย ส่งเสริมและให้ความรู้ แก่เกษตรกรทั้งในเรื่องของการผลิต การตลาด และการรวมกลุ่มเพื่อจำหน่ายผลผลิตมากขึ้น

2) แหล่งจำหน่าย

แหล่งจำหน่ายผลผลิตยางพาราพบว่า เกษตรกรจำหน่ายที่กลุ่มรับซื้อผลผลิตที่เป็นสมาชิกมากที่สุดรองลงมาคือพ่อค้าคนกลาง น้อยที่สุดคือจำหน่ายที่โรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ด้านผู้ซื้อ

ผลจากการศึกษาพบว่าปัญหา ด้านผู้ซื้อผลผลิตอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก โดยประเด็นปัญหา กตราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเองอยู่ในระดับมีปัญหา และประเด็นปัญหาผู้ซื้อบางพื้นที่ยั่วและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย ผู้ซื้อไม่ซื้อสตัยอยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก (ดังตารางที่ 1) ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาฎยา ประชุมรัตน์ (2553) ได้ศึกษาการวิเคราะห์การผลิตและการตลาดของน้ำยางสดและยางพาราแผ่นดิบ ของชาวสวนยางพารา ในตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี การทำสวนยางพาราในปัจจุบันของชาวสวนยางพารา ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัด สุราษฎร์ธานีนั้น ส่วนใหญ่จะทำการผลิตและจำหน่ายออกเป็น 2 รูปแบบหลัก คือ การผลิตเป็นน้ำยางสด และการผลิตเป็นยางพาราแผ่นดิบ ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ชาวสวนยางจะผลิตและ จำหน่ายเป็นน้ำยางสดในสัดส่วนที่มากกว่าการผลิตยางพาราแผ่นดิบ สำหรับการจำหน่าย ยางพาราเกษตรกรมักจะจำหน่ายให้กับพ่อค้าท้องถิ่น หรือพ่อค้ารายย่อย มากกว่าที่จะไปจำหน่าย ให้กับพ่อค้ารายใหญ่ ซึ่งจะต้องนำไปจำหน่ายในตัวจังหวัด ทำให้เสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งอีกด้วย สำหรับสภาพปัญหาในการผลิตยางพาราที่เกษตรกรต้องประสบ ส่วนใหญ่จะเกิดจาก สาเหตุหลัก ๆ คือ การขาดเงินทุนหมุนเวียน สภาพภูมิอากาศ เช่น ฝนตก ขาดแคลนแรงงานสวน อยู่ห่างไกลจากที่พัก เป็นต้น และสภาพปัญหาที่เกิดจากการจำหน่ายยางพารา ส่วนใหญ่เกิดจาก ราคาขายพาราไม่แน่นอน ผันผวน พ่อค้าคนกลางเอาเปรียบในเรื่องเปอร์เซ็นต์น้ำยาง โกงตาชั่ง ระยะทางในการขนย้ายจากแหล่งผลิตไปยังแหล่งรับซื้อ เกษตรกรไม่สามารถคัดเกรดผลผลิตได้ตามที่ตลาดต้องการ ว่าคุณภาพต่ำ เป็นต้น

ตารางที่ 1 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อการขาย

ด้านผู้ซื้อผลผลิต	มีปัญหา	มีปัญหา	มีปัญหา	ไม่มีและ	S.D.	ค่าเฉลี่ยระดับความ	แปลผล
	มาก	บ้างแต่	น้อย	ไม่ใช่			
	จำนวน	ไม่มาก	จำนวน	ปัญหา		คิดเห็น	
	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน			
		(ร้อยละ)		(ร้อยละ)			
1. กตราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเอง	390 (62.3)	59 (9.4)	27 (4.3)	69 (11.0)	1.050	1.59	มีปัญหาหนัก
2. ผู้ซื้อบางพื้นที่ยั่วและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ	225 (40.7)	84 (13.4)	50 (8.0)	156 (24.9)	1.292	2.20	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
3. ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย	241 (38.5)	55 (8.8)	69 (11.0)	180 (28.8)	1.332	2.34	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
4. ผู้ซื้อไม่ซื้อสตัย	278 (44.4)	76 (12.1)	56 (8.9)	135 (21.6)	1.264	2.09	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
รวม					1.23	2.05	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก

4) ด้านเกษตรกร

ผลจากการศึกษาพบว่าปัญหา ด้านเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย โดยประเด็นปัญหา เกษตรกรไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาพืชที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้ออยู่ในระดับมีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก และประเด็นปัญหา ความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย ปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่งอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช้ปัญหา

(ดังตารางที่ 2) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาฎยา ประชุมรัตน์ (2553) ได้ศึกษาการวิเคราะห์การผลิตและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น และสงวนลิขสิทธิ์ไว้เป็นของเจ้าของเอกสาร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตลาดของน้ำยางสดและยางพาราแผ่นดิบ ของชาวสวนยางพารา ในตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี การทำสวนยางพาราในปัจจุบันของชาวสวนยางพารา ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี นั้น ส่วนใหญ่จะทำการผลิตและจำหน่ายออกเป็น 2 รูปแบบหลัก คือ การผลิตเป็นน้ำยางสด และการผลิตเป็นยางพาราแผ่นดิบ ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ชาวสวนยางจะผลิตและ จำหน่ายเป็นน้ำยางสดในสัดส่วนที่มากกว่าการผลิตยางพาราแผ่นดิบ สำหรับการจำหน่าย ยางพาราเกษตรกรมักจะจำหน่ายให้กับพ่อค้าท้องถิ่น หรือพ่อค้ารายย่อยมากกว่าที่จะไปจำหน่าย ให้กับพ่อค้ารายใหญ่ ซึ่งจะต้องนำไปจำหน่ายในตัวจังหวัด ทำให้เสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งอีกด้วย

ตารางที่ 2 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อการขาย

ด้านเกษตรกร	มีปัญหามาก	มีปัญหาน้อย	ไม่มีและ	S.D.	ค่าเฉลี่ยระดับความ	แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	แต่ไม่มาก จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ใช่ปัญหา จำนวน (ร้อยละ)			
1.ไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสาร ความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ดีชัดเจน เพื่อการตัดสินใจในการขาย	227 (36.3)	89 (14.2)	48 (7.7)	181 (28.9)	1.313	2.34 มีปัญหาน้อย แต่ไม่มาก
2.คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตได้	117 (28.3)	75 (12.0)	50 (8.0)	243 (38.8)	1.330	2.66 มีปัญหาน้อย แต่ไม่มาก
3.ความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย	67 (10.7)	61 (9.7)	56 (8.9)	361 (57.7)	1.084	3.30 ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา
4.ปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่ง	85 (13.6)	37 (12.1)	52 (8.3)	371 (59.3)	1.333	3.30 ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา
5.ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ	253 (40.4)	72 (11.5)	50 (8.0)	170 (27.2)	1.320	2.25 มีปัญหาน้อย แต่ไม่มาก
รวม					1.01	2.77 มีปัญหาน้อย

5) ด้านช่องทางการขาย

ผลจากการศึกษาพบว่า ปัญหา ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย โดยประเด็นปัญหาเกษตรกรมีโอกาสดขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลางอยู่ในระดับมีปัญหาน้อยแต่ไม่มาก ประเด็นปัญหา ในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมีผู้เกี่ยวข้องมากจนเกินไปทำให้ราคาที่ยางได้ต่ำเนื่องจากการหักค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดในเรื่องการได้รับเงินช้า อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย และประเด็นปัญหา ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือกอยู่ในระดับไม่มีและไม่ใช่ปัญหา (ดังตารางที่ 3) ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ พวงชมพูและคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะการผลิตและการตลาดยางก้อนถ้วยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนผลการศึกษาพบว่า ผลผลิตยางก้อนถ้วยเฉลี่ยอยู่ที่ 7,869.30 กิโลกรัมต่อคนต่อปี และต้นทุนการผลิตยางก้อนถ้วย เฉลี่ยอยู่ที่ 9,032.40 บาทต่อคนต่อปี เกษตรกรมีการจำหน่ายผลผลิตยางพาราอยู่ 2 วิธี วิธี แรกการนำจำหน่ายด้วยตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 23.8 ของครัวเรือนทั้งหมด ส่วนการจำหน่ายในวิธีที่ 2 คือการรวมกลุ่มจำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 76.2 การรวมกลุ่มมีทั้งในรูปกลุ่มยางพาราและสหกรณ์กองทุนสวนยาง โดยกลุ่มยางพาราทั้ง 5 กลุ่ม เกิดจากการรวมกลุ่มของ เกษตรกรผู้ผลิตยางก้อนถ้วยซึ่งยึดกฎกติกาที่กลุ่มตั้งขึ้นมาโดยไม่มีผลทางกฎหมาย เช่น กลุ่มน้ำโสมยางพารา กลุ่มยางพารา ปอทอง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นต้น ส่วนสหกรณ์กองทุนสวนยางทั้ง 6 สหกรณ์เป็นการจัดตั้งโดยเป็นนิติบุคคลทางกฎหมายซึ่งกฎกติกามีผลตามกฎหมายและมีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายได้แก่ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านชัยพร-หนองยาวจำกัด สหกรณ์กองทุน สวนยางนาตง จำกัด เป็นต้น แต่ละกลุ่มยางพาราและสหกรณ์กองทุนสวนยาง มีการจัดการที่แตกต่างกันบ้างในเรื่องของ ปริมาณเงินค่าสมัครหุ้นและปริมาณเงินที่ปันผลคืนให้กับสมาชิกการให้กู้ยืมเงิน หรือการจัดการในด้านอื่นๆ แต่ในเรื่องวิธีการ ผลิตและการตลาดจะไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเกษตรกรจะนำผลผลิตยางก้อนถ้วยมาที่ลานประมุลก่อนหรือหลังประมุลยางขึ้นอยู่กับการตกลงระหว่างพ่อค้าและกลุ่มยางพาราและสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในการประมุลถ้าพ่อค้าคนใดให้ราคาประมุล สูงที่สุดก็เป็นผู้ได้รับซื้อยางก้อนถ้วยไป จากนั้นพ่อค้าจะนำผลผลิตทั้งหมดที่ได้ไปส่งต่อยังโรงงานยางก้อนถ้วยในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในส่วนของปัญหาที่พบมากที่สุดคือในเรื่องของราคายางก้อนถ้วยที่มีความผันผวน ซึ่งเป็นปัญหาที่มีผลกระทบมากที่สุดของเกษตรกร ส่วนปัญหาอื่น ๆ มีผลกระทบที่ไม่รุนแรงมากนักเหมือนปัญหาการผลิต ดังนั้นหน่วยงานของรัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือด้านของราคายางก้อนถ้วย ส่งเสริมและให้ความรู้ แก่เกษตรกรทั้งในเรื่องของการผลิต การตลาด และการรวมกลุ่มเพื่อจำหน่ายผลผลิตมากขึ้น

ตารางที่ 3 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อการขาย

ด้านช่องทางการขาย	มีปัญหา	มีปัญหา	มีปัญหา	ไม่มีและไม่ใช่	S.D.	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	จำนวนมาก (ร้อยละ)	บ้างแต่ไม่ มาก จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	ปัญหา จำนวน (ร้อยละ)			
1.ทางเลือกในช่องทางการตลาดในปัจจุบันมีน้อยทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือก	232 (37.1)	75 (12.0)	82 (13.1)	156 (24.9)	1.279	2.30	ไม่มีและไม่ใช่ปัญหา
2.ในช่องทางที่เกษตรกรเลือกมีผู้เกี่ยวข้องมากจนเกินไปทำให้ราคาซื้อขายได้ต่ำเนื่องจากการหักค่าใช้จ่ายของผู้ซื้อ	161 (25.7)	85 (13.6)	49 (15.0)	205 (32.7)	1.257	2.63	มีปัญหาบ้าง
3.เกษตรกรมีโอกาสขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง	273 (43.6)	51 (8.1)	68 (10.9)	153 (24.4)	1.311	2.19	มีปัญหาบ้างแต่ไม่มาก
4.การขายผ่านกลุ่มมีข้อจำกัดในเรื่องการได้รับเงินช้า	91 (14.5)	52 (8.3)	39 (6.2)	363 (58.0)	1.173	3.24	มีปัญหาบ้าง
รวม					1.255	2.59	มีปัญหาบ้าง

6) ด้านราคา

ผลจากการศึกษาพบว่าปัญหา ด้านช่องทางการขายอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย โดยประเด็นปัญหา ราคาที่เกษตรกรขายได้จากพ่อค้าดีกว่ากลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง และกลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่สามารถต่อรองราคาให้กับสมาชิกได้อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย (ดังตารางที่ 4) ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญลักษณ์ แสนทวีสุข (2554) ได้ทำการศึกษาวเคราะห์ผลการดำเนินงานของตลาดกลางยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์ การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานตลาดกลางยางพาราจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งภาคสนาม ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ขายยางผ่านระบบเครือข่ายและตลาดกลางยางพาราบุรีรัมย์ จากการวิเคราะห์ด้านจุดแข็งได้แก่ มีบุคลากรที่มีความชำนาญ มีความรู้ ความสามารถ อาคารและพื้นที่ใช้งานก็สามารถรองรับกับจำนวนยางที่นำมาขาย มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีเงินทุนหมุนเวียน เจ้าหน้าที่ของสำนักงานตลาดกลางยางพาราจังหวัดบุรีรัมย์ มีทักษะใน การผลิตที่ดี ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้คุณภาพมาตรฐานเดียวกัน ด้านจุดอ่อนได้แก่ อัตราค่าลังคนไม่ เพียงพอสำหรับหน่วยงานในบางหน่วยงาน เจ้าหน้าที่บางท่านอาจจะต้องรับผิดชอบงานหลายอย่าง ในเวลาเดียวกัน ทำให้การดำเนินงานในส่วนอื่นๆล่าช้าไปด้วย เกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็น เกษตรกรรายย่อย มีความจำเป็นเรื่องค่าใช้จ่ายมากและราคายางในตอนนี้อยู่จุดใจของเกษตรกรมาก จึงทำให้เกษตรกรเปิดกรีดยางก่อนอายุครบ 7 ปี ทำให้ได้น้ำยางที่คุณภาพยังไม่ดีและได้ผลผลิตน้อย ผลผลิตของตลาดมีเพียงแผ่นยางดิบอย่างเดียว ยังไม่หลากหลายเหมือนกับตลาดท้องถิ่น ทำให้เกษตรกรไม่นำยางมาขายให้กับตลาดกลางยางพาราจังหวัดบุรีรัมย์ ตลาดกลางยางพาราบุรีรัมย์ ควรจะเปลี่ยนรูปแบบ และเงินทุนหมุนเวียน ในบางสัปดาห์มีปริมาณน้ำหนักรยางเข้ามามาก เงินหมุนเวียนไม่เพียงพอในการ จ่ายให้กับเกษตรกร ทำให้การจ่ายเงินล่าช้าเพราะต้องรอให้ผู้ประมวลโอนเงินเข้ามาให้ ด้านโอกาส ได้แก่ สำนักงานตลาดกลางยางพาราจังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ในแหล่งที่มีการขยายพื้นที่ปลูกยางใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคลังสินค้าขนาดความจุ 1,200 ตัน สามารถสร้างตลาดเครือข่ายเพิ่มขึ้น และให้มีความแตกต่างกับตลาดท้องถิ่นมีมาตรฐานคุณภาพยางคือ สะอาดและไม่มีฟองอากาศ แห่ง ตลอดทั้งแผ่น การถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยผ่านศูนย์เรียนรู้ยางพารา เพื่อให้ผู้นำกลุ่มเกษตรกร และ เกษตรที่มีศักยภาพในการเป็นผู้นำ สามารถเรียนรู้และรับเทคโนโลยีโดยตรง ด้านอุปสรรคได้แก่ ด้านที่สำคัญคือพ่อค้าท้องถิ่นเข้มแข็ง มีแข่งขันด้านราคาและรับซื้อผลิตภัณฑ์ทุกอย่างที่มาจาก ยางพารา เกษตรกรบางคนไม่เข้าใจถึงหลักการในการรวมกลุ่มและไม่ให้ความสำคัญในการรวมกลุ่ม เพราะมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถที่จะขายยางได้ราคาที่สูงกว่าและกลุ่มสหกรณ์เกษตรกร ท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง และมีความเชื่อประสานกลุ่ม

ตารางที่ 4 ตารางแสดงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่คิดว่าเป็นปัญหาต่อการขาย

ด้านราคา	มีปัญหา มาก (ร้อยละ)	มี ปัญหา บ้างแต่ไม่ มาก จำนวน (ร้อยละ)	มีปัญหาน้อย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มีและไม่ ใช่ ปัญหา จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	ค่าเฉลี่ย ระดับ ควา ม คิด เห็น	แปลผล
1.ราคาเกษตรกรขายได้จากพ่อค้า ดีกว่ากลุ่มทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่อง การบริหารจัดการและควบคุมปริมาณ เพื่อสร้างอำนาจต่อรอง	127 (20.3)	69 (11.0)	58 (9.3)	291 (46.5)	1.262	2.98	มีปัญหาน้อย
2.กลุ่มที่ทานเป็นสมาชิกมีปัญหาที่ไม่ สามารถต่อราคาให้กับสมาชิกได้	191 (30.5)	40 (6.4)	36 (5.8)	278 (44.4)	1.385	2.74	มีปัญหาน้อย
รวม					1.32	2.86	มีปัญหาน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยรูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัญหาที่พบ ได้แก่ เกษตรกรถูกกดราคาโดยอ้างเหตุผลเรื่องต้นทุนของตนเองจากผู้รับซื้อ ผู้ซื้อบางพื้นที่ฮั้วและสมคบกันแบ่งพื้นที่รับซื้อ ผู้รับซื้อที่มีจำนวนน้อย ผู้ซื้อไม่ซื่อสัตย์ เกษตรกรไม่มีความรู้และไม่ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านราคาที่ชัดเจนเพื่อการตัดสินใจในการขาย คุณภาพของผลผลิตที่ผลิตต่ำ ผลผลิตไม่แน่นอนทำให้ถูกกดราคาจากผู้ซื้อ ความไม่สะดวกในการนำยางไปขายเพราะห่างไกลจากแหล่งขาย ปัญหาค่าใช้จ่ายการขนส่ง เกษตรกรมีโอกาขายผลผลิตตนเองโดยตรงกับโรงงานน้อยต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง และราคาที่ได้จากพ่อค้าดีกว่ากลุ่ม ทำให้กลุ่มมีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการและการควบคุมปริมาณเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้ทำให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร เพื่อพัฒนาช่องทางการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยรูปแบบการขายผลผลิตยางพาราของเกษตรกร 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัญหาที่พบ เช่น ราคาที่ไม่มั่นคง การโกงต่างๆ เป็นต้น อยากรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือและหาแนวทางปฏิบัติให้ทั้งกับตัวเกษตรกรเองและผู้รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่มั่นคงยั่งยืน

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรคัดเลือกเกษตรกรผู้ที่เปิดกรีดแล้วเท่านั้น เนื่องจากผลที่ได้เมื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์แล้วจะไม่มีค่าความคลาดเคลื่อน

เอกสารอ้างอิง

- จารินี วัฒนไทย. (2554). ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาด กลางหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง สงขลา.
- นาฏยา ประชุมรัตน์. (2553). การวิเคราะห์การผลิตและการตลาดของน้ำยางสดและยางพาราแผ่นดิบของชาวสวนยางพารา ในตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัด สุราษฎร์ธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2547). การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลในการวิจัยโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10 - 12.
- สุภาภรณ์ พวงชมพู และคณะ. (2555). การผลิตและการตลาดยางก้อนถ้วยในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ. การประชุมวิชาการระดับชาติมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้